

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ANALÝZA ZAHRANIČNÍCH ZKUŠENOSTÍ A STANDARDŮ V OBLASTI CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Výstup č. 2 projektu – SPECIFICKÉHO CÍLE C1 –

Zlepšení dostupnosti vzdělání na úrovni vysokých škol pomocí
mikrocertifikátu (micro-credentials) NÁRODNÍHO PLÁNU OBNOVY
PRO OBLAST VYSOKÝCH ŠKOL PRO ROKY 2022–2024

Toto dílo podléhá licenci Creative
Commons Uveďte původ - Zachovejte
licenci 4.0 Mezinárodní Licence

Projekt

Národní plán obnovy (NPO) České republiky je postaven na šesti prioritách, a to na digitální transformaci, fyzické infrastruktuře a zelené tranzici, vzdělávání a trhu práce, institucích a regulaci a podpoře podnikání, výzkumu, vývoji a inovaci, zdraví a odolnosti obyvatel. Tyto priority jsou implementovány prostřednictvím 27 komponent. Prostředky na realizaci NPO budou České republice poskytnuty z Evropské unie prostřednictvím Nástroje pro oživení a odolnost (Recovery and Resilience Facility), a to v průběhu let 2021–2026.

Projekt – Specifický cíl C1 – Zlepšení prostupnosti vzdělání na úrovni vysokých škol pomocí mikrocertifikátů (micro-credentials) Národního plánu obnovy pro oblast vysokých škol pro roky 2022-2024 je součástí cílů stanovených v reformě 3.2.1 *Transformovat vysoké školy s cílem adaptace na nové formy učení a v odpovědi na měnící se potřeby trhu práce* v rámci komponenty 3.2 *Adaptace kapacity a zaměření školních programů* Národního plánu obnovy zřízeného dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021. Projekt spojil 26 veřejných vysokých škol, aby společně sdílely zkušenosti a systematicky pracovaly na vytvoření analytického a metodického rámce a zázemí informačních systémů pro implementaci koncepce mikrocertifikátu (micro-credentials) do prostředí veřejných vysokých škol v České republice a jejich napojení na širší Evropský rámec.

Partneři projektu

Předložené materiály vznikly za podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Národního plánu obnovy v rámci projektu Transformace VŠ na UK (reg. č. NPO_UK_MSMT-16602/2022) a jsou určeny ke vzdělávacím a metodickým účelům.

Koordinující vysoká škola projektu

Univerzita Karlova

UNIVERZITA
KARLOVA

Hlavní koordinátoři projektu za Univerzitu Karlovu

Doc. RNDr. Markéta Martínková, Ph.D., prorektorka pro studijní záležitosti UK

Mgr. Jaroslav Švec, OSZS UK; Mgr. Anna Malá, OPP UK

Spolupracující české veřejné vysoké školy v projektu podle abecedního seznamu

- ▶ Akademie múzických umění v Praze (AMU)
- ▶ Akademie výtvarných umění v Praze (AVU)
- ▶ České vysoké učení technické v Praze (ČVUT)
- ▶ Česká zemědělská univerzita v Praze (ČZU)
- ▶ Janáčkova akademie múzických umění (JAMU)
- ▶ Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích (JU)
- ▶ Masarykova univerzita (MU)
- ▶ Mendelova univerzita v Brně (MENDELU)
- ▶ Ostravská univerzita (OU)
- ▶ Slezská univerzita v Opavě (SU)
- ▶ Technická univerzita v Liberci (TUL)
- ▶ Univerzita Hradec Králové (UHK)
- ▶ Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem (UJEP)
- ▶ Univerzita Karlova (UK)
- ▶ Univerzita Palackého v Olomouci (UPOL)
- ▶ Univerzita Pardubice (UPCE)
- ▶ Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně (UTB, zkrácený název: UTB ve Zlíně)
- ▶ Veterinární univerzita Brno (VETUNI)
- ▶ Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (VŠB-TUO, zkrácený název: VŠB – Technická univerzita Ostrava)
- ▶ Vysoká škola ekonomická v Praze (VŠE)
- ▶ Vysoká škola chemicko-technologická v Praze (VŠCHT Praha)
- ▶ Vysoká škola polytechnická Jihlava (VŠPJ či VŠP Jihlava)
- ▶ Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích (VŠTE)
- ▶ Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze (UMPRUM)
- ▶ Vysoké učení technické v Brně (VUT)
- ▶ Západočeská univerzita v Plzni (ZČU)

Výstup projektu č. 2: Analýza současného stavu na evropské a mezinárodní úrovni

Koordinující vysoká škola výstupu č. 2 projektu

- ▶ Masarykova univerzita

MASARYKOVA
UNIVERZITA

Řešitel dílčí části projektu za Masarykovu univerzitu

- ▶ prof. Ing. Martin Kvizda, Ph.D., prorektor pro celoživotní vzdělávání a komerční spolupráci Masarykovy univerzity

Koordinátor předkládající za pracovní skupinu č. 2

- ▶ Mgr. Svatava Kalná (*Masarykova univerzita*)

Zpracovali (podle abecedního seznamu)

- ▶ fi AUGUR Consulting, Mgr. Marián Svoboda
- ▶ fi Strateggo, Jan Císař

Na výstupu spolupracovali (podle abecedního seznamu)

- ▶ Mgr. Petr Adamec, Ph.D., MBA (*Mendelova univerzita v Brně*)
- ▶ Ing. Martin Hammerbauer (*Univerzita Karlova*)
- ▶ Mgr. Zuzana Hochelová (*Masarykova univerzita*)
- ▶ Mgr. Tomáš Chaloupka (*Masarykova univerzita*)
- ▶ Ing. Vladimír Janíček, Ph.D. (*České vysoké učení technické v Praze*)
- ▶ Mgr. Svatava Kalná (*Masarykova univerzita*)
- ▶ prof. Ing. Martin Kvizda, Ph.D. (*Masarykova univerzita*)
- ▶ Mgr. Johana Lukovská (*Univerzita Palackého v Olomouci*)
- ▶ Ing. Kamil Nechuta (*Mendelova univerzita v Brně*)
- ▶ Mgr. Markéta Šemberová, Ph.D. (*Univerzita Palackého v Olomouci*)
- ▶ doc. Ing. Ludmila Štěrbová, CSc. (*Vysoká škola ekonomická v Praze*)
- ▶ PhDr. Tereza Šlehoferová, Ph.D. (*Západočeská univerzita v Plzni*)
- ▶ Mgr. Radka Štruncová (*Západočeská univerzita v Plzni*)
- ▶ Mgr. Jaroslav Švec (*Univerzita Karlova*)

Dílčí cíl č. 2 projektu, výstup

Dílčí cíl č. 2 projektu ve specifickém cíli C1 Národního plánu obnovy pro oblast vysokých škol pro roky 2022–2024 s cílem zlepšení prostupnosti vzdělání na úrovni vysokých škol pomocí mikrocertifikátů (micro-credentials):

Analýza nejlepších zahraničních zkušeností a standardů ve sledované oblasti s cílem identifikovat nejlepší praxi z hlediska podoby a obsahu dokumentů o absolvování tohoto typu vzdělávání.

Výstup: **Analýza současného stavu na evropské a mezinárodní úrovni**

Legislativní rámec výstupu

V rámci činnosti pracovní skupiny jsme vzali v úvahu zejména tyto předpisy:

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Slovníček pojmů

Pojmy jsou definovány pro účely analýzy:

Akreditovaný profesní program CŽV – jedná se o programy CŽV, které jsou profesně orientované a akreditované u akreditačního orgánu (např. u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v rámci systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků).

Digitální odznak – ověřený indikátor dosažených studijních výsledků, znalostí či dovedností. Digitální odznak může mít formu obrázku nebo ikony, která reprezentuje získané znalosti, dovednosti či jiné studijní výsledky. Ve srovnání s jinými typy osvědčení nebo vysokoškolskými diplomy je většinou podrobnější a často obsahuje metadata týkající se vzdělávací aktivity, kterou držitel odznaku absolvoval.

Neakreditovaný profesní program CŽV – jedná se o programy CŽV, které jsou profesně orientované, ale nejsou akreditované u akreditačního orgánu.

Micro-credential (~s pl.) neboli mikrocertifikát je elektronický záznam – osvědčení – o absolvování jednotky učení malého rozsahu vyjádřeného ECTS kredity a dosažení jasně definovaných a ucelených výsledků učení, tedy souboru znalostí, dovedností a postojů, které tvoří způsobilosti (kompetence).

Tyto jednotky učení jsou zařazeny do Evropského rámce kvalifikací (EQF), podléhají systému standardizovaných procesů zajištění kvality a jsou posuzovány podle transparentních a jasně vymezených kritérií. Jednotkou učení může být například program CŽV ve smyslu § 60 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., zákona o vysokých školách, případně jejich soubor (několik souběžných nebo návazných programů CŽV).

Počáteční odborné vzdělávání – jedná se o odborné vzdělávání, které začíná po ukončení povinné školní docházky. Podle délky vzdělávacího programu trvá na vyšší sekundární úrovni nejčastěji 3 nebo 4 roky. Malou část tvoří krátké 1–2leté programy.

Program celoživotního vzdělávání / Program CŽV – jedná se o takové druhy vzdělávání, které doplňují, prohlubují, obnovují nebo rozšiřují vědomosti, dovednosti a kvalifikaci jeho účastníků. Je to další forma vzdělávání poskytovaná vysokými školami jako nejvyšším článkem vzdělávací soustavy podle § 1 písm. c) zákona č. 111/1998 Sb. Je to termín vycházející ze zákona o vysokých školách č. 111/1998 Sb. § 60, odst. 1, který říká ... *V rámci své vzdělávací činnosti může vysoká škola poskytovat bezplatně nebo za úplatu programy celoživotního vzdělávání orientované na výkon povolání nebo zájmové.*

Upskilling – tímto termínem je rozuměn český překlad rozšiřování dovedností.

Reskilling – tímto termínem je rozuměn český překlad rekvalifikace.

Side-skilling – nový termín používaný pro označení profesního rozvoje. Zaměřuje se na jedince, který stále pracuje v tomtéž odvětví, ve stejné nebo různých kvalifikovaných pozicích, přeje si v tomto odvětví zůstat, avšak v budoucnu může převzít jinou roli. Side-skilling umožní, aby všechny dosud získané znalosti a dovednosti byly předány prostřednictvím mentoringu, a zároveň umožní jedinci zůstat relevantním kandidátem schopným přejít na novou pozici, často ve stejné společnosti, avšak ve vedoucí nebo řídicí funkci. Ačkoli i zde je patrná určitá míra zvyšování dovedností, jedná se spíše o navazování na již získané dovednosti a převážně jde o přechod na jinou pozici v rámci stejné profesní dráhy.

Zájmový program CŽV – jedná se o programy CŽV, jejichž orientace má zájmový charakter.

Obsah

1	Další vzdělávání dospělé populace v Evropě	7
1.1	Šetření o vzdělávání dospělých (AES)	7
1.1.1	Účast dospělé populace ve formálním vzdělávání	7
1.1.2	Účast dospělé populace v neformálním vzdělávání	9
1.1.3	Vůle zapojení do dalšího vzdělávání	10
1.1.4	Účast dospělé populace v dalším vzdělávání podle dosaženého vzdělání	10
1.2	Šetření o vzdělávání zaměstnanců (CVTS)	11
1.3	Výběrové šetření pracovních sil (LFS)	12
1.4	Shrnutí	14
2	Další vzdělávání ve vybraných evropských zemích.....	15
2.1	Švédsko	15
2.2	Finsko	16
2.3	Nizozemí	17
2.4	Švýcarsko	17
2.5	Dánsko.....	18
2.6	Norsko	19
2.7	Velká Británie.....	20
2.8	Shrnutí	21
3	Online distanční vzdělávání.....	22
3.1	Masové otevřené online kurzy (MOOC)	22
3.2	Online vzdělávání v Evropě	25
3.3	Shrnutí	26
4	Vysokoškolské vzdělávání, proměny společnosti a poptávka na trhu práce	27
4.1	Vývoj účasti ve vysokoškolském vzdělávání	27
4.2	Proměna vysokoškolského studenta	28
4.3	Poptávka na trhu práce	28
4.4	Strukturované modulární vzdělávání	29
5	Microcredentials	30
5.1	Definice „microcredentials“	30
5.2	Microcredentials poskytované v rámci MOOC kurzů	31
5.2.1	Online microcredentials kurzy z globálního pohledu	31
5.2.2	Online kurzy microcredentials v Evropě	34
5.3	Digitální certifikáty vydávané technologickými společnostmi	35
5.4	Evropský přístup k microcredentials	36
5.4.1	Doporučení o evropském přístupu k mikrocertifikátům	36
5.4.2	MICROBOL.....	39
5.5	Jednotný rámec pro poskytování microcredentials aliancemi evropských univerzit	41
5.5.1	European Consortium of Innovative Universities	41

5.5.2	EuroTeQ Engineering University	42
5.6	Národní rámce pro poskytování microcredentials	43
5.6.1	Acceleration plan, Microcredentials Pilot	43
5.6.2	MicroCreds	45
5.6.3	USA.....	46
5.6.3.1	Credentials As You Go	46
5.6.3.2	SUNY (The State University of New York)	48
5.6.4	Kanada	48
5.6.4.1	Colleges & Institutes Canada	48
5.6.4.2	Provincie Ontario	49
5.6.4.3	University of Toronto (UofT)	50
5.6.5	Nový Zéland.....	51
5.6.6	Austrálie.....	54
5.7	Shrnutí	56
6	Dotazníkové šetření	58
6.1	Příprava dotazníku	58
6.2	Cíle a metodologie.....	58
6.3	Empirická – analytická část	59
6.4	Kurzy/programy celoživotního vzdělávání	59
6.5	Kurzy/programy microcredentials	71
6.6	Shrnutí	79
7	Závěry analýzy zahraničních zkušeností.....	81
7.1	Role vysokých škol	81
7.2	Definice microcredentials	81
7.3	Kritéria pro kurzy microcredentials	82
Příloha 1:	Tabulková část.....	86
Příloha 2:	Seznam oslovených univerzit	96
Příloha 3:	Dotazník.....	99
Příloha 4:	Seznam použitých zkratk	103
Příloha 5:	Seznam použité literatury a online zdrojů	105
Příloha 6:	Formulář NZQA pro schválení kurzu microcredentials	110

1 Další vzdělávání dospělé populace v Evropě

Průběžné srovnávání výsledků jednotlivých evropských zemí v oblasti dalšího vzdělávání slouží jako podklad pro vymezení skupiny zemí, u kterých následně proběhne analýza zkušeností a standardů v oblasti celoživotního vzdělávání. Srovnání evropských zemí proběhlo s využitím nástrojů na monitorování dalšího formálního a neformálního vzdělávání a vzdělávání zaměstnaných osob statistického úřadu Evropské unie *Eurostat*.

1.1 Šetření o vzdělávání dospělých (AES)

Nejpodrobnějším zdrojem informací je Šetření o vzdělávání dospělých (Adult Education Survey, AES)¹, které každých pět let poskytuje prostřednictvím výběrového šetření údaje o účasti dospělé populace ve věku 25–64 let v dalším vzdělávání za posledních 12 měsíců k datu šetření. Poslední šetření AES proběhlo v 35 evropských zemích v letech 2016 a 2017 a celkem shromáždilo údaje od 240 000 respondentů². V České republice proběhl poslední sběr dat prostřednictvím tazatelské sítě ČSU v druhém pololetí roku 2016 na vybraném souboru 7 780 domácností, ve kterém byly shromážděny údaje od 12 272 respondentů³. Na základě zveřejněných dat lze samostatně srovnávat účast dospělé populace ve formálním, neformálním i informálním vzdělávání, charakteristiku vzdělávacích aktivit, časovou investici, důvody pro účast i neúčast ve vzdělávání, přístup k informacím o možnostech vzdělávání, financování vzdělávání ze strany zaměstnavatele a náklady na vzdělávání a vlastní hodnocení jazykových dovedností.

1.1.1 Účast dospělé populace ve formálním vzdělávání

Účast dospělé populace ve formálním vzdělávání v roce 2016 výrazně osciluje mezi 14,2 % ve Finsku a 1,5 % na Slovensku. Posouzení zapojení dospělé populace do formálního vzdělávání však není zcela objektivní, protože každá členská země zahrnuje do dalšího vzdělávání jiné vzdělávací programy, modulární i dlouhodobé, distanční i prezenční nebo kombinované atd.

Dospělá populace v České republice má řadu příležitostí účastnit se formálního vzdělávání, které veřejné vzdělávací instituce poskytují za některých okolností zcela zdarma nebo ve srovnání s komerčním vzděláváním za velmi výhodných podmínek. Vysoké školy v České republice nabízí studijní programy, které do jisté míry umožňují sladit pracovní povinnosti s výukou v distančních či kombinovaných formách. Přesto je účast dospělé populace ve formálním vzdělávání v České republice v kontextu zemí Evropské unie výrazně podprůměrná (2,5 %).

Nelze zcela jednoznačně určit, jaké jsou důvody tak nízkého zapojení dospělé populace do dalšího formálního vzdělávání. Svou roli může hrát i vzdělanostní struktura dospělé populace. Ve srovnání s ostatními evropskými zeměmi má Česká republika největší podíl dospělé populace ve věku 25–64 let (68 %), která dosáhla minimálně středoškolského vzdělání již v rámci počátečního vzdělávání.⁴ Země, které se v účasti dospělé populace 25–64 let ve formálním vzdělávání umísťují na předních místech, jako jsou severské země

¹ Eurostat. (2023, 13. březen). [Glossary: Adult education survey \(AES\)](#).

² Eurostat. (n.d.). [Adult education survey](#).

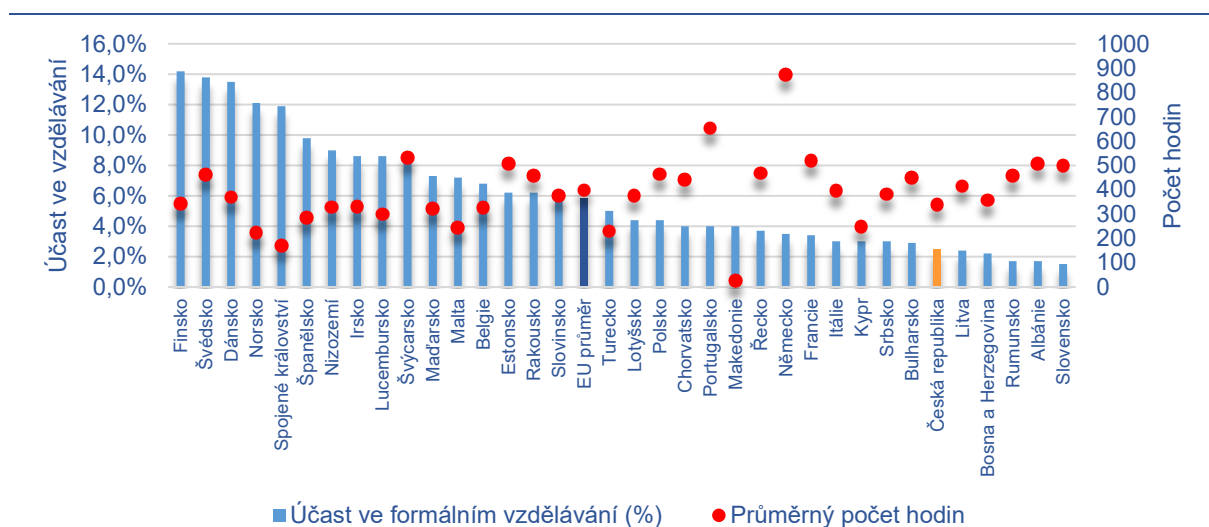
³ Český statistický úřad. (2018, 28. února). [Vzdělávání dospělých v České republice – 2016 \(šetření AES\)](#).

⁴ Klasifikace ISCED 2011, kategorie 3 a 4 – střední vzdělání bez/s výučním listem, s maturitní zkouškou.

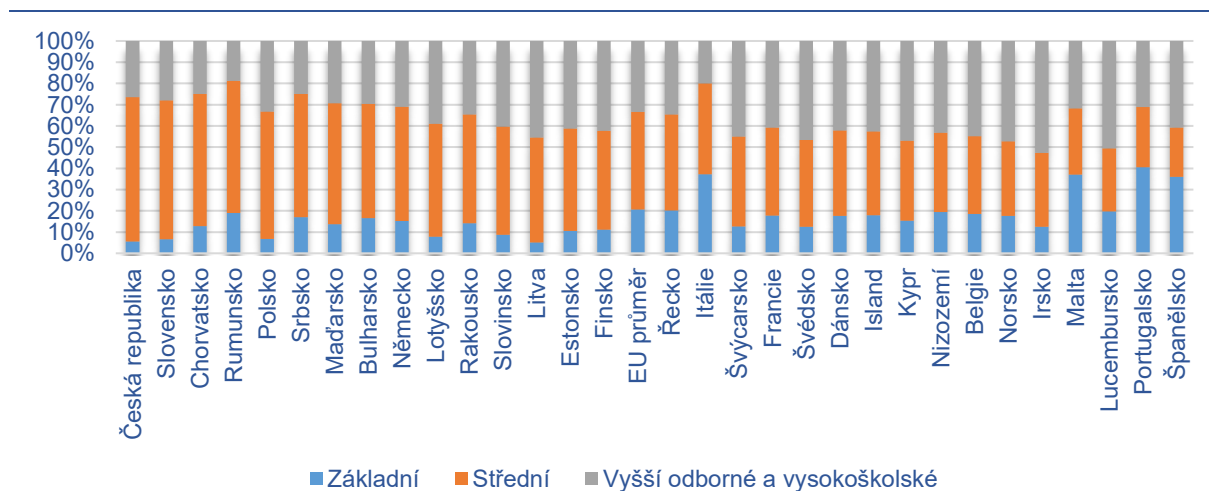
Švédsko (40,8 %), Norsko (35,2 %) a Dánsko (40,3 %) i další evropské země jako Švýcarsko (42,4 %) nebo Nizozemí (37,5 %), mají podíl osob se středním vzděláním pod průměrem Evropské unie (45,9 %). Také v počtu osob se základním vzděláním⁵ vede Česká republika žebříček evropských zemí s nejnižším podílem dospělé populace ve věku 25–64 let v zapojení se do dalšího vzdělávání (5,6 %). Naopak co se týče podílu osob s vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním⁶, je Česká republika hluboko pod hranicí průměru evropských zemí. Vysoký podíl osob s minimálně středoškolským vzděláním v České republice může ovlivňovat jejich vůli k vyššímu zapojení do dalšího formálního vzdělávání.

Graf 1: Účast dospělé populace 25–64 let ve formálním vzdělávání (2016)

Zdroj: Eurostat, AES 2016 (online data: [TRNG_AES_100](#)), data [Tabulka 1](#)

Graf 2: Dospělá populace 25–64 let dle dosaženého vzdělání (2021)

Zdroj: Eurostat, LFS 2021, (online data: [EDAT_LFS_9903](#)), data [Tabulka 2](#)

⁵ Klasifikace ISCED 2011, kategorie 0 až 2 – preprimární, primární a základní vzdělání a střední vzdělání ve formě praktické jednoleté nebo dvouleté školy.

⁶ Klasifikace ISCED 2011, kategorie 5 až 8 – vyšší odborné vzdělání a vysokoškolské vzdělání – bakalářský, magisterský a doktorský studijní program.

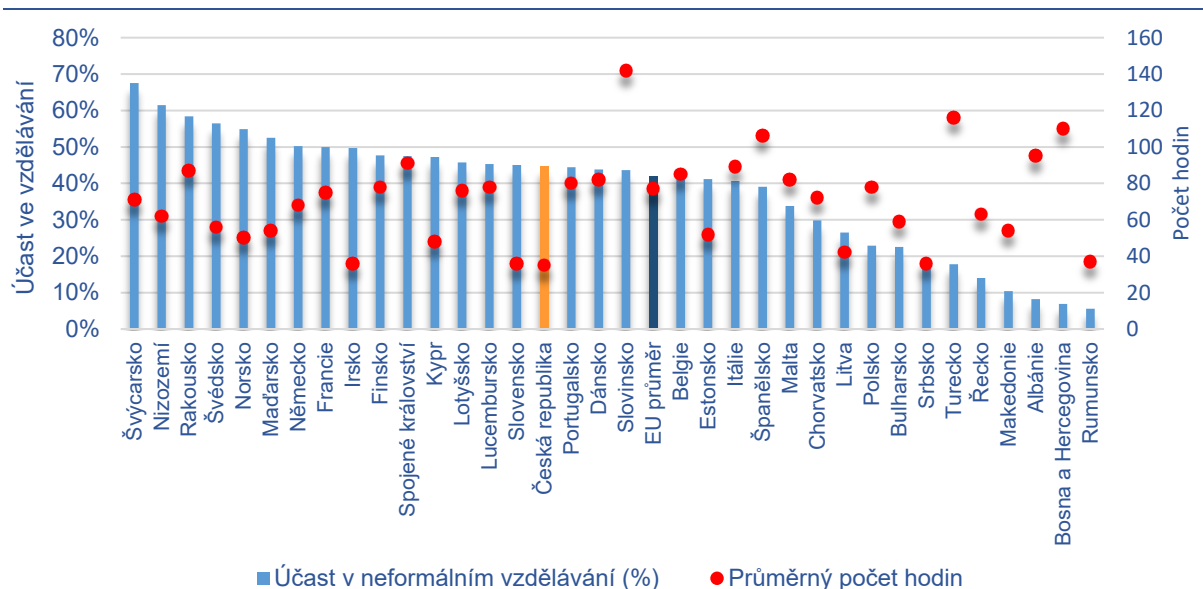
Lze se domnívat, že dalším důvodem nízké účasti ve formálním vzdělávání poskytovaném vysokými školami může být i současná koncepce vzdělávacích programů, které jsou organizovány po jednotlivých ročnících, nikoliv po vzdělávacích modulech, jak je běžné v evropských zemích v čele žebříčku. Stávající koncepce uspořádání vzdělávacích programů vyžaduje větší a dlouhodobější časovou investici a neumožňuje pružné přizpůsobení vzdělávacího obsahu potřebám jednotlivce. Nízká atraktivita dalšího vzdělávání poskytovaného vysokými školami může být ovlivněna také chybějícím systémovým řešením uznávání předchozího učení, které nyní neumožňuje průchod dospělého studenta vzdělávacím programem.⁷

1.1.2 Účast dospělé populace v neformálním vzdělávání

Stejně jako v případě formálního vzdělávání existují i v oblasti neformálního vzdělávání značné rozdíly mezi jednotlivými evropskými zeměmi. Zatímco ve Švýcarsku, Nizozemí a severských státech se neformálního vzdělávání účastní více než polovina populace, v Rumunsku, Makedonii či Řecku je to jen přibližně každý desátý obyvatel.

Na rozdíl od států v čele tabulky vykazuje Česká republika velký rozdíl mezi účastí dospělé populace ve formálním a neformálním vzdělávání. V oblasti neformálního vzdělávání si Česká republika stojí mnohem lépe než v případě formálního vzdělávání, zhruba na průměrné úrovni Evropské unie. Při srovnání časové investice, kterou účastníci neformálního vzdělávání do vzdělávacích aktivit vkládají, se však Česká republika ocitá na úplném konci žebříčku sledovaných evropských zemí. Jedním z důvodů může být i preferování krátkodobých (jednodenních) školení a menší zastoupení dlouhodobých vzdělávacích aktivit (např. rekvalifikačních kurzů).⁸

Graf 3: Účast dospělé populace 25–64 let v neformálním vzdělávání (2016)

Zdroj: Eurostat, AES 2016 (online data: [TRNG_AES_100](#)), data [Tabulka 3](#)

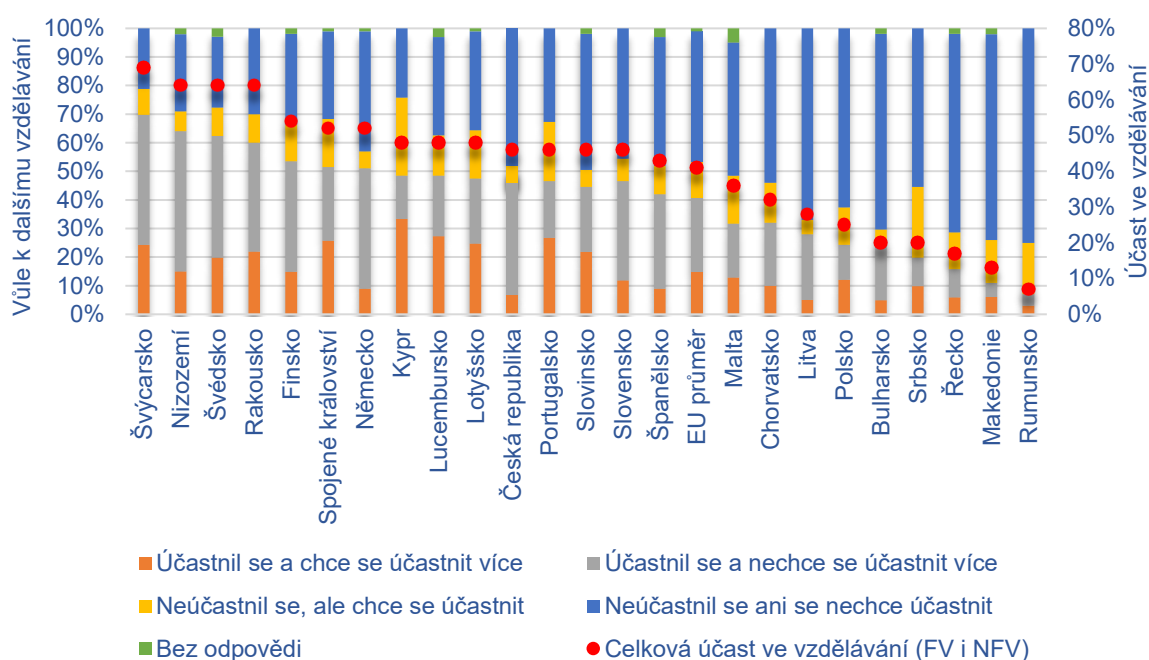
⁷ Český statistický úřad. (2018, 28. února). [Vzdělávání dospělých v České republice – 2016 \(šetření AES\)](#).

⁸ Český statistický úřad. (2018, 28. února). [Vzdělávání dospělých v České republice – 2016 \(šetření AES\)](#).

1.1.3 Vůle zapojení se do dalšího vzdělávání

Z údajů AES z roku 2016 vyplývá, že nejvyšší celkové zapojení dospělé populace do vzdělávání je ve Švýcarsku, Nizozemí, Rakousku a severovýchodních zemích jako Švédsko, Norsko a Finsko. V těchto zemích je účast dospělé populace vysoká jak ve formálním, tak v neformálním vzdělávání. Průběžné vzdělávání dospělé populace se v těchto zemích stalo součástí běžného života. Česká republika vykazuje z pohledu celkové účasti v dalším vzdělávání průměrnou úroveň. Ovšem ve srovnání se státy s podobnými výsledky je vůle jejich občanů k vyššímu zapojení do dalšího vzdělávání mnohem nižší. Tato skutečnost může znamenat nižší potenciál dalšího vzdělávání do budoucna.

Graf 4: Účast dospělé populace 25–64 let v dalším vzdělávání a vůle zapojení se do vzdělávání (2016)

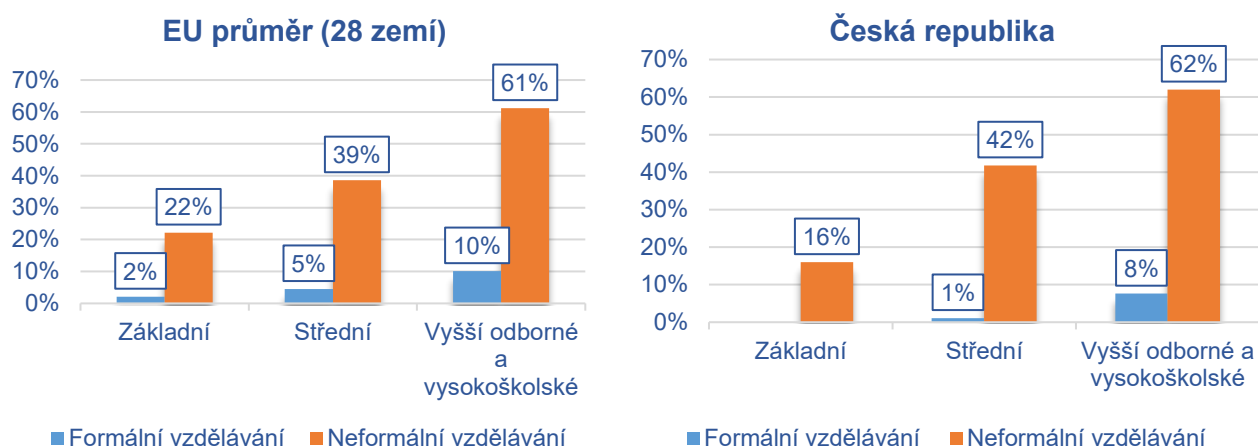

Zdroj: Eurostat, AES 2016 (online data: [AES 2016](#)), data [Tabulka 4](#)

1.1.4 Účast dospělé populace v dalším vzdělávání podle dosaženého vzdělání

Z rozdělení respondentů účastnících se dalšího vzdělávání podle dosaženého vzdělání je zřejmé, že největší podíl dospělé populace účastnících se dalšího vzdělávání je u osob s vyšším odborným nebo vysokoškolským vzděláním. Naopak nejnižší podíl je u osob se základním vzděláním. Česká republika, stejně jako většina evropských zemí, vykazuje podobné hodnoty. Důvodem, proč jsou osoby s vyšším formálním vzděláním mnohem aktivnější při účasti v dalším vzdělávání, může být i skutečnost, že tyto osoby již získali dostatečné teoretické znalosti, které dále potřebují upevnit, prohloubit nebo ověřit v praxi. Tomu by také odpovídal velmi markantní rozdíl mezi formálním a neformálním vzděláváním. Pokud firmy poskytnou osobám s vyšším formálním vzděláním školení na pracovišti, zlepší tím jejich praktické i teoretické znalosti, mohou tak přispět ke zvýšení produktivity a kvality jejich práce.

Graf 5: Účast dospělé populace 25–64 let v dalším vzdělávání podle dosaženého vzdělání

Zdroj: Eurostat, AES 2016 (online data: [TRNG AES 102](#)), data [Tabulka 5](#)

1.2 Šetření o vzdělávání zaměstnanců (CVTS)

Dalším statistickým šetřením Eurostatu v oblasti vzdělávání dospělé populace členských států Evropské unie je Šetření o vzdělávání zaměstnanců (Continuing Vocational Training Survey), které jednou za pět let sleduje odborné vzdělávání zaměstnanců v podnicích s 10 a více zaměstnanci. Předmětem šetření je odborné vzdělávání financované podniky např. prostřednictvím interních a externích kurzů a dalších vzdělávacích aktivit. Toto šetření bohužel nezahrnuje počáteční odborné vzdělávání.⁹

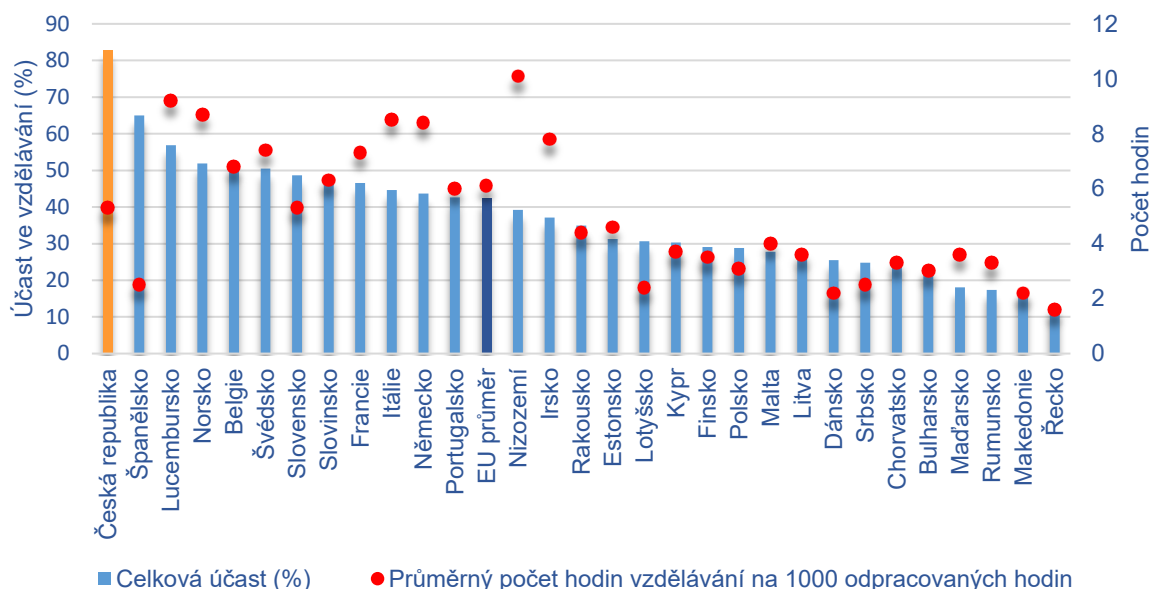
Poslední šetření proběhlo v roce 2020 ve 27 evropských zemích a celkem shromáždilo údaje z 25 zemí z přibližně 113 000 podniků. Toto šetření však výrazně ovlivnila pandemie Covid-19 a rozsáhlá opatření Evropské unie, kdy kvůli vyšší nemocnosti (karanténám) musela řada podniků svou činnost přerušit, byla omezena možnost pořádání vzdělávacích aktivit na pracovišti a mnohé vzdělávací aktivity probíhaly distančně s využitím informačních technologií. Vzhledem ke skutečnosti, že jednotlivé země byly pandemií zasaženy různou měrou a s ohledem na různá opatření, která v boji s onemocněním Covid-19 země přijaly, je mezinárodní srovnání evropských zemí poněkud problematické.

Ve srovnání s ostatními členskými zeměmi Evropské unie je Česká republika premiantem v celkové účasti v odborném vzdělávání. Při srovnání časové investice, kterou účastníci odborného vzdělávání do vzdělávacích aktivit vkládají, se sice Česká republika pohybuje uprostřed žebříčku, avšak hluboko pod průměrem Evropské unie.

Jedním z důvodů vysoké účasti může být skutečnost, že vzdělávací aktivity se zaměřují na cílené upevnování či rozšiřování odborných dovedností, které zaměstnanci k vykonávání své profese potřebují. Dalším důvodem může být i skutečnost, že tato forma vzdělávání je mnohem flexibilnější, vychází vstříc pracovní vytiženosti zaměstnanců, probíhá v pracovní době online nebo na pracovišti a nezasahuje do volného času zaměstnanců.

⁹ Eurostat. (2023, 21. únor). [Continuing Vocational Training Survey \(CVTS\) methodology](#).

Graf 6: Účast dospělé populace 25–64 let ve vzdělávání zaměstnanců (2020)

Zdroj: Eurostat, CVTS 2020 (online data: [CVTS 2020](#)), data [Tabulka 6](#)

1.3 Výběrové šetření pracovních sil (LFS)

Pro zjištění dlouhodobého vývoje i aktuálního stavu dalšího vzdělávání v rámci členských zemí Evropské unie se nabízí ještě jedno mezinárodně srovnatelné šetření – Výběrové šetření pracovních sil (Labour Force Survey).¹⁰ V České republice provádí šetření tazatelé Českého statistického úřadu. Vzhledem k turbulentní situaci na trhu práce sledují údaje ze stejné domácnosti v delším časovém období (celkem 5krát, jednou za 3 měsíce). V roce 2020 shromáždil ČSU údaje z téměř 23 000 domácností a získal odpovědi od 49 000 osob.¹¹ Přestože toto šetření není primárně zaměřeno na oblast vzdělávání, sleduje pravidelně, s periodou jednoho roku, míru zapojení dospělé populace do dalšího vzdělávání. Nerozlišuje bohužel účast ve formálním a neformálním vzdělávání ani nezaznamenává časovou investici. Díky tomuto šetření však máme k dispozici aktuální údaje o dalším vzdělávání z posledních 4 měsíců každého kalendářního roku i přehled o trendech v účasti dospělé populace v dalším vzdělávání.

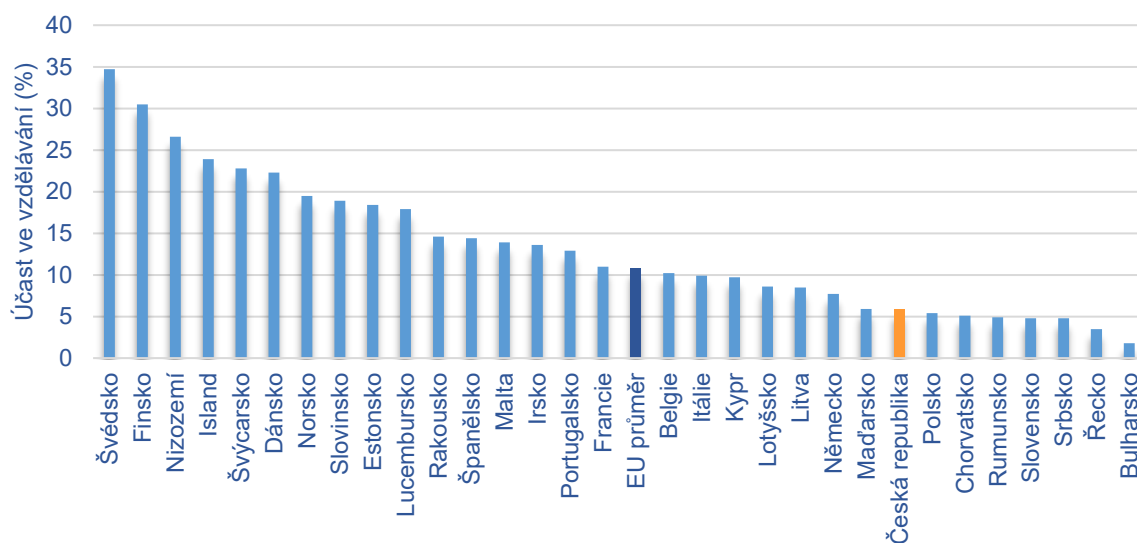
Podle údajů z let 2012 až 2021 dosahují pravidelně nejvyšších hodnot opět severské země, Švédsko, Dánsko a Finsko, následované Švýcarskem a Nizozemím. Výrazného pokroku v zapojení dospělé populace do vzdělávání dosáhlo také Slovinsko a Estonsko. Česká republika vykazuje ve srovnání s ostatními státy Evropské unie trvalý pokles a v žebříčku evropských zemí se posunuje směrem k balkánským státům jako Rumunsko a Bulharsko. Ze 14. místa (11,1 %) v roce 2012, kdy byla účast dospělé populace ve vzdělávání ještě nad průměrem Evropské unie (8,2 %), klesla v roce 2021 Česká republika hluboko pod průměr Evropské unie (11,4 %) až na 24. místo (5,8 %).¹²

¹⁰ [Výběrové šetření pracovních sil \(LFS\)](#) provádí statistické úřady jednotlivých členských zemí Evropské unie.

¹¹ Český statistický úřad. (2023, 17. dubna). [Výběrové šetření pracovních sil \(VŠPS\)](#).

¹² Eurostat. (2023, 15. února.). [Participation rate in education and training \(last 4 weeks\) by sex and age](#).

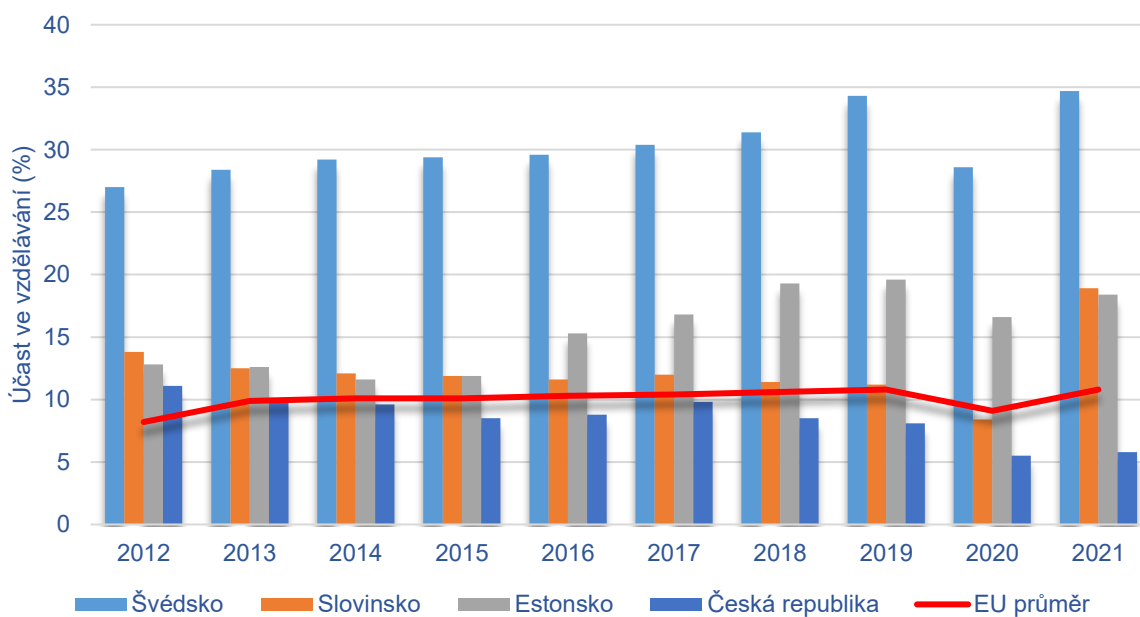
Graf 7: Účast dospělé populace 25–64 let v dalším vzdělávání (2021)

Zdroj: Eurostat, LFS 2021 (online data: [LFS 2021](#)), data [Tabulka 7](#)

Míra zapojení dospělé populace ve věku 25–64 let do dalšího vzdělávání napříč státy EU výrazně osciluje od 34,7 % ve Švédsku po necelá 2 % v Bulharsku v roce 2021. Postoje dospělé populace k dalšímu vzdělávání ovlivňuje celá řada kulturních, sociálních, ekonomických a dalších faktorů.

Graf 8: Účast dospělé populace 25–64 let v dalším vzdělávání ve vybraných zemích (2012–2021)

Zdroj: Eurostat, LFS 2012-2021 (online data: [LFS 2012-2021](#)), data [Tabulka 7](#)

1.4 Shrnutí

Tradičně vysoká míra zapojení do dalšího vzdělávání ve Švédsku, Finsku, Dánsku či Norsku je bezesporu spojená s kulturou a tradicí celoživotního vzdělávání v severských zemích. Z dostupných pramenů vyplývá, že obyvatelé těchto zemí považují další vzdělávání za nezbytnou součást své kariéry i osobního života a průběžné vzdělávání se stalo součástí běžného života.

Velkou roli v zapojení dospělé populace do dalšího vzdělávání hraje také ekonomická vyspělost země a s ní související životní úroveň jejího obyvatelstva. Vysoká materiální úroveň jednotlivců a dostatečné finanční zdroje ve veřejné i soukromé sféře umožňují ekonomicky silným zemím dosahovat vysoké míry zapojení dospělé populace do dalšího vzdělávání. Naopak v ekonomicky slabších zemích s nižší mírou zapojení do dalšího vzdělávání, kam patří i Česká republika, představuje další vzdělávání spíše časovou a finanční zátěž. Obyvatele těchto zemí od dalšího vzdělávání také velmi často odrazuje ušlý zisk a nejistý přínos pro budoucnost.

Vyšší míru zapojení dospělé populace do dalšího vzdělávání také vykazují země s výraznou angažovaností státu či regionálních institucí a dobře fungujícími vzdělávacími institucemi. Důležitou roli také hraje kvalita a dostupnost vzdělávacích programů, které dokážou pružně reagovat na aktuální kvalifikační požadavky na trhu práce, a modulární struktura těchto vzdělávacích programů, které umožňují sladit studijní a pracovní (či rodinné) potřeby a doplnit si právě ty znalosti, které jednotlivec považuje za aktuálně potřebné pro svůj další profesní i osobní rozvoj.

2 Další vzdělávání ve vybraných evropských zemích

Mezi významné cíle Evropské unie patří vytváření konkurenceschopné ekonomiky, která je založena na znalostech a principech trvale udržitelného rozvoje. Při plnění tohoto cíle je stále aktuálnější strategie posílení flexibility a jistoty občanů Evropské unie na trhu práce. Uplatnění této strategie velkou měrou závisí mimo jiné na správně nastaveném konceptu celoživotního vzdělávání a vůli občanů účastnit se dalšího vzdělávání.

Přestože napříč evropskými státy existuje zcela jasná shoda v tom, že celoživotní vzdělávání a zejména další vzdělávání dospělých hraje klíčovou roli v konkurenceschopnosti, a to nejen jednotlivých členských zemí, ale celé Evropské unie, nedošlo zatím k vytvoření jednotné evropské strategie celoživotního vzdělávání a přístup k dalšímu vzdělávání dospělých se v jednotlivých evropských zemích liší.

2.1 Švédsko¹³

Státní univerzity, státní univerzitní koleje a nezávislé vysokoškolské instituce (soukromé či státem dotované) dosud poskytovaly dva druhy dalšího vzdělávání – vysokoškolské a vyšší odborné vzdělání.

- ▶ Vysokoškolské vzdělávání zakončené vysokoškolským titulem je bezplatné a občané Švédska mají nárok na postsekundární studentskou podporu (studiemedel) až do roku, kdy dovrší 56 let. V rámci vysokoškolského vzdělávání se nyní zavádí nová reforma prokázání způsobilosti ke studiu. Kdokoliv, kdo nikdy nestudoval vysokou školu nebo kdo studia přerušil či ukončil, ale získal pracovní dovednosti jiným způsobem, může složit přijímací zkoušku, kterou prokáže svou skutečnou způsobilost ke studiu na univerzitě.
- ▶ Vyšší odborné vzdělávání patří do postsekundárního neterciárního vzdělávání. Nabízí takové profesní studijní programy, které nejsou pokryty vysokoškolským studiem a věnují se rozvoji či zachování kvalifikovaných odborných dovedností. Nabídka těchto vzdělávacích programů se připravuje v návaznosti na požadavky zaměstnavatelů a průmyslových odvětví a přizpůsobuje se situaci na trhu práce. Spolu s měnícím se trhem práce se mění i rozsah a náplň programů.

V reakci na dopady pandemie Covid-19 se Švédsko zaměřilo na novou strategii podpory celoživotního vzdělávání a v červenci 2021 zakotvilo povinnost poskytovat celoživotní vzdělávání do vysokoškolského zákona. Nyní mají dospělí uchazeči o další vzdělávání nárok na finanční podporu, která u denního studia činí až 80 % jejich stávajícího měsíčního platu.¹⁴

Švédská vláda vyčlenila univerzitám téměř 57 milionů korun, aby v průběhu dvou let připravily nabídku nových programů celoživotního vzdělávání, které budou splňovat cíle vládní vzdělávací strategie. Ta vychází z vládního šetření v oblasti správy a zdrojů (Government

¹³ Eurydice. (2022, 5. září). [Sweden: Adult education and training](#). European Commission.

¹⁴ Pro rok 2023 je stanovena maximální částka podpory v přepočtu 44 tisíc korun měsíčně, která bude vyplácena pod dobu 44 týdnů. Výše podpory se snižuje u distančního studia i pro účastníky dalšího vzdělávání, kteří během studia pokračují v práci. Účastníci mohou také požádat o studijní půjčku, avšak celková podpora nesmí přesáhnout jejich předchozí plat. (Lindgren, J. (2022, 19. prosinec). [Sweden: New program offers government-supported study leave](#). Global news briefs.)

Inquiry on Governance and Resources, 2019) a koncept vzdělávání rozděluje podle účelu vzdělávání do čtyř kategorií:¹⁵

- ▶ Průběžný profesní rozvoj zahrnuje vzdělávání zaměstnanců za účelem plnění aktuálních úkolů, které vyžadují jiné dovednosti nebo vyšší úroveň dovedností.
- ▶ Další profesní vzdělávání zahrnuje vzdělávání zaměstnanců za účelem plnění nových úkolů pro stejného zaměstnavatele (někdy hrazené zaměstnavatelem).
- ▶ Změna povolání zahrnuje vzdělávání jednotlivců za účelem změny povolání.
- ▶ Osobní rozvoj zahrnuje vzdělávání jednotlivců za účelem osobního rozvoje.

2.2 Finsko¹⁶

Programy dalšího vzdělávání dospělých poskytují dva druhy vysokoškolských institucí – vysoké technické školy a univerzity.

Vysoké technické školy, neuniverzitní profesně orientované vysoké školy, se zaměřují především na profesní rozvoj účastníků dalšího vzdělávání a nabízí tři základní studijní programy:

- ▶ **Vzdělání vedoucí k získání vysokoškolského titulu** tvoří 1/5 titulů udělených na vysokých technických školách a svou náplní kopíruje řádné vysokoškolské studium. Na rozdíl od řádného studia však zohledňuje individuální potřeby účastníků vzdělávání a umožňuje jim studovat při zaměstnání. Je zakončeno získáním bakalářského titulu.
- ▶ **Vzdělávání, které nevede k získání titulu.**
- ▶ **Odborné specializované kurzy** určené dospělým osobám s ukončeným vysokoškolským studiem.

Finské univerzity nabízí pět studijních programů:

- ▶ **Standardní studijní programy** pro všechny uchazeče bez ohledu na věk. Jelikož je studium na finských vysokých školách zdarma, nerozlišují mezi řádným studiem a dalším vzděláváním. Absolventi standardního studijního programu získají bakalářský nebo magisterský titul.
- ▶ **Vzdělávání vedoucí ke změně kvalifikace a speciální magisterské programy** pro absolventy vysokých škol. Nabízí možnost zkrácení doby studia uznáním kreditů z předchozího vzdělávání.
- ▶ **Studium pro akademické pracovníky** za účelem doplnění znalostí a odborného rozvoje akademických pracovníků a získání vyšší akademické hodnosti.
- ▶ **Centra dalšího vzdělávání** zajišťují další formy vzdělávání dospělé populace.
- ▶ **Otevřená univerzita (Open University)** nabízí univerzitní studium pro všechny, bez ohledu na dosažené vzdělání. Při splnění daných podmínek lze požádat o přechod na řádné studium. Kredity získané v rámci studia na otevřené univerzitě jsou pak započítány do řádného studia a posluchač může získat vysokoškolský titul.
- ▶ V rámci neformálního vzdělávání poskytují finské univerzity také **letní školy**, které nabízí multidisciplinární akademické kurzy a programy nejen pro absolventy středních škol, ale i pro vysokoškolské studenty a odborníky s ukončeným prvním stupněm vysokoškolského vzdělávání.

¹⁵ Strålsjö, L. (2022). *Livslångt lärande vid Uppsala universitet*. Uppsala university.

¹⁶ Eurydice. (2022, 16. červen). *Finland: Adult education and training*. European Commission.

2.3 Nizozemí¹⁷

Státní vysokoškolské instituce zahrnují státní univerzity a vysoké technické školy a soukromé vzdělávací instituce.

Celoživotním vzděláváním dospělých se zabývá zejména **otevřená univerzita (Open University)**. Nemá žádné formální požadavky na přijetí ke studiu a nabízí značnou flexibilitu ve studiu, čímž zpřístupňuje vysokoškolské vzdělávání široké veřejnosti. Existuje zde 12 studijních center – 6 poradenských center v Nizozemí a 6 studijních center ve Vlámku. Otevřená univerzita je nezávislou institucí, ale spolupracuje s dalšími vysokoškolskými institucemi. Po úspěšném složení zkoušek získají studenti osvědčení o absolvování daného programu. Po absolvování celého studijního programu lze získat i plnohodnotný vysokoškolský titul.

K dalším poskytovatelům studijních distančních programů patří komerční **Leiden Educational Institutions (LOI)**, **Nizozemský jazykový institut (NTI)** a **Národní obchodní akademie (NHA)**.

Vzdělávání dospělých se také věnují takzvané **lidové univerzity (Volksuniversiteit)**. Jedná se o instituce neformálního vzdělávání dospělých. Jsou otevřeny všem, bez ohledu na předchozí vzdělání, věk nebo původ. Nezaměřují se na získání diplomů nebo titulů, hlavní prioritou je umožnit dospělé populaci celoživotní vzdělávání. V Nizozemí existuje více než 60 lidových univerzit a téměř všechny jsou členy asociace holandských lidových univerzit (BNVU).

Rostoucí poptávka po celoživotním vzdělávání v poslední době vedla ke spojení 14 nizozemských univerzit, které vytvořily společný projekt – **online platformu celoživotního vzdělávání Universities of Netherlands**.¹⁸ Online platforma v současné době nabízí přes 1400 vzdělávacích modulů, které se liší nejen obsahem, ale i délkou a strukturou (od jednodenního workshopu na specifické téma, přes profesní kurz v délce 42 dnů, až po magisterský studijní program v délce 1080 dnů).

Na podporu dalšího vzdělávání dospělé populace zavedlo holandské ministerstvo školství studijní úvěrový program DUO¹⁹, který umožňuje osobám starším 30 let, které již nemají nárok na financování studia ze strany holandské vlády, čerpat půjčku na hrazení dalšího vzdělávání na holandských vysokých školách. Pro schválení úvěru je nutné nepřekročit věk 56 let a studovat akreditovaný denní nebo distanční studijní program nebo navštěvovat studium takového programu, při práci, poskytované vyšší odbornou školou nebo vysokou školou. Půjčka se vztahuje i na modulární studijní programy na univerzitách. Školné také nesmí být hrazeno z jiných zdrojů, například zaměstnavatelem.

2.4 Švýcarsko²⁰

Organizace vzdělávání ve Švýcarsku je silně decentralizovaná, bez významné angažovanosti státu. Tento přístup však přináší samostatnost a odpovědnost v rozhodování a také velkou různorodost v nabídce vzdělávacích příležitostí. Vysoké materiální zajištění jednotlivců

¹⁷ Eurydice. (2022, 21. červen). [Netherlands: Adult education and training](#). European Commission.

¹⁸ Tamtéž.

¹⁹ Dienst Uitvoering Onderwijs. (n.d.). [Lifelong learning credit](#).

²⁰ Eurydice. (2022, 14. listopad). [Schweizerland: Adult education and training: Main Programmes and Provision in Adult Education and Training](#). European Commission.

i podniků a dostatečné finanční zdroje ve veřejné správě umožňují vysokou účast zájemců o další vzdělávání, a to i bez výrazných stimulačních zásahů státu.

Další vzdělávání dospělých na univerzitách navazuje na ukončení řádného vysokoškolského studia a umožňuje specializaci, případně rozšíření a prohloubení znalostí a dovedností v daném oboru. Je určeno pro akademicky vzdělané odborníky a manažery pracující v příslušném oboru a předpokládá vysokoškolské vzdělání (obvykle magisterský titul) a odbornou praxi. Na rozdíl od jiných evropských zemí neslouží k získání bakalářského nebo magisterského titulu. Od řádných studijních oborů se liší didakticky, formálně i obsahově, zpravidla probíhá při zaměstnání, kombinuje teorii s praktickým přístupem a vychází z nejnovějších poznatků výzkumu.

Univerzity a vysoké technické školy ve Švýcarsku nabízí 4 druhy studijních programů dalšího vzdělávání dospělých:

- ▶ **Master of Advanced Studies (MAS)** je studijní program primárně určený studentům s vysokoškolským vzděláním zakončeným magisterským titulem. Studijní zátěž je 60 kreditů ECTS a v prezenční formě trvá studium minimálně 1 rok, u studia při zaměstnání pak obvykle minimálně dva roky. Zakončení studia je podmíněno napsáním magisterské diplomové práce. Úspěšným absolventům je udělen titul Master of Advanced Studies, nejvyšší akademický titul, kterého lze dosáhnout v rámci celoživotního vzdělávání.
- ▶ **Diploma of Advanced Studies (DAS)** nebo **University Professional (UP)** je studijní program při zaměstnání, který nabízí prohloubení odborných znalostí v určité oblasti. Studijní zátěž je alespoň 30 kreditů ECTS a studium trvá jeden až dva roky. Kromě přednášek a samostudia je často zakončení kurzu podmíněno napsáním závěrečné práce. Úspěšným absolventům je udělen diplom Diploma of Advanced Studies nebo University Professional.
- ▶ **Certificate of Advanced Studies (CAS)** je certifikovaný kurz při zaměstnání, který lze často kombinovat a za určitých podmínek získat i titul MAS. Studijní zátěž je nejméně 10 kreditů ECTS a studium obvykle trvá od několika měsíců do jednoho roku. Kromě samostudia a účasti na přednáškách je někdy zakončení kurzu podmíněno napsáním krátkého projektu. Úspěšným absolventům je udělen certifikát Certificate of Advanced Studies.
- ▶ **Kurzy dalšího vzdělávání** zahrnují jakékoliv další kurzy bez stanovené studijní zátěže. Po ukončení kurzu je účastníkovi vydáno osvědčení o absolvování kurzu.

2.5 Dánsko²¹

Programy dalšího vzdělávání dospělých poskytují obchodní akademie, univerzitní koleje a univerzity.

- ▶ Obchodní akademie a univerzitní koleje realizují formou otevřeného vzdělávání **akademické profesně orientované studijní programy**. Uchazeči musí mít ukončený střední nebo vyšší stupeň vzdělání a minimálně dva roky pracovních zkušeností. Akademické profesně orientované studijní programy mají studijní zátěž 60 kreditů ECTS, z nichž minimálně 20 ECTS je povinných, 5 ECTS volitelných a 10 ECTS za závěrečný projekt. Vzdělání je poskytováno za úhradu ve formě denního studia či večerní školy.

---

²¹ Eurydice. (2022, 22. srpen). *Denmark: Adult education and training: Main Types of Provision*. European Commission.

- ▶ Univerzitní koleje, univerzity a některé obchodní akademie realizují formou otevřeného vzdělávání **vysokoškolské studijní programy zakončené bakalářským titulem**. Uchazeči musí mít vzdělání odpovídající akademickému profesně orientovanému studijnímu programu a minimálně dva roky odpovídajících pracovních zkušeností. Vysokoškolské studijní programy mají studijní zátěž 60 ECTS, z nichž minimálně 15 ECTS je povinných, 5 ECTS volitelných a 15 ECTS za závěrečný projekt. Studijní program je uspořádán do jednotlivých profesních modulů, které může účastník vzdělávání navštěvovat jednotlivě nebo je absolvovat všechny a získat bakalářský titul. Vzdělání je poskytováno za úhradu ve formě denního studia či večerní školy.
- ▶ Univerzity realizují **magisterské studijní programy**. Uchazeči musí mít odpovídající bakalářské nebo vyšší vzdělání a minimálně dva roky odpovídajících pracovních zkušeností. Studijní program je uspořádán do jednotlivých profesních modulů, které může účastník vzdělávání navštěvovat jednotlivě nebo je absolvovat všechny do jednooborového či mezioborového magisterského programu. Magisterské studijní programy mají studijní zátěž 60 ECTS, z nichž minimálně 30 ECTS je povinných modulů a minimálně 12 ECTS a maximálně 20 ECTS za závěrečný projekt. Program může zahrnovat i volitelné moduly. Vzdělání je poskytováno za úhradu.
- ▶ **Univerzitní nastavbové kurzy** se zaměřují na zpřístupnění nových poznatků z výzkumu prostřednictvím neformální výuky a přednášek. Jedná se o kurzy, které umožňují studium i osobám zaměstnaným na plný úvazek. Vzdělání je poskytováno za úhradu.

2.6 Norsko²²

Další vzdělávání dospělé populace v rámci norských vysokoškolských institucí je organizováno prostřednictvím oddělení dalšího nebo celoživotního vzdělávání na jednotlivých vysokých školách.

Univerzity a univerzitní koleje nabízí dva základní druhy studijních programů dalšího vzdělávání dospělé populace. Krátkodobé kurzy reagující na potřeby pracovního trhu a aktuální poptávku jsou tematicky zaměřené a za jejich absolvování nejsou udělovány kredity a delší modulární studijní programy, za jejichž absolvování jsou udělovány kredity. Výuka probíhá prezenční nebo kombinovanou formou s využitím informačních technologií. Mnohé ze studijních programů a kurzů jsou přizpůsobeny nebo přímo připraveny na míru podle požadavků norských zaměstnavatelů.

Většina účastníků dalšího vzdělávání na norských vysokých školách studuje při zaměstnání. Kromě distančního způsobu studia mohou také přímo navštěvovat přednášky na vysokých školách. V roce 2017 studovalo na norských vysokých školách 77 746 studentů starších 30 let, což je jedna třetina všech vysokoškolských studentů v Norsku.

Další vzdělávání dospělých je v Norsku převážně poskytováno za úplatu. Studijní poplatky si hradí samotní účastníci studijního programu nebo jejich zaměstnavatelé. Vedle placených kurzů dalšího vzdělávání nabízí univerzity i akademické kurzy s udílením kreditů, které jsou stejně jako řádné vysokoškolské studium poskytovány zdarma.

Uchazeči o vysokoškolské vzdělávání musí splnit formální požadavky pro přijetí na vysokou školu. Od roku 2001 však mohou dospělí uchazeči bez dostatečného formálního vzdělání požádat o validaci, posouzení svého předchozího vzdělání, a po schválení nastoupit

²² Bjerkaker, S. (2016). *Adult and Continuing Education in Norway*. W. Bertelsmann Verlag GmbH & Co.

do vysokoškolského studijního programu. Univerzity mají zároveň pravomoc promíjet absolvování některých částí studijních programů na základě posouzení předchozího vzdělání. V roce 2016 se k vysokoškolskému studiu přihlásilo celkem 6075 uchazečů na základě posouzení svého předchozího vzdělání.

2.7 Velká Británie²³

V Británii existují různé způsoby, jakými je další vzdělávání na úrovni vysokoškolských institucí poskytováno.

K tradičním patří distanční a kombinované studium při zaměstnání nebo takzvané „sandwichové“ kurzy, které kombinují osvojování teoretických poznatků a získávání praktických zkušeností a dovedností přímo v praxi. Většina vysokoškolských institucí nabízí kurzy umožňující sestavit si personalizovaný studijní program z vybraných studijních modulů z různých oblastí, který odpovídá potřebám účastníka dalšího vzdělávání.

S ohledem na rostoucí poptávku po formálním osvědčení, kterým jednotlivec prokáže dosaženou kvalifikaci a získané dovednosti, nabízí vysokoškolské instituce v Británii celou řadu kvalifikačních programů:

- ▶ **Foundation Degree** je studijní program v rámci vyššího odborného vzdělávání. Je ekvivalentem prvních dvou let řádného vysokoškolského studia, lze jej studovat prezenčně i distančně a kombinuje teoretické studium s praktickým vzděláváním přímo v praxi. Primárně vede k získání samostatné kvalifikace, ale úspěšným zakončením studia lze postoupit do třetího ročníku a získat bakalářský titul.
- ▶ **Higher National Certificate (HNC)** nebo **Higher National Diploma (HND)** jsou studijní programy, které se zaměřují na jednu určitou profesní oblast a poskytují teoretické znalosti i praktické dovednosti pro výkon daného povolání. Studijní zátěž u HNC odpovídá 48 kreditům ECTS a studium většinou trvá jeden rok, u HND je to 120 kreditů ECTS a studium trvá zpravidla dva roky.
- ▶ **Diploma of higher education (DipHE)** je dvouleté denní studium, které nabízí některé univerzity nebo koleje. Je ekvivalentem prvních dvou let řádného vysokoškolského studia a často ho lze využít k přestupu do třetího ročníku a k získání bakalářského titulu v odpovídajícím studijním programu. Většina z nabízených kurzů se týká odborných programů z oblasti ošetrovatelství a sociální práce.
- ▶ **Otevřené vzdělávací zdroje** zahrnují nízkonákladové studijní programy, které nevyžadují žádné předchozí kvalifikace a využívají převážně samostudium v online prostředí. K nejvýznamnějším projektům patří **Open University**²⁴, v současnosti největší distanční univerzita na světě. Vyjma medicíny zde lze distančně studovat téměř všechny obory.
- ▶ **Další profesní rozvoj** zahrnuje širokou škálu profesních kurzů se zaměřením na odborníky, kteří si chtějí nebo musí udržovat, prohlubovat či rozšiřovat své znalosti, vyšší odborné vzdělávání a korespondenční kurzy, které některé univerzity nabízí v rámci distančního vzdělávání.

Hlavními poskytovateli dalšího vysokoškolského vzdělávání jsou univerzity, které v rámci celoživotního vzdělávání nabízí zejména studijní programy zakončené získáním vysokoškolského titulu. Na rozdíl od řádného denního studia jsou studijní programy

---

²³ De Boer, H., Epping, E., Faber, M., Kaiser, F., Weyer, E. (2013). [Continuing higher education, Part two: Five countries](#). Center for Higher Education Policy Studies.

²⁴ [Open University](#)

poskytovány v časově i organizačně flexibilnější podobě. Vedle programů kopírujících průběh řádného studia nabízí univerzity také další odborné a profesní vzdělávací programy, které jsou často připravovány odděleními dalšího vzdělávání ve spolupráci s jednotlivými fakultami podle daného předmětu nebo oblasti studia. Kombinaci akademického a odborného vzdělávání pak nabízí i **koleje dalšího vzdělávání (Further Education Colleges)**.

2.8 Shrnutí

S ohledem na prostudované materiály lze říci, že ve všech vybraných evropských zemích si uvědomují důležitost celoživotního vzdělávání a vzdělávací instituce se snaží samostatně i s vládní podporou postupně rozšiřovat nabídku dalšího vzdělávání pro dospělé.

Celoživotní vzdělávání je často poskytováno vedle hlavních vzdělávacích aktivit institucí a dosud neexistuje plně fungující jednotná struktura celoživotního vzdělávání, která by umožnila, aby se celoživotní vzdělání stalo rovnocenným posláním vysokoškolských institucí.

Důvodem mohou být i dva rozdílné pohledy na podstatu celoživotního vzdělávání. V širším slova smyslu je celoživotní vzdělávání chápáno jako celoživotní vzdělávací proces, který vede k sociálnímu, kulturnímu a ekonomickému rozvoji jednotlivce či skupin. V takovém případě jsou cílem celoživotního vzdělávání jakékoliv znalosti a dovednosti, které danému jedinci takový rozvoj umožní. Nabídka studijních programů celoživotního vzdělávání se pak řídí spíše poptávkou jednotlivců než ekonomiky a trhu práce a není úzce specializovaná.

V užším smyslu pak hraje celoživotní vzdělávání roli dalšího vzdělávání, které poskytuje takové specifické znalosti a dovednosti, které souvisí s rapidním nárůstem technologických změn a uspokojí naléhavou potřebu pracovního trhu. V tomto případě bude nabídka studijních programů vycházet z poptávky zaměstnavatelů a trhu práce a bude profesně zaměřená.

Důležitým strukturálním prvkem celoživotního vzdělávání je zcela jistě instituce otevřené univerzity. Ani zde však neexistuje jednotný přístup. Zatímco ve Velké Británii je otevřená univerzita samostatnou institucí, která využívá prezenční i distanční formu studia a má plnou pravomoc udělovat vysokoškolské tituly, v jiných zemích, které institut otevřené univerzity také využívají, je praxe jiná. V Nizozemí otevřená univerzita poskytuje výhradně distanční vysokoškolské vzdělání, ve Finsku je otevřená univerzita samostatným prvkem v rámci univerzitní struktury, ale nemá pravomoc udělovat vysokoškolské tituly, a ve Švédsku, Dánsku ani Švýcarsku takový prvek vysokoškolského dalšího vzdělávání vůbec neexistuje.

S rostoucí poptávkou po dalším profesním vzdělávání nabývá na důležitosti využívání flexibilnějšího způsobu poskytování vzdělávání. Ve všech výše uvedených zemích vysoké školy rozšiřují nabídku veřejně dostupného distančního vzdělávání s využitím nejnovějších technologií. To platí zejména pro další odborné vzdělávání.

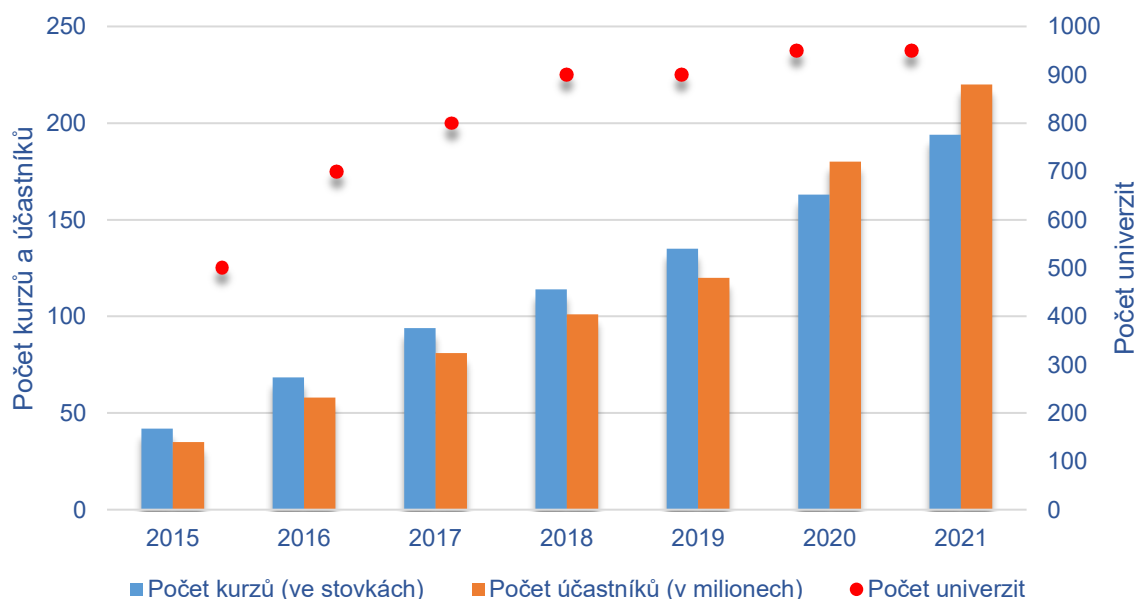
3 Online distanční vzdělávání

Další vzdělávání dospělých se ve srovnání s prezenčním studiem vyznačuje zvýšeným nárokem na flexibilitu nabízených studijních programů. Programy by se svou organizací a studijní zátěží měly přizpůsobovat možnostem účastníků, kteří se často vzdělávají při zaměstnání či péči o rodinu. S rostoucí dostupností internetového připojení a vyšší přenosové rychlosti se jako ideální řešení jeví zapojení online vzdělávání (e-learning, e-kurzy atd).

3.1 Masové otevřené online kurzy (MOOC)

V roce 2012 získaly celosvětovou pozornost masové otevřené online kurzy (Massive Open Online Course – MOOC) a zdálo se, že nastala revoluce v postsekundárním vzdělávání. Poskytovatelé MOOC kurzů jako americká Coursera a edX a britský FutureLearn si vytyčili cíl vytvořit online katalog kurzů, který by pokrýval celou škálu univerzitních oborů. Materiály měly být volně dostupné po celém světě a finance pro další rozšiřování nabídky měly plynout z úhrady studia akreditovaných kurzů absolvovaných za účelem získání formální kvalifikace.²⁵

Graf 9: Počet účastníků a kurzů MOOC a zapojených univerzit 2015–2021

Zdroj: Class Central, *By The Numbers: MOOCs in 2021, 2020, 2019, 2018, 2017, 2016, 2015*, data [Tabulka 8](#)

Z výzkumu společnosti Syngene z roku 2019, který pokrýval Severní Ameriku, Evropu, Asii, Tichomoří, Jižní Ameriku, Blízký východ a Afriku, vyplynulo, že globální trh s e-learningem dosáhne do roku 2026 tržní hodnoty 336,98 miliardy USD a v letech 2018 až 2026 poroste tempem 9,1 %²⁶. S příchodem pandemie Covid-19 však došlo ke skokovému nárůstu počtu účastníků MOOC kurzů. Nejvýznamnější poskytovatelé MOOC kurzů, Coursera, edX a FutureLearn²⁷, zaregistrovali v dubnu 2020 stejný počet nových účastníků jako za celý rok 2019. Od února 2020 do března 2020 se u největšího poskytovatele MOOC kurzů, společnosti Coursera, zvýšil počet účastníků o 67 %, u společnosti edX o 52 % a u britského FutureLearn

²⁵ Reich, J., Ruiperez-Valiente, J. (2019). *The MOOC pivot*. Science.

²⁶ Marketresearch. (2019). *Global E-Learning Market Analysis 2019*.

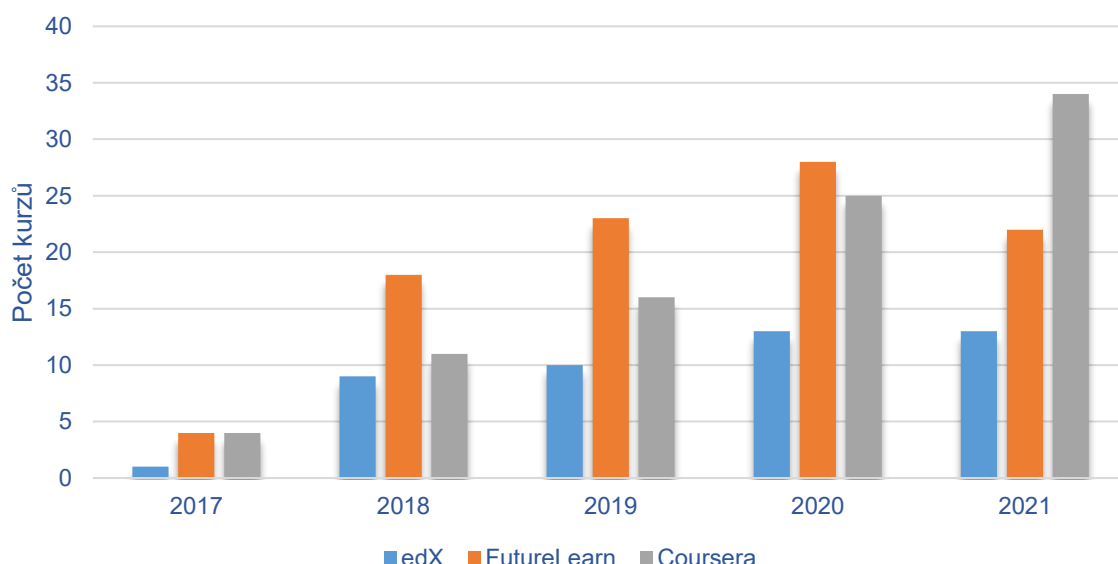
²⁷ Coursera, edX, FutureLearn

dokonce o 116 %.²⁸ Noví zájemci hledali další vzdělávací příležitosti, krátkodobé online kurzy za rozumnou cenu. V roce 2020 také začal počet účastníků růst rychleji než počet nabízených online kurzů.

Na trend volného online vzdělávání ve Spojených státech zareagovala i Evropa. V roce 2012 založila britská distanční univerzita Open University ve spolupráci se společností SEEK Ltd. platformu digitálního vzdělávání FutureLearn. Již v prosinci téhož roku se do projektu zapojilo 11 britských univerzit (King's College London a univerzity Birmingham, Bristol, Cardiff, East Anglia, Exeter, Lancaster, Leeds, Southampton, St Andrews a Warwick) a nabídly bezplatné internetové kurzy veřejnosti po celém světě.²⁹

Také ve Spojených státech začali poskytovatelé MOOC kurzů spolupracovat s univerzitami (organizace Udacity již v roce 2013, následovala společnost Coursera a v roce 2018 i edX). Místo rozšiřování nabídky bezplatného online vzdělávání po celém světě se poskytovatelé MOOC kurzů zaměřili na nabízení online vysokoškolských studijních programů zakončených nějakým druhem formální kvalifikace, a nakonec i získáním vysokoškolského titulu.

Graf 10: Počet online MOOC kurzů zakončených univerzitním titulem 2017–2021

Zdroj: Class Central, *By The Numbers: MOOCs in 2021*, data Tabulka 9

První vysokoškolský titul mohli studenti po úspěšném ukončení online studia získat již v roce 2013.³⁰ V roce 2015 přibyl další a na začátku roku 2017 již vzdělávací platformy MOOC kurzů nabízely 9 magisterských programů. V roce 2018 pak došlo k rapidnímu nárůstu nabízených online kurzů zakončených univerzitním titulem. U největšího poskytovatele MOOC kurzů, společnosti Coursera, se jejich počet každým rokem zvyšuje. Naopak u dvou dalších největších poskytovatelů, edX a FutureLearn, došlo v roce 2021 k poklesu.

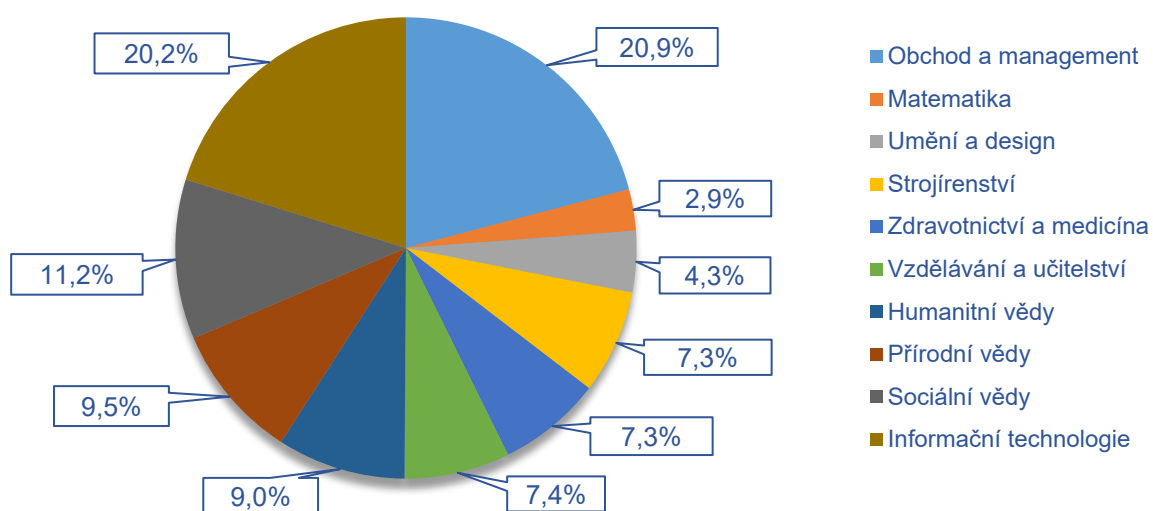
²⁸ Shah, D. (2020, 30. listopadu). *By The Numbers: MOOCs in 2020: Boosted by the pandemic, MOOCs crossed 180 million learners in their ninth year*. The Report

²⁹ Ratcliffe, R. (2012, 14. prosinec). *Top UK universities launch free online courses*. The Guardian.

³⁰ Classcentral.com. (n.d.). *Online Master of Science in Computer Science (OMSCS)*. Georgia Institute of Technology via Independent.

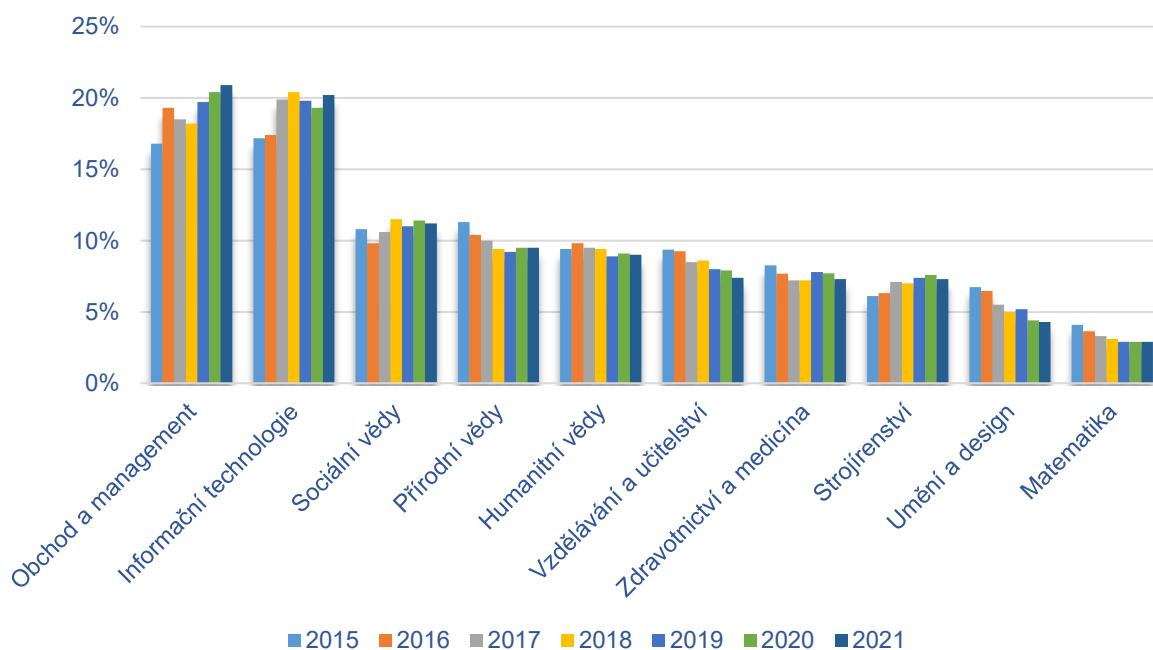
Graf 11: Podíl MOOC kurzů podle studijních oborů 2021

Zdroj: Class Central, *By The Numbers: MOOCs in 2021*

Procentuální zastoupení MOOC kurzů z pohledu studijních oborů a předmětů zůstává v posledních letech bez větších změn. 40 % všech MOOC kurzů nabízí vzdělávání v oblasti obchodu, managementu a informačních technologií.

Graf 12: Podíl MOOC kurzů podle oborů 2015–2021

Zdroj: Class Central, *By The Numbers: MOOCs in 2021, 2020, 2019, 2018, 2017, 2016, 2015*, data Tabulka 10

Majoritní podíl MOOC v oblasti obchodu, managementu a informačních technologií a jejich postupný nárůst na úkor ostatních oborů není jen odrazem poptávky a potřeb trhu práce, ale

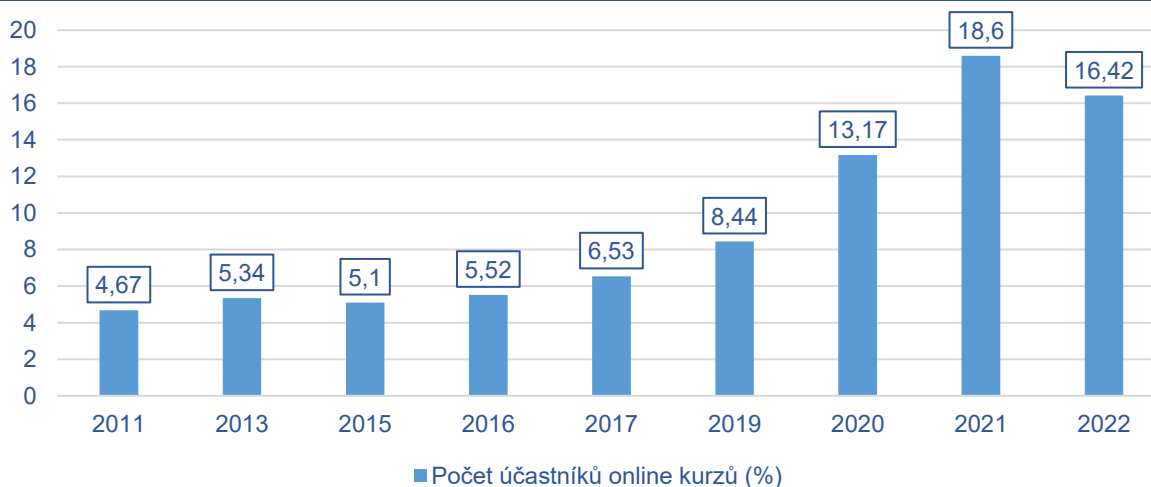
také komerčního přístupu vzdělávacích institucí, protože kurzy v těchto kategoriích lze nejnázne zpeněžit. Ostatní obory víceméně oscilují na stále stejné úrovni, s výjimkou umění, designu a matematiky, jejichž procentuální zastoupení neustále klesá.

3.2 Online vzdělávání v Evropě

V Evropském kontextu se na rozdíl od Spojených států hlavní hráči na trhu s online kurzy rozhodli spojit své síly v evropském konsorciu poskytovatelů MOOC kurzů (European MOOC Consortium)³¹ Partnery evropského konsorcia je osm nejvýznamnějších poskytovatelů a portálů MOOC kurzů v Evropě. Vedle již zmíněného poskytovatele FutureLearn (Velká Británie) jsou to EduOpen (Itálie), FUN-MOOC (Francie), Miriadax (Španělsko a Portugalsko), iMooX (Rakousko), NAU (Portugalsko), AI Campus (Německo) a celoevropský portál OpenupEd. Cílem konsorcia je prezentace souhrnné nabídky a propagace online studijních programů evropských univerzit. Na rozdíl od ostatních nezávislých vzdělávacích platform jsou italský projekt EduOpen a německá platforma AI Campus financovány ministerstvem školství.³²

Dalším zajímavým evropským projektem je akademická online vzdělávací platforma Nova Academy³³, kterou společně spustily tři belgické univerzity (Univerzita v Antverpách, Gentská univerzita a Vrijská univerzita v Bruselu) s cílem podpořit rozvoj celoživotního vzdělávání ve Flandrech.

Graf 13: Využití internetu k absolvování online kurzů v Evropě 2011–2022

Zdroj: Eurostat (online data: [TIN00103](#)), data [Tabulka 11](#)

Statistické údaje z Eurostatu ukazují podobný trend rostoucí oblíbenosti online kurzů v Evropě jako ve Spojených státech. Po skokovém nárůstu během pandemie v letech 2020 a 2021 však na rozdíl od prezentovaných údajů společností Coursera a edX došlo v Evropě v roce 2022 ke značnému poklesu využívání internetu k absolvování online kurzů.

Z evropských zemí byl zaznamenán největší podíl jednotlivců ve věku 16 až 74 let, kteří využili internet k absolvování online kurzu, v Nizozemí (35,3 %) a Finsku (30,7 %). Na opačné straně

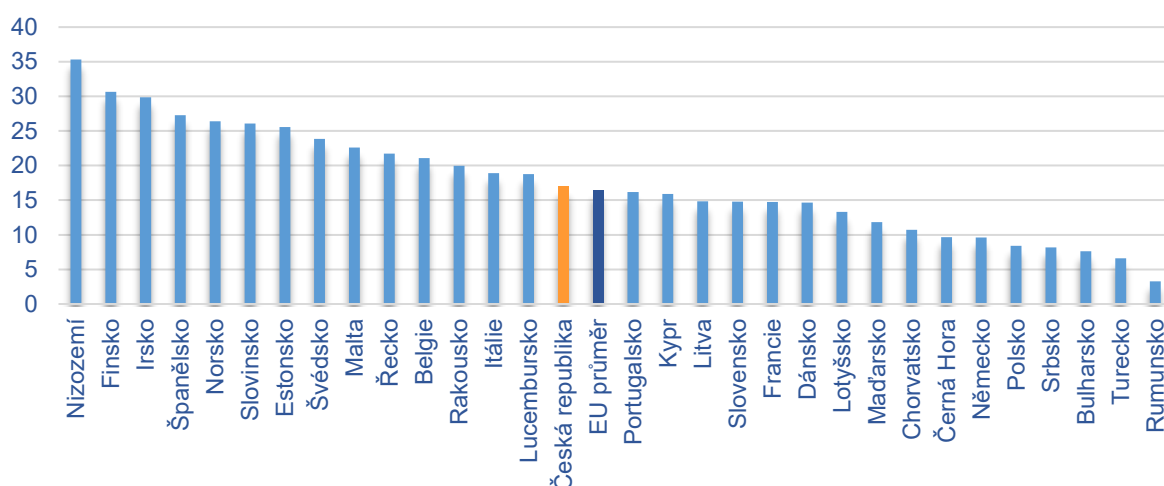
³¹ EMC. (n.d.). [European MOOC Consortium](#).

³² [FutureLearn](#), [EduOpen](#), [FUN-MOOC](#), [Miriadax](#), [iMooX](#), [NAU](#), [AI Campus](#), [OpenupEd](#)

³³ [Nova Academy](#)

žebříčku se pak umístilo Turecko (6,6 %) a Rumunsko (3,3 %). Česká republika (16,9 %) se pohybovala těsně nad průměrem Evropské unie (16,4 %). Pokles ve využívání internetu k absolvování online kurzu ve srovnání s rokem 2021 však v České republice nebyl tak výrazný (0,6 %). Na rozdíl od průměrného poklesu v zemích Evropské unie (2,2 %), kdy například ve Slovinsku poklesl počet účastníků online kurzů o 11 %. Jedinými dvěma zeměmi, kde se na rozdíl od ostatních zemí Evropské unie počet jednotlivců zvýšil, byly Srbsko (1,6 %) a Bulharsko (0,7 %).³⁴

Graf 14: Využití internetu k absolvování online kurzů v Evropě v roce 2022

Zdroj: Eurostat (online data: [TIN00103](#), data [Tabulka 11](#))

3.3 Shrnutí

Online vzdělávání nabízí velkou flexibilitu, co se týká času i výběru zaměření studia. Nicméně počet studentů, kteří studium dokončí, je velmi nízký. Studie Massachusettského technologického institutu z roku 2019 odhalila, že převážná většina účastníků MOOC kurzů se po absolvování prvního roku již ke studiu nevrátí. A tato situace se za pět zkoumaných let 2013–2018 nezměnila.³⁵

Převážná část studií zabývajících se počtem studentů, kteří online vysokoškolské studium nedokončí, chápe tuto skutečnost jako negativní stránku online vzdělávání. Zdá se, že jak jednoduché je se do nového online kurzu přihlásit, tak jednoduché je do takového kurzu nenastoupit, studium přerušit nebo kurz vůbec nedokončit. Všechny tyto studie však zahrnují pouze kurzy, které jsou zakončeny získáním formální kvalifikace a u kterých lze dokončení kurzu evidovat. Nevěnují se kurzům, které formální kvalifikace nenabízejí. Neberou však v úvahu možné pozitivní stránky krátkodobého online vzdělávání, které vedou studenty k ukončení studia. Mezi ně patří například dosažení požadovaných studijních cílů po absolvování pouze jednoho studijního modulu nebo využití získaných kreditů pro přestup na řádné studium. Nízký počet studentů, kteří ukončí celé online studium, může také znamenat, že studenti preferují organizaci studia po vzdělávacích modulech.

³⁴ Eurostat. (2023, 7. března). *Individuals using the internet for doing an online course*.

³⁵ Reich, J., Ruiperez-Valiente. J. (2019). *The MOOC pivot*. Science.

4 Vysokoškolské vzdělávání, proměny společnosti a poptávka na trhu práce

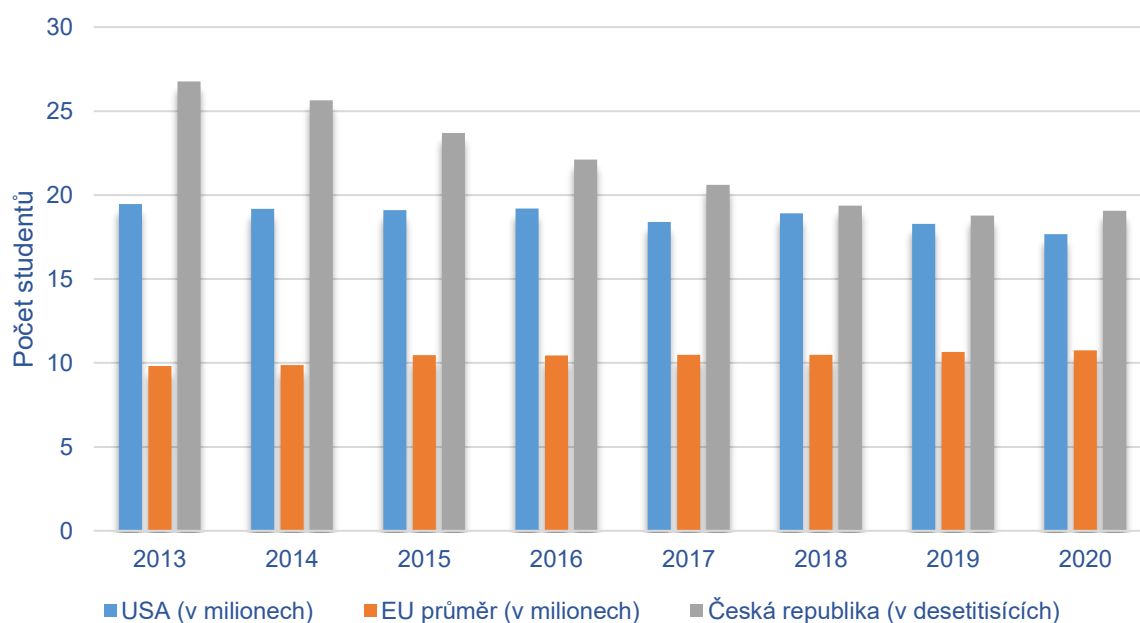
Vysokoškolské vzdělávání je součástí terciárního vzdělávání, třetího nejvyššího stupně formálního vzdělávání. Kromě akademického vzdělání, které poskytují vysoké školy, zahrnuje terciární vzdělávání také odborné a profesní vzdělávání. Při srovnání České republiky s ostatními evropskými zeměmi však musíme brát v úvahu i rozdílnou definici vzdělávání, které vysokoškolské instituce mohou poskytovat.

Podle mezinárodní klasifikace vzdělávání ISCED se terciární vzdělávání dělí na další 4 stupně (ISCED 5–8). V České republice je krátký cyklus terciárního vzdělávání ISCED 5 realizován prostřednictvím vyššího odborného vzdělávání. Bakalářská úroveň ISCED 6, magisterská úroveň ISCED 7 a doktorská úroveň ISCED 8 jsou realizovány vysokými školami. Naproti tomu termín „vyšší“ vzdělávání (higher education), který se v souvislosti s vysokoškolským vzděláváním používá v rámci Evropské unie, zahrnuje všechny 4 stupně ISCED. To znamená, že i univerzity poskytují vyšší odborné vzdělávání, jak je tomu například ve Finsku nebo Velké Británii.

4.1 Vývoj účasti ve vysokoškolském vzdělávání

S ohledem na rostoucí počet účastníků terciárního vzdělávání by se dalo očekávat, že i tradiční vzdělávací systém dokáže pružně reagovat na změny ve společnosti. Detailnější statistiky však ukazují na rozdílné trendy ve vývoji počtu účastníků terciárního vzdělávání v různých zemích.

Graf 15: Počty studentů zapsaných do vysokoškolského vzdělávání 2013–2020

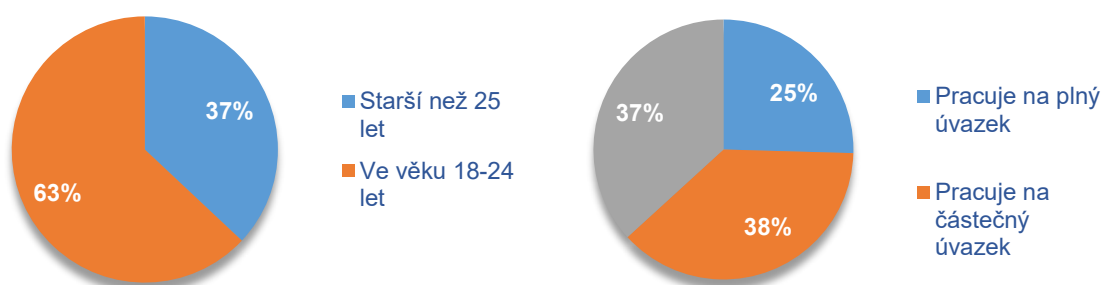
Zdroj: [United States Census Bureau](#), [Eurostat](#), data [Tabulka 12](#)

Ze zprávy kanadské společnosti Higher Education Strategy Associates (HESA)³⁶ z roku 2022, která se zabývá vývojem terciárního vzdělávání z globálního pohledu, vyplývá, že zatímco v západoevropských zemích počet účastníků terciárního vzdělávání od roku 2006 neustále roste, ve Spojených státech, Kanadě, Austrálii a na Novém Zélandu začíná počet účastníků terciárního vzdělávání od roku 2011 klesat. Po roce 2016 se klesající trend zastavil a počty účastníků se začínají opět mírně zvyšovat. Stejným vývojem prošla i Česká republika, zde se klesající trend zastavil až v roce 2018. V roce 2021 byl počet studentů 304 tisíc (stále hluboko pod úrovní roku 2010, kdy počet studentů dosáhl 396 tisíc).³⁷

4.2 Proměna vysokoškolského studenta

Zatímco HESA i Český statistický úřad odůvodňují pokles počtu účastníků terciárního vzdělávání demografickým vývojem, ve Spojených státech se pokusili najít i jiné příčiny tohoto jevu. Nedávný průzkum americké nadace Lumina (Lumina Foundation)³⁸ popsal proměnu amerického vysokoškolského studenta. Z průzkumu vyplývá, že 37 % vysokoškolských studentů je starších než 25 let, 64 % při studiu pracuje (40 % z nich na plný úvazek) a 24 % vysokoškolských studentů má děti nebo se starají o jiné osoby. Požadavky takových studentů na vysokoškolské vzdělávání se liší od požadavků tradičních vysokoškolských studentů, absolventů středních škol ve věku od 18 do 21 let.

Graf 16: Profil současného amerického vysokoškolského studenta

Zdroj: [Lumina Foundation](#)

4.3 Poptávka na trhu práce

V prostředí ovlivněném sofistikovaným technologickým pokrokem a měnícím se charakterem práce v globalizovaném světě dochází k mnohem rychlejšímu zastarávání znalostí a dovedností, které vede k postupnému zvyšování poptávky po nových znalostech a dovednostech. Potřebu masivní investice do celoživotního vzdělávání pak zdůraznila zejména pandemie COVID-19 a její dopady na společnost i ekonomiku. Potvrdila se tak skutečnost, že jedinou cestou, jak zajistit odpovídající dovednosti a znalosti pro budoucnost, je průběžné celoživotní vzdělávání.

V ideálním případě by znalosti a dovednosti měly být rozvíjeny a prohlubovány předtím, než přijde poptávka ze strany zaměstnavatelů či společnosti. V současné době však poptávka

³⁶ Higher education. (2022). [World Higher Education: Institutions, Students and Funding](#).

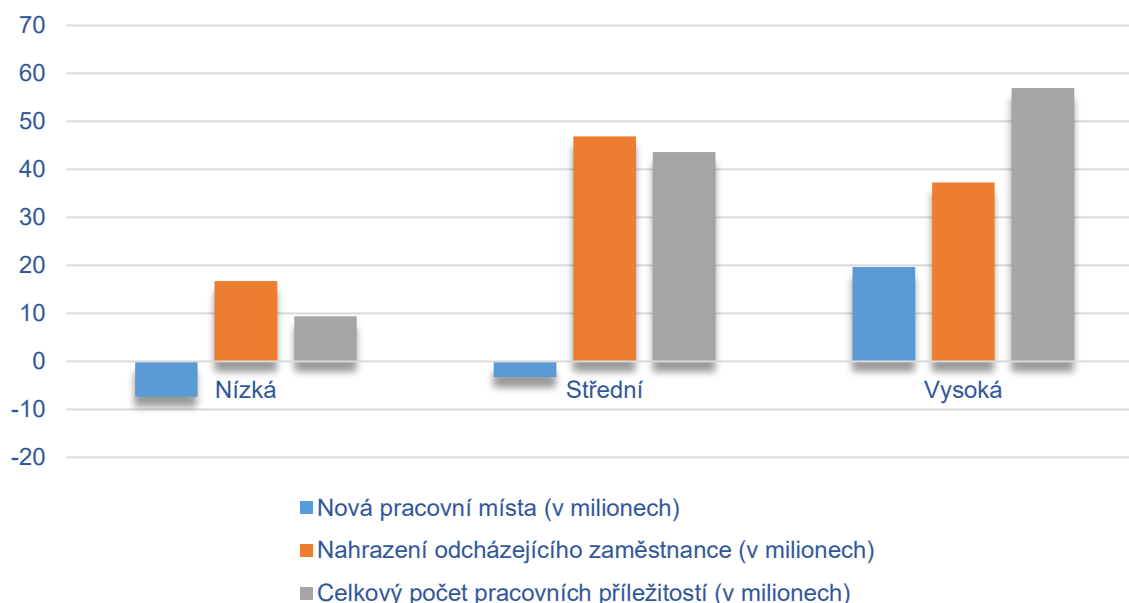
³⁷ Český statistický úřad. (2022). [Studenti a absolventi vysokých škol v České republice \(2001-2021\)](#).

³⁸ [Luminafoundation.org](#). (n.d.). [Today's student](#).

po zvyšování kvalifikace (upskilling) či případná potřeba rekvalifikace (reskilling), přichází dříve, než se na ni dokážeme připravit. Proto je nezbytné najít způsob, jakým by mohlo rychle a pružně vysokoškolské vzdělávání reagovat na potřeby trhu práce.

Podle prognózy Evropského střediska pro rozvoj odborné přípravy CEDEFOP bude v roce 2030 podíl zaměstnání, která vyžadují vysokou úroveň vzdělání, 41 %.³⁹ V období 2018–2030 pak bude v Evropě nejvíce pracovních příležitostí právě pro osoby s vysokou kvalifikací. Také nejvíce nových pracovních příležitostí vznikne právě pro osoby s nejvyšší kvalifikací.

Graf 17: Pracovní příležitosti v evropských zemích podle odbornosti (2018–2030)

Zdroj: Cedefop, *2018 Skills forecasts*, data *Tabulka 13*

4.4 Strukturované modulární vzdělávání

Bez ohledu na skutečnost, zda jsou důvodem proměnlivého počtu vysokoškolských studentů proměna vysokoškolského studenta nebo měnící se potřeby a požadavky společnosti a pracovního trhu, vysokoškolské instituce začínají hledat nové způsoby, jak lépe reagovat na požadavky ze strany studentů či zaměstnavatelů. Z toho důvodu dochází v posledních letech k mimořádnému nárůstu nové kategorie strukturovaného modulárního vzdělávání, které nabízí samostatné vzdělávací jednotky menšího rozsahu zakončené formální kvalifikací, která není dokládána vysokoškolským titulem. Přestože neexistuje jednotná globální definice, pro tyto formy vzdělávání se ustálilo označení *microcredentials* (MC).

³⁹ Cedefop. (n.d.). *Poptávané dovednosti a pracovní místa*.

5 Microcredentials

Podle organizace Světové ekonomické fórum (World Economic Forum, WEF)⁴⁰ existuje několik důvodů pro zavedení nové kategorie vzdělávacích forem – *microcredentials*. Prvním důvodem je zvětšující se propast mezi typem vzdělávání, které tradiční vysokoškolské instituce nabízí, a znalostmi a dovednostmi, které jsou v současné době vyžadovány. Druhým důvodem je zvyšující se poptávka po vzdělávání, které povede k získání znalostí a dovedností bezprostředně uplatnitelnými na trhu práce. A třetím důvodem je skutečnost, že velké množství světové populace se sice zapojuje do dalšího formálního či neformálního vzdělávání, ale nakonec nezíská žádný doklad o nově nabytých znalostech a dovednostech. Například ve Spojených státech 33 % vysokoškolských studentů svá studia ukončí, aniž by získali vysokoškolský titul.⁴¹

Nicméně k úspěšnému zařazení *microcredentials* do nabídky vzdělávání poskytovaného vysokoškolskými institucemi je nezbytné zavedení zcela jasné a jednotné definice, případně jednotného rámce a centralizovaných standardů, a to i ve spolupráci i s orgány státní správy.

5.1 Definice „microcredentials“⁴²

INSTITUTE	DEFINICE
Evropská komise, EU	„ <i>Microcredentials</i> “ je doklad studijních výsledků, kterých účastník vzdělávání dosáhl po absolvování vzdělávacího programu menšího rozsahu. Studijní výsledky jsou posuzovány podle transparentních a jasně vymezených kritérií. Doklad je součástí osvědčení, které uvádí jméno držitele, dosažené výsledky učení, metodu hodnocení, subjekt vydávající osvědčení a případně získanou kvalifikační úroveň a počet kreditů. <i>Microcredentials</i> jsou ve vlastnictví účastníka vzdělávání, je možné je sdílet, jsou přenositelné a jejich kombinací lze dosáhnout vyšší kvalifikační úrovně.
BloomBoard, USA	„ <i>Microcredentials</i> “ jsou formou osvědčení, které uchazeč získá po prokázání kompetence v jedné konkrétní dovednosti. Prokázání kompetence dokládá účastník prostřednictvím digitálního portfolia učitele na základě výstupů své učitelské praxe.
European University Association (EUA), EU	„ <i>Microcredentials</i> “ je certifikovaná vzdělávací aktivita malého rozsahu.
International Council for Open and Distance Education (ICDE), EU	„ <i>Microcredentials</i> “ je certifikát vydaný po absolvování relativně malého vzdělávacího projektu, který se skládá z několika vzdělávacích modulů na dané téma.

⁴⁰ Moritz, R., Frey, K. (2022, 31. březen). [How to address the widening youth skills gap](#). World economic forum.

⁴¹ Hanson, M. (2022, 17. červenec). [College Dropout Rates](#). Education data initiative.

⁴² OECD. (2021). [Micro-credential innovations in higher education: Who, What and Why?](#). OECD Education Policy Perspectives, 39, 1-43.

MicroHE, EU	<p>„<i>Microcredentials</i>“ je dílčí část certifikátu nebo dokladu. <i>Microcredentials</i> lze kumulovat za účelem získání „většího certifikátu“ nebo vkládat do profesního portfolia. Mezi příklady <i>microcredentials</i> patří ověřená osvědčení, digitální odznaky a certifikáty jako MicroMasters nebo Nanodegree.</p>
New Zealand Qualifications Authority, NZ	<p>„<i>Microcredentials</i>“ dokládá získání uceleného souboru dovedností a znalostí. Specifikace <i>microcredentials</i> zahrnuje prohlášení o účelu certifikace, studijní výsledky a doložení potřeby takové certifikace pro hospodářské sektory Nového Zélandu nebo ze strany zaměstnavatelů, maorských spolků (iwi) a/nebo komunity. Nemají hodnotu kvalifikačních osvědčení a zaměřují se na vzdělávání v oblasti rozvoje dovedností, které v dané chvíli nelze získat prostřednictvím terciárního vzdělávání.</p>
Quacquarelli Symonds, UK	<p>„<i>Microcredentials</i>“ je krátkodobý kurz podporovaný daným sektorem, který poskytne účastníkovi vzdělávání odborné dovednosti.</p>
State University of New York, USA	<p>„<i>Microcredentials</i>“ ověřují, potvrzují a dokládají, že účastník vzdělávání dosáhl konkrétních dovedností a/nebo kompetencí. Na rozdíl od tradičních titulů a certifikátů jsou kurzy zakončené <i>microcredentials</i> kratší nebo flexibilnější a mají užší zaměření.</p>

5.2 Microcredentials poskytované v rámci MOOC kurzů

5.2.1 Online microcredentials kurzy z globálního pohledu

Na rostoucí poptávku po krátkodobých vzdělávacích aktivitách zakončených získáním formální kvalifikace jako první zareagovali nezávislí poskytovatelé MOOC kurzů. Jejich zkušenosti s online kurzy pak využily i vysokoškolské instituce ve Spojených státech a v reakci na vzniklou situaci navázaly spolupráci s poskytovateli online MOOC kurzů. Z této spolupráce vzešla široká nabídka *microcredentials*, které zahrnují různá osvědčení, digitální odznaky, licence a jiné doklady formální kvalifikace.

Průkopníkem v oblasti poskytování *microcredentials* byla v roce 2013 společnost edX, která spustila zcela nový program online vzdělávání s názvem XSeries, ve kterém účastník vzdělávání nezískal jako dosud osvědčení o absolvování jednoho kurzu, ale certifikát o získání kvalifikace po absolvování série kurzů, tak zvaný credentials. Nový program se osvědčil, a proto v roce 2014 spustili podobné programy další dva největší poskytovatelé MOOC kurzů. Společnost Coursera začala nabízet své credentials pod názvem Specializations a společnost Udacity nabídla Nanodegree. Cílem nových osvědčení, credentials, bylo umožnit účastníkům online kurzů prokazatelně doložit získané profesní zkušenosti a dovednosti svým budoucím zaměstnavatelům.⁴³

⁴³ Pickard, L. (2018, 18. červenec). [Analysis of 450 MOOC-Based Microcredentials Reveals Many Options But Little Consistency](#). The Report.

V současné době nabízí největší poskytovatelé MOOC kurzů celou řadu programů *microcredentials*.

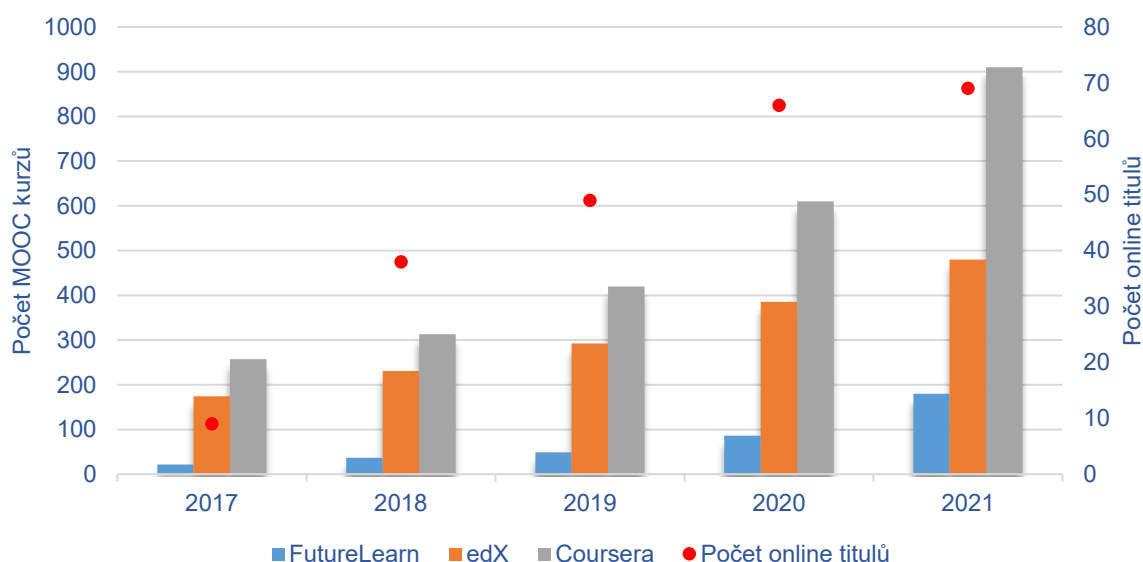
PLATFORMA	NÁZEV	KURZ	KREDITY*
Coursera	Specialization	Plně online specializační kurzy z nabídky univerzit z celého světa i velkých firem jako Google nebo Intel.	Některé (např. iMBA z University v Illinois).
	Professional Certificate	Plně online profesní kurzy z nabídky velkých firem jako jsou Google, Meta, IBM nebo Intuit.	Některé
	MasterTrack	Plně online profesní kurzy z nabídky univerzit z celého světa.	Všechny
	University Certificate	Plně online profesní kurzy z nabídky univerzit z celého světa.	Všechny
edX	Professional Certificate	Plně online profesní kurzy z nabídky univerzit z celého světa i velkých firem jako Google, Meta, IBM nebo Intuit.	Některé
	MicroMasters	Plně online profesní kurzy z nabídky univerzit z celého světa. Téměř všechny umožňují získat kredity pro další vysokoškolské vzdělávání vedoucí k vysokoškolskému titulu.	Téměř všechny
	XSeries	Cyklus plně online kurzů z nabídky univerzit z celého světa i velkých firem jako Google nebo Amazon.	Neumožňují
	Professional Education	Reskillingové a upskillingové profesní online kurzy pro odborníky z praxe.	Neumožňují
	MicroBachelor	Plně online profesní kurzy z nabídky univerzit z celého světa i velkých firem jako IBM.	Bakalářský titul
	FutureLearn	Short Course	Plně online reskillingové kurzy z nabídky univerzit z celého světa.
	Microcredentials	Plně online profesní kurzy z nabídky univerzit z celého světa.	Některé
	Online Degree	Plně online profesní kurzy z nabídky univerzit z celého světa.	Všechny

	ExpertTrack	Plně online upskillingové kurzy z nabídky univerzit z celého světa i velkých firem jako Microsoft.	Neumožňují
--	--------------------	--	------------

* Kurzy umožňují získat kredity pro další vysokoškolské vzdělávání vedoucí k vysokoškolskému titulu.

Největší nárůst MOOC kurzů, které jejich poskytovatelé označují termínem *microcredentials*, zaznamenala společnost Coursera. Z 500 nových kurzů v roce 2021 bylo 250 nových Specialization kurzů. Zvýšenou poptávku po tomto druhu kurzů potvrzují i údaje společnosti FutureLearn, která v roce 2021 zařadila do nabídky obdobné kurzy pod názvem ExpertTrack a během jednoho roku dosáhl jejich celkový počet téměř 100 kurzů. Rostoucí měrou se v roce 2021 na nabídce kurzů podílí i velké technologické firmy (např. Google, IBM). Například nabídku kurzů ExpertTrack od společnosti FutureLearn tvoří ze dvou třetin právě nabídky velkých technologických firem.

Graf 18: Počet kurzů microcredentials 2017–2021

Zdroj: Class Central, *By The Numbers: MOOCs in 2021*, data Tabulka 14

Nabízené kurzy *microcredentials* jsou si v mnoha ohledech podobné. Obvykle se jedná o sérii kurzů se zaměřením na ekonomii, obchod, informatiku a analýzu dat, jejichž absolvování netrvá déle než jeden rok. Přesto jsou mezi kurzy *microcredentials* od jednotlivých poskytovatelů, ale i mezi kurzy *microcredentials* od jednoho poskytovatele, znatelné rozdíly. Chybějící jednotný rámec a zavedené standardy znemožňují účastníkům vzdělávání i zaměstnavatelům jednotlivé kurzy *microcredentials* srovnávat. Zatímco u tradičních vysokoškolských titulů je zřejmé, že magisterský titul znamená vyšší úroveň dosažených znalostí a dovedností, než je tomu u titulu bakalář, u MOOC kurzů *microcredentials* v současné době nelze jednoznačně určit, zda osvědčení Specialization od společnosti Coursera dokládá vyšší úroveň znalostí než osvědčení XSeries od edX nebo ExpertTrack od FutureLearn.

5.2.2 Online kurzy microcredentials v Evropě

Také evropští poskytovatelé MOOC kurzů v čele s britskou platformou FutureLearn nabízí různé druhy kurzů *microcredentials*. Díky zkušenostem ze Spojených států a na základě analýz MOOC kurzů konkurenčních poskytovatelů se evropské konsorcium poskytovatelů MOOC kurzů (European MOOC Consortium, EMC) rozhodlo vytvořit jednotný rámec pro všechny kurzy *microcredentials* z nabídky vzdělávacích platform sružených v EMC.

JEDNOTNÝ RÁMEC EMC⁴⁴

Povinné požadavky

- ▶ Studijní zátěž minimálně 100 a maximálně 150 hodin (4–6 ECTS).
- ▶ Úroveň 6–8 v Evropském rámci kvalifikací (European Qualification Framework, EQF), v rámci národních univerzitních kvalifikací odpovídající bakalářská, magisterská nebo doktorská úroveň. Případně úroveň 4/5 (v kombinaci s kredity ECTS).
- ▶ Celkové a souhrnné hodnocení umožňující udělení studijních kreditů buď přímo po úspěšném absolvování kurzu, nebo uznáním předchozích kreditů z průběhu studia.
- ▶ Spolehlivá metoda ověření totožnosti při hodnocení studenta, která odpovídá požadavkům univerzitní politiky a/nebo je uznávaná v rámci vzdělávacích platform.
- ▶ Výpis předmětů (dodatek k osvědčení na způsob diploma supplement), který bude zahrnovat popis obsahu kurzu, studijní výstupy, celkový počet hodin studia, kvalifikační úroveň EQF a počet získaných kreditních bodů (ECTS).

Doporučené požadavky

- ▶ Počet hodin studia za týden tak, aby vyhovoval studentům, kteří studují při práci na plný úvazek a/nebo mají rodinné povinnosti.
- ▶ Náplň kurzů pro zaměstnance kombinující teorii i praxi a přímo se týká dané profese.
- ▶ Odborný kurz zaštiťuje důvěryhodný firemní partner z daného oboru.
- ▶ Pokud univerzita sama svou reputací nebo dobrým jménem tento kurz zaštítí, není nezbytné oslovovat firemního partnera.

Zajištění kvality

- ▶ Kurzy se řídí požadavky referenčního rámce pro zajištění kvality ESG (Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area) evropské asociace pro zajištění kvality ENQA (European Association for Quality Assurance).⁴⁵
- ▶ Kurzy prochází interními mechanismy pro zajištění kvality, za které odpovídá daná univerzita.
- ▶ U akreditovaných kurzů, kde je akreditace garantována externím subjektem, se doporučuje použít ex post akreditaci. Vyřízení akreditace předem by významně zpomalilo schopnost kurzu pružně reagovat na potřeby ekonomiky a společnosti.
- ▶ Uznávání vysokoškolského vzdělání u MOOC kurzů se řídí indikátory kvality pro MOOC kurzy, projektu PARADIGMS Evropské sítě národních informačních středisek zabývajících se akademickou mobilitou a uznáváním vysokoškolského vzdělání

⁴⁴ European MOOC Consortium. (2019). *EMC Common Microcredential Framework*.

⁴⁵ ESG. (2015). *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*. The European Association for Quality Assurance in Higher Education.

a kvalifikací ENIC-NARIC⁴⁶, v rámci kterého byly vypracovány minimální ukazatele kvality pro MOOC kurzy a vzdělávací programy ve firmách.

5.3 Digitální certifikáty vydávané technologickými společnostmi

Kromě poskytovatelů MOOC kurzů a vzdělávacích online platform začali využívat způsoby digitální certifikace také velké mezinárodní technologické společnosti. Do portfolia svých vzdělávacích programů zařadili digitální osvědčení nebo digitální odznaky jako doklad interního profesního rozvoje svých zaměstnanců.

Společnost IBM nabízí nejen svým zaměstnancům, ale i veřejnosti, vzdělávací programy zakončené udělením digitálního odznaku prostřednictvím platformy Coursera. Ve spolupráci s americkými univerzitami a kolejemi nabízí své vzdělávací programy v rámci projektu IBM Power Skills Academy.⁴⁷

Společnost Google spustila již v roce 2018 online vzdělávací program zakončený udělením digitálního certifikátu prostřednictvím platformy Coursera a vytvořila konsorcium zaměstnavatelů, kteří si vybírají své zaměstnance mezi absolventy jejich profesních kurzů.⁴⁸

Společnost Amazon schválila v roce 2019 dotaci 700 milionů amerických dolarů na rekvalifikaci svých zaměstnanců prostřednictvím vlastních školicích a kvalifikačních programů. Digitální odznaky nabízí prostřednictvím vlastní platformy AWS Certification.⁴⁹

Mezinárodní síť poradenských společností Ernst & Young spustila v roce 2017 systém digitálních odznaků EY, díky kterému nabízí svým zaměstnancům možnost zvýšení kvalifikace a získání digitálního odznaku. Digitální odznaky nabízí prostřednictvím nezávislé platformy Acclaim společnosti Credly.⁵⁰

Společnost Cisco, jedna z největších současných počítačových firem zejména na poli síťových prvků, využívá platformu Acclaim k poskytování digitálních odznaků svým zaměstnancům.

Společnost Siemens spustila vlastní vzdělávací program STEM⁵¹ s digitálními odznaky pro děti a náctileté studenty.

⁴⁶ Nuffic. (2018). *Oops a MOOC! Dealing with eclectic learning in credential evaluation*.

⁴⁷ [IBM Power Skills Academy](#)

⁴⁸ [Google Career Certificates Program](#)

⁴⁹ Digitální odznaky [AWS Certification](#)

⁵⁰ Platforma [Acclaim](#), Credly

⁵¹ Carina. (2021, 29. červenec). *STEM-Education für Innovation*. Siemens Stiftung.

Společnost Microsoft uděluje po úspěšném zakončení vlastního vzdělávacího programu profesní certifikáty i digitální odznaky, které jsou uloženy v online registru Microsoft Learn.⁵²

Jednotný rámec pro poskytování krátkých kurzů zakončených formálním osvědčením, souhrnný online katalog kurzů i registr vydaných osvědčení využívají i některé profesní sdružení (komory), například Irská právnícká společnost Law Society of Ireland, která řídí vzdělávání budoucích advokátů v Irsku a disponuje kázeňskou pravomocí nad kvalifikovanými advokáty.

Irská právnícká společnost vyvinula vlastní systém pro řízení výuky Diploma Hub⁵³, prostřednictvím kterého nabízí online i kombinované vzdělávací kurzy, které vedou k získání kvalifikace advokáta. Vyvinula také sadu kurzů MOOC, které jsou zdarma volně dostupné a mohou je využívat i advokáti ke splnění požadavků dalšího profesního rozvoje CPD.⁵⁴

5.4 Evropský přístup k microcredentials

Evropské iniciativy v souvislosti s poskytováním kurzů *microcredentials* vychází z Doporučení o evropském přístupu k *mikrocertifikátům* pro celoživotní učení a zaměstnanost, které přijala Rada Evropské unie dne 16. června 2022.

5.4.1 Doporučení o evropském přístupu k mikrocertifikátům

DOPORUČENÍ PRO POSKYTOVÁNÍ KURZŮ MICROCREDENTIALS⁵⁵

Definice

- ▶ „Mikrocertifikátem se rozumí záznam výsledků učení, které účastník vzdělávání získal po absolvování učení malého rozsahu. Tyto výsledky učení budou posouzeny podle transparentních a jasně vymezených kritérií.
- ▶ Zkušenosti získané během vzdělávání vedoucí k získání mikrocertifikátů jsou navrženy tak, aby účastníkovi vzdělávání poskytly specifické znalosti, dovednosti a kompetence, které reagují na společenské, osobní či kulturní potřeby nebo potřeby trhu práce.
- ▶ Mikrocertifikáty vlastní účastník vzdělávání, mohou být sdíleny a jsou přenositelné. Mohou být vydávány samostatně nebo jako součást rozsáhlejších certifikací. Opírají se o zajišťování kvality v souladu s dohodnutými normami v příslušném odvětví nebo oblasti činnosti.“

⁵² [Microsoft Learn](#)

⁵³ [Diploma Hub](#), The Law Society of Ireland

⁵⁴ Irští advokáti se musí v rámci dalšího profesního rozvoje Continuing Professional Development, CDP, zúčastnit 25 hodin vzdělávání, z nichž 20 hodin mohou splnit online a 5 hodin musí absolvovat prezenčně.

⁵⁵ Rada Evropské unie. (2022, 25. května). [Doporučení rady o evropském přístupu k mikrocertifikátům pro celoživotní učení a zaměstnatelnost.](#)

Standardní prvky osvědčení microcredentials

Povinné	Volitelné
<ul style="list-style-type: none"> ▶ totožnost účastníka vzdělávání ▶ název certifikátu ▶ země/region(y) vystavujícího subjektu ▶ udělující subjekt(y) ▶ datum vydání ▶ výsledky učení ▶ hypotetický objem práce potřebný k dosažení výsledků učení (pokud možno v rámci evropského systému ECTS) ▶ úroveň zkušenosti získané během vzdělávání vedoucí k získání <i>microcredentials</i> (evropský rámec kvalifikací, kvalifikační rámce Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání), je-li to vhodné ▶ typ posouzení ▶ forma účasti na vzdělávací aktivitě ▶ typ zajištění kvality používaný pro účely <i>microcredentials</i>;	<ul style="list-style-type: none"> ▶ předpoklady potřebné k zápisu do vzdělávací aktivity ▶ dohled a ověření totožnosti během posuzování (bez dohledu a bez ověření totožnosti, pod dohledem bez ověření totožnosti, pod dohledem online nebo na místě s ověřením totožnosti) ▶ možnost integrace/kumulace (samostatný, nezávislý <i>microcredentials</i> / integrovaný, kumulativní ve vztahu k dalším certifikátům) ▶ další informace

Zajištění kvality

- ▶ Zajišťování kvality je založeno na posouzení poskytovatelů s využitím interních postupů pro zajišťování kvality.
- ▶ Externí zajištění kvality v souladu s doporučením o evropském rámci kvalifikací, standardy a směrnicemi pro zajištění kvality v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání, evropským referenčním rámcem pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy a případnými dalšími nástroji pro zajištění kvality, včetně registrů a značek.

Transparentnost

- ▶ Prokázání objemu práce prostřednictvím evropského systému přenosu a akumulace kreditů (ECTS)
- ▶ Prokázání objemu práce prostřednictvím jiného systému přenosu a akumulace kreditů.
- ▶ Začlenění *microcredentials* do národních kvalifikačních rámců či systémů kvalifikací, které jsou napojeny na evropský rámec kvalifikací a v případě vysokoškolských kvalifikací automaticky certifikovány na základě rámce kvalifikací Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání.
- ▶ Transparentní a jasné informace o vzdělávacích příležitostech vedoucích k získání *microcredentials* a poskytovatelích v příslušných rejstřících. Relevantní poskytovatelé by měli být začleněni do Databáze výsledků externího zajišťování kvality (DEQAR).
- ▶ Sdílení informací o *microcredentials* prostřednictvím příslušných platforem, např. Europassu.

Relevantnost

- ▶ Jasně, zacílené výsledky učení za účelem zvýšení relevantnosti *microcredentials* pro trh práce.
- ▶ Aktualizované vzdělávací příležitosti, které splňují identifikované vzdělávací potřeby.
- ▶ Spolupráce mezi organizacemi poskytujícími vzdělávání a odbornou přípravu, zaměstnavateli, sociálními partnery, dalšími poskytovateli a uživateli *microcredentials*.

Odůvodněné posouzení

- ▶ Výsledky učení spojené s *microcredentials* se posuzují podle transparentních kritérií.

Vzdělávací dráhy

- ▶ Podpora flexibilní vzdělávací dráhy, včetně možnosti validovat, uznávat a kumulovat *microcredentials* pocházející z různých systémů.
- ▶ Koncepce modulární jednotky, ke kterým lze přidávat další *microcredentials* a utvářet tak certifikáty většího rozsahu. Rozhodnutí týkající se kumulování nebo kombinování certifikátů jsou na přijímající organizaci. Kombinováním nevzniká automatický nárok na kvalifikaci nebo titul.
- ▶ Osvědčení lze získat na základě posouzení výsledků učení dosažených buď prostřednictvím konkrétního kurzu, nebo na základě posouzení výsledků z neformálního či informálního učení.

Uznávání

- ▶ Uznávání příslušnými orgány pro akademické účely, pro účely odborné přípravy nebo zaměstnání na základě informací poskytnutých v souladu s evropskými standardními prvky a zásadami pro koncipování a vydávání *microcredentials*.
- ▶ U poskytovatele formálního vzdělávání probíhá uznávání na základě standardních postupů používaných při uznávání zahraničních kvalifikací a období studia v zahraničí.
- ▶ Příslušné orgány mají právo stanovit postupy uznávání nebo ověřovat pravost dokladů.

Přenositelnost

- ▶ *Microcredentials* vlastní držitel certifikátu, který je může snadno ukládat a sdílet, například s využitím zabezpečených digitálních peněženek (Europass).
- ▶ Infrastruktura pro uchovávání údajů je založena na otevřených standardech a datových modelech.

Zaměření na účastníka vzdělávání

- ▶ Naplňují potřeby cílové skupiny účastníků vzdělávání. Účastníci vzdělávání jsou zapojeni do interních a externích postupů zajišťování kvality.

Autentičnost

- ▶ Obsahují informace dostačující pro ověření totožnosti držitele *microcredentials*, právní totožnosti vystavujícího subjektu, data a místa jeho vydání.

Informace a poradenství

- ▶ Informace a poradenství týkající se *microcredentials* jsou začleněny do poradenských služeb v oblasti celoživotního učení a jsou k dispozici co nejširší skupině účastníků vzdělávání.

5.4.2 MICROBOL

MICROBOL, dvouletý projekt (2020–2022) spolufinancovaný z programu Erasmus+ KA3 na podporu politických reforem, konkrétně na podporu provádění reforem Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání EHEA (European Higher Education Area).

Cílem projektu bylo zvýšit povědomí o *microcredentials*, povzbudit k zavádění *microcredentials* do národních vzdělávacích politik, posoudit využití nástrojů Boloňského procesu s ohledem na *microcredentials* a navrhnout jejich změny na evropské úrovni, zformulovat doporučení pro zavádění *microcredentials* a navrhnout společný rámec pro *microcredentials* v EHEA.

SPOLEČNÝ RÁMEC PRO MICROCREDENTIALS V EHEA⁵⁶

Definice

- ▶ *Microcredential* je certifikovaná vzdělávací aktivita malého rozsahu.

Účel

- ▶ Kurzy vedoucí k získání *microcredentials* jsou navrženy tak, aby účastníkovi vzdělávání poskytl specifické znalosti, dovednosti a kompetence, které reagují na společenské, osobní či kulturní potřeby nebo potřeby trhu práce.

Využití

- ▶ *Microcredentials* vlastní účastník vzdělávání, jsou přenositelné a lze je kumulovat do větších certifikátů nebo kvalifikací.
- ▶ *Microcredentials* lze získat před zahájením, v průběhu i po ukončení řádného vysokoškolského studia jako nový způsob doložení kompetencí, které účastník vzdělávání během života získal.

Zajištění kvality

- ▶ Kvalita *microcredentials* je primárně zajištěna interními systémy zajištění kvality jednotlivých institucí.
- ▶ U kurzů *microcredentials*, které nejsou součástí existujících vzdělávacích programů, by zajištění kvality mělo vycházet z běžné praxe zajištění kvality instituce.
- ▶ Na podporu uznávání *microcredentials* od různých poskytovatelů se doporučuje vytvořit registr důvěryhodných poskytovatelů.

⁵⁶ Microbol. (2022). [European project MICROBOL: Micro-credentials linked to the Bologna Key Commitments: Common Framework for Micro-credentials in the EHEA.](#)

Uznávání

- ▶ *Microcredentials* lze posuzovat v souladu s Lisabonskou úmluvou o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání (LRC).
- ▶ Uznávání *microcredentials* je založeno na posouzení dosažených studijních výstupů/výsledků, které vychází z předem stanovených transparentních požadavků.

Transparentnost

- ▶ *Microcredentials* by měly být zařazeny, pokud je to možné, do národních rámců kvalifikací (NQF).
- ▶ Posouzení studijních výsledků lze využít k udělení ECTS kreditů. Tento globálně uznávaný kreditní systém může podpořit rozvoj a interpretaci *microcredentials*.

Standardní prvky osvědčení

- ▶ **Informace o účastníkovi** (identifikace účastníka).
- ▶ **Informace o vydavateli** (informace o poskytovateli kurzu včetně země, o instituci udělující osvědčení včetně země, pokud se liší, podpis a razítko poskytovatele kurzu a/nebo instituce udělující osvědčení).
- ▶ **Informace o certifikátu *microcredential*** (název, datum vydání nebo datum zkoušky, ověření autenticity).
- ▶ **Informace o vzdělávací aktivitě** (studijní výstupy, studijní zátěž, ECTS, hodnocení a forma zajištění kvality).
- ▶ **Informace o kvalifikační úrovni** (Národní rámec kvalifikací NQF, Rámec kvalifikací v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání QF-EHEA, Evropský rámec kvalifikací EQF, Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání ISCED, Sektorový rámec kvalifikací SQF).
- ▶ **Forma účasti** ve vzdělávací aktivitě.
- ▶ **Požadavky pro přijetí ke studiu.**

MICROBOL definuje *microcredentials* jako „záznam studijních výsledků, kterých účastník vzdělávání dosáhl po absolvování vzdělávacího programu menšího rozsahu a které jsou posuzovány podle transparentních a jasně vymezených kritérií. *Microcredentials* vlastní účastník vzdělávání, mohou být sdíleny a jsou přenositelné. Mohou být vydávány samostatně nebo jako součást rozsáhlejších certifikací. Opírají se o zajištění kvality v souladu s dohodnutými normami v příslušném odvětví nebo oblasti činnosti.”

Z výše uvedené definice vyplývá, že termín *microcredentials* označuje nejen vlastní vzdělávací aktivitu, ale i osvědčení o absolvování/úspěšném ukončení této aktivity. Není definován jako „krátkodobá“ aktivita, ale jako aktivita „malého rozsahu“, což spíše reflektuje studijní výsledky než délku studia. Získání *microcredentials* jako formální kvalifikace by však nemělo být primárním cílem účasti ve vzdělávání. Tím je získání potřebných znalostí a dovedností. *Microcredentials* nejsou dokladem o ukončení vzdělávacího cyklu, a proto by se měly odlišit od řádných studijních programů.

Po absolvování/úspěšném ukončení kurzu *microcredentials* může být účastníkům vzdělávání vystaven doklad/osvědčení, primárně v digitální podobě a s využitím stanovených standardních prvků, které zajistí jejich přenositelnost a transparentnost a umožní rychlejší

proces uznávání kvalifikace a možnost kumulace získaných *microcredentials* do větších celků. Vzhledem ke skutečnosti, že kurzy *microcredentials* mohou mít různý rozsah, nelze doporučit jednotný počet udělovaných ECTS kreditů. Proto je důležité, aby byly *microcredentials* zahrnuty do národního rámce kvalifikací. Legislativní ukotvení *microcredentials* je však na zvážení jednotlivých členských zemí.

5.5 Jednotný rámec pro poskytování *microcredentials* aliancemi evropských univerzit

V reakci na globální nárůst online MOOC kurzů poskytovaných ve spolupráci s vysokými školami vznikly v rámci Evropské unie další projekty sdružující vysokoškolské instituce z různých zemí za účelem poskytování kurzů *microcredentials*, jako je aliance evropských univerzit EuroTeQ nebo European Consortium of Innovative Universities (ECIU).

5.5.1 European Consortium of Innovative Universities

Evropské konsorcium inovativních univerzit (European Consortium of Innovative Universities, ECIU) je konsorcium 13 evropských univerzit.⁵⁷

S ohledem na definici termínu *microcredentials* přijímá ECIU definici přístupu Evropské komise k *microcredentials*. *Microcredentials* dokládají studijní výsledky dosažené v rámci vzdělávacího programu menšího rozsahu, například krátkého kurzu nebo jiné vzdělávací aktivity. Nabízí flexibilní a cílený způsob rozvoje znalostí, dovedností a kompetencí, které účastníci vzdělávání potřebují ke svému osobnímu a profesnímu rozvoji.

V rámci zajištění kvality *microcredentials* podporuje ECIU vznik společného vzdělávacího rámce. Zatím se členské univerzity dohodly na vzájemném uznávání vzdělání a kvalifikací a zajištění kvality s využitím nástrojů Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání (EHEA) a mechanismů zajištění kvality jednotlivých institucí.

ECIU podporuje udělování kreditů po absolvování kurzů *microcredentials* a pro vzdělávací programy, které nabízí členské univerzity ECIU, vydává digitální certifikáty. S ohledem na využití jednotného evropského digitálního certifikátu pro vzdělávání se ECIU účastní programu Early Adopter Programme Evropské infrastruktury blockchainových služeb (EBSI).

Konsorcium ECIU zatím nevytvořilo vlastní rámec pro poskytování *microcredentials*. Zaměřuje se na podporu přípravy společných vzdělávacích aktivit napříč členskými institucemi v podobě vzdělávacích „mikromodulů“ a pracuje na pilotním zavádění digitálních dokladů *microcredentials*. ECIU zdůrazňuje potřebu jednotného rámce pro poskytování kurzů *microcredentials*, který zajistí s využitím kreditového systému ECTS jejich mezinárodní uznávání a využití. Navrhuje vytvoření „Evropského pasu kompetencí“, který bude podstatou pro získání budoucího „Evropského vysokoškolského titulu“.⁵⁸

---

⁵⁷ University of Aalborg (Dánsko), Dublin City University (Irsko), Technische Universität Hamburg (Německo), Kaunas University of Technology (Litva), Linköping University (Švédsko), Tampere University (Finsko), Autonomous University of Barcelona (Španělsko), Aveiro University (Portugalsko), University of Stavanger (Norsko), University of Trento (Itálie), University of Twente (Holandsko), Groupe INSA (Francie) a Łódź University of Technology (Polsko).

⁵⁸ Mac Lochlainn, C., Nic Giolla Mhichíl, M., Wessels, O., Kiiskila, S., Pirkkalainen, H., Palvalin, M. (2022). [ECIU University Micro-Credentials: A vision for European learners, values, and priorities. ECIU White Paper on Micro-Credentials](#). ECIU University.

5.5.2 EuroTeQ Engineering University

EuroTeQ Engineering University sdružuje šest evropských vědeckotechnických vysokých škol.⁵⁹ Za cíl si klade vytvoření společné vzdělávací platformy EuroTeQ Campus a zavedení změny modelu inženýrského vzdělávání do budoucnosti.

Prostřednictvím kurzů *microcredentials* nabízí v rámci vzdělávací platformy EuroTeQ Campus alternativní cestu k získání „čestného titulu“ pro studenty a prohloubení znalostí a dovedností nebo získání nové odbornosti pro pracující.

EuroTeQ MICROCREDENTIALS ⁶⁰	
Student	Odborník
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Kurzy <i>microcredentials</i> pro studenty hledající alternativu k tradiční studijní cestě k získání vysokoškolského titulu. ▶ Po úspěšném absolvování každého kurzu získá účastník kredity ECTS a samostatné digitální osvědčení <i>microcredentials</i>. ▶ Osvědčení v digitální podobě lze sdílet prostřednictvím digitální ID platformy Europass nebo profesní sociální sítě LinkedIn. ▶ Jednotlivé <i>microcredentials</i> bude možné kumulovat spolu s jinými <i>microcredentials</i> do větších vzdělávacích celků. ▶ Nejvyšším stupněm dosaženého vzdělání prostřednictvím kurzů <i>microcredentials</i> bude čestný titul EuroTeQ Honours Degree (Čestný titul univerzity EuroTeQ). ▶ Na rozdíl od řádného vysokoškolského studia se získané <i>microcredentials</i> neuvádí ve výpisu předmětů (Transcript of Records), a nelze je proto použít při řádném studiu bakalářských a magisterských programů.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Kurzy <i>microcredentials</i> pro odborníky nabízené v rámci celoživotního vzdělávání pracujících. ▶ Po úspěšném absolvování každého kurzu získá účastník kredity ECTS a samostatné digitální osvědčení <i>microcredentials</i>. ▶ Jednotlivé <i>microcredentials</i> bude možné kumulovat spolu s jinými <i>microcredentials</i> do větších vzdělávacích celků. ▶ V budoucnu by se osvědčení o absolvování kurzů <i>microcredentials</i> mohly stát součástí „digitální peněženky“.

EuroTeQ zatím nabízí pouze přehled dostupných kurzů *microcredentials*. Přihlášení do kurzů probíhá na kontaktních adresách jednotlivých institucí, které kurzy nabízejí. Vzhledem k mezinárodní povaze sdružení jsou všechny kurzy nabízeny v angličtině a převážně v online podobě. Kurzy však mohou mít i hybridní formu, kdy má student možnost vybrat si pro absolvování kurzu prezenční či online formu, kombinovanou výuku nebo tak zvanou blended

⁵⁹ Technická univerzita Mnichov (Německo), Technická univerzita Dánsko, Technická univerzita v Eindhoven (Nizozemí), École Polytechnique (Francie), Vysoké učení technické v Praze (Česká republika) a Tallinská technická univerzita (Estonsko).

⁶⁰ EuroTeQ. (2022, 16. listopadu). [EuroTeQ micro-credentials](#).

formu, která má převážně distanční podobu, může však obsahovat i prvky prezenční výuky. Distanční online výuka pak může probíhat synchronně, tedy v určitý čas, nebo asynchronně, kdykoliv podle potřeb studentů.

Kromě formy výuky se kurzy EuroTeQ *microcredentials* mohou lišit také ve studijní zátěži a počtu udělovaných ECTS kreditů. Tyto parametry lze přizpůsobit potřebám a kapacitě účastníků, ale obecně se studijní zátěž pohybuje v rozmezí od 2 do 10 ECTS.

5.6 Národní rámce pro poskytování *microcredentials*

Ze závěrů projektu MICROBOL, který doporučuje legislativní zařazení *microcredentials* do národního rámce kvalifikací, i ze zkušenosti s účastí dospělé populace v celoživotním vzdělávání, kde vyšší míru zapojení dospělé populace do dalšího vzdělávání vykazují země s výraznou angažovaností státu, vyplývá, že nejlepší cestou k úspěšnému zavedení nové kategorie vzdělávacích aktivit *microcredentials* je vytvoření minimálně národního rámce pro poskytování *microcredentials* ve spolupráci se státními institucemi.

5.6.1 Acceleration plan, Microcredentials Pilot⁶¹

Pilotní projekt holandských vysokoškolských institucí se zabývá vydáváním *microcredentials* v rámci celoživotního vzdělávání zaměřeného na výkon povolání. Do projektu se zapojilo 22 nizozemských vysokých technických škol a 10 nizozemských univerzit.⁶²

V průběhu projektu se posuzují i možnosti vydávání *microcredentials* jinými poskytovateli i jiným cílovým skupinám. Projekt je zaštitěn holandským ministerstvem školství⁶³ a holandskou akreditační organizací NVAO.⁶⁴ Práce na projektu bude vycházet i z výstupů podobných projektů v rámci Evropy jako MICROBOL. V první fázi se zavádění *microcredentials* nebude týkat všech kurzů průběžného profesního rozvoje, ale pouze kurzů, které splní kvalitativní kritéria pro udělování *microcredentials*.

KRITÉRIA PRO MICROCREDENTIALS

Definice

- ▶ Digitální certifikát osvědčující absolvování samostatné vzdělávací jednotky v rozsahu 3-30 kreditů ECTS na úrovni akreditovaného kurzu se zárukou kvality a uznatelnou hodnotou pro cílovou skupinu účastníků vzdělávání zaměřeného na výkon povolání.

⁶¹ Zdroj: <https://www.versnellingsplan.nl/en/>

⁶² Aeres Hogeschool, Avans Hogeschool Breda University of Applied Sciences, Fontys Hogeschool, Haagse Hogeschool, HAN University of Applied Sciences, Hanzehogeschool Groningen, HAS-hogeschool, Hogeschool Inholland, Hogeschool iPabo, Hogeschool Leiden, Hogeschool Rotterdam, Hogeschool Saxion, Hogeschool Utrecht, Hogeschool van Amsterdam, Hogeschool van Hall Larenstein, Hogeschool Windesheim, Hotelschool The Hague, Marnix Academie, NHL Stenden, Thomas More Hogeschool, Zuyd Hogeschool) a 10 univerzit (Maastricht University, Open Universiteit, Rijksuniversiteit Groningen, Technische Universiteit Delft, Technische Universiteit Eindhoven, Tilburg University, Universiteit Twente, Universiteit Utrecht, Vrije Universiteit Amsterdam, Wageningen University & Research

⁶³ Government.nl. (n.d.). [The Ministry of Education, Culture and Science.](#)

⁶⁴ The Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders. (n.d.). [Confidence in quality.](#)

Závazná kritéria

- ▶ Náplň studijního programu *microcredentials* musí věcně souviset se vzdělávacím a výzkumným portfoliem instituce. Portfolio může zahrnovat jak stávající, tak nově vytvořené programy.
- ▶ Získání požadovaných znalostí a dovedností bude zaručeno uznávaným studijním programem, odpovídajícím studijním prostředím a kvalifikovanými pedagogy.
- ▶ Instituce bude uznávat studijní výsledky ze vzdělávacích programů jiných institucí. Přijetí studenta či udělení výjimky pro přijetí studenta záleží na rozhodnutí zkušební komise nebo jiného orgánu dané instituce.

Studijní zátěž

- ▶ Minimální studijní zátěž v rozsahu 3 ECTS (1 kredit / 28 hodin) zajistí dostatečné studijní výstupy. Studium lze stále kombinovat s prací na plný nebo částečný úvazek.
- ▶ Maximální studijní zátěž 30 ECTS je svým rozsahem téměř ekvivalentem jednoletého studijního programu.
- ▶ Menší studijní zátěž (0,5–1 ECTS) představuje riziko, že kurz nesplní kritérium „samostatného kurzu“. Kurzy nelze kumulovat do větších studijních programů. Zároveň by takové kurzy přinesly vysokým školám velkou administrativní zátěž. Za absolvování takových kurzů nelze udělit osvědčení *microcredentials*, mohou však být uvedeny v digitálních vzdělávacích certifikátech, tak zvaných digitálních odznacích Edubadge.

Uznávání kvalifikací *microcredentials*

- ▶ Osvědčení *microcredentials* vydávaná v rámci pilotního programu nejsou zatím zahrnuta do zákona o vysokých školách a výzkumu (WHW), a nemají tedy žádný právní status.
- ▶ Do pilotního projektu se zapojily všechny vysoké školy v Holandsku, a proto budou osvědčení *microcredentials* uznávány nejen v rámci jedné instituce, ale i u jiných institucí v celém Holandsku.

Centrální evidence *microcredentials*

- ▶ Data o absolvovaných kurzech *microcredentials* se budou zatím uchovávat v samostatném národním registru pro *microcredentials* nezávisle na stávajícím registru vysokoškolských titulů na ministerstvu školství DUO.⁶⁵
- ▶ Dokud nebude nový registr vytvořen, budou osvědčení vydávána ve formě digitálních vzdělávacích certifikátů, digitálních odznaků Edubadge, které eviduje holandská organizace pro spolupráci vzdělávacích a výzkumných institucí v oblasti informačních technologií SURF.⁶⁶
- ▶ Později budou data uchovávána v národním registru vzdělávacích institucí a programů RIO⁶⁷, do kterého nizozemské vzdělávací instituce vkládají svou nabídku vzdělávacích programů a informace o organizační formě studia, akreditacích a licencích.

⁶⁵ Dienst Uitvoering Onderwijs, [DUO](#)

⁶⁶ Samenwerkende Universitaire RekenFaciliteiten, [SURF](#)

⁶⁷ Register Instellingen en Opleidingen, [RIO](#)

SURF Edubadge

- ▶ Digitální vzdělávací certifikát, digitální odznak, je evidován v rámci mezioborové platformy v nizozemském vzdělávacím systému.
- ▶ Zajišťuje uznávání a přenositelnost vzdělávacích certifikátů a umožňuje kumulovat jednotlivé certifikáty do větších vzdělávacích celků.
- ▶ Obsahuje informace o obsahu vzdělávací aktivity, rozsahu a úrovni studijních výsledků.
- ▶ Je propojen přes meziinstitucionální vzdělávací identitu eduID⁶⁸, která je doživotním záznamem studijních výsledků občana Nizozemí (i po ukončení studia).
- ▶ Registrovaný uživatel eduID má svůj účet digitálních vzdělávacích certifikátů/odznaků, které může předložit zaměstnavateli nebo jiné vzdělávací instituci.

5.6.2 MicroCreds⁶⁹

Irský projekt pod vedením irské asociace vysokých škol IUA (2020–2025) s cílem vytvoření prvního evropského národního rámce pro poskytování akreditovaných kurzů *microcredentials*. Do projektu se zapojilo 7 irských vysokých škol.⁷⁰

Projekt si vytyčil 4 hlavní cíle:

1. **National Framework** – vytvoření národního rámce pro *microcredentials*.
2. **MicroCreds Innovative** – vytvoření modelu pro sdílení informací mezi vysokými školami a zaměstnavateli.
3. **Discovery Platform** – propojení s evropským systémem digitální certifikace (Europass).
4. **Micro-credentials Suite** – vytvoření flexibilní nabídky kurzů *microcredentials* napříč partnerskými vysokými školami.

Projekt MicroCreds používá definice Evropské komise a označuje *microcredentials* jako certifikáty akreditovaných vzdělávacích kurzů, které připravují vysoké školy. Zájemci o studium si mohou vybrat jakýkoliv „mikro“ reskillingový nebo upskillingový kurz dle svých potřeb, individuálního tématu a časových možností. Získané certifikáty lze kumulovat do větších vzdělávacích celků. Nabídka kurzů *microcredentials* vysokoškolských institucí bude uvedena v národním registru.

V současné době pracují zúčastněné univerzity na přípravě svých *microcredentials* kurzů a počátkem roku 2023 by měla být představena platforma Discovery Platform na propojení s evropským certifikačním systémem. Všechny tyto kurzy *microcredentials* musí splňovat základní kritéria stanovená v rámci projektu MicroCreds.

⁶⁸ Holandská vzdělávací identita [eduID](#)

⁶⁹ Irish universities association. (n.d.). [MicroCreds Project Overview](#).

⁷⁰ University College Dublin, University College Cork, University of Limerick, Trinity College Dublin, Dublin City University, University of Galway, Maynooth University

KRITÉRIA PRO MICROCREDENTIALS

- ▶ Vzdělávací úroveň 6–9 podle národního rámce kvalifikací NFQ.
  - Úroveň 6 (jednoleté odborné studium),
  - Úroveň 7 (běžné bakalářské studium),
  - Úroveň 8 (vyšší bakalářské studium, vysokoškolský diplom),
  - Úroveň 9 (magisterské studium, postgraduální diplom).
- ▶ Studijní zátěž v rozsahu 1–30 ECTS.
- ▶ Zajištění kvality výuky, vzdělávání a hodnocení s využitím interních systémů zajištění kvality jednotlivých institucí.
- ▶ Některé *microcredentials* bude možné kumulovat do větších vzdělávacích celků.

5.6.3 USA

Ani v USA zatím neexistuje jednotný národní rámec pro poskytování kurzů *microcredentials*, přestože zavedení takového druhu certifikace vzdělávání je zde aktuálním tématem. Současný americký systém uznává pouze tituly získané řádným absolvováním celého studijního programu (tituly, které jsou ekvivalentem titulů diplomovaný specialista, bakalář, magistr a doktor). Podle průzkumů však 50 % studentů v USA vysokoškolské vzdělání nedokončí, a nezíská tak žádné osvědčení o nabytých kompetencích, znalostech či dovednostech, a přibližně 40 % dospělých Američanů již získalo nějakou kvalifikaci nad rámec formálního vzdělávání, která by mohla být uznána samostatným certifikátem, osvědčením o odbornosti nebo licenci.⁷¹

Převážná většina kurzů *microcredentials* je nabízena prostřednictvím vzdělávacích online platform a poskytovatelů MOOC kurzů. Kurzy *microcredentials* nabízí také vysoké školy napříč celými státy a existují zde i nezávislé iniciativy, které spolupracují s vládními institucemi na státní úrovni.

5.6.3.1 Credentials As You Go

Nejvýznamnější z těchto iniciativ je projekt Credential As You Go.⁷² Jeho cílem je vytvoření jednotného certifikačního systému, který by umožnil uznávání již existujících certifikátů (akademické tituly, certifikáty, osvědčení o odbornosti, licence, digitální certifikáty/odznaky, *microcredentials* aj.), dokládání dalšího vzdělávání jednotlivců a získání kvalifikace od různých poskytovatelů (komunitní organizace, vysoké školy technické, čtyřleté vysoké školy a univerzity, nezávislé vzdělávací organizace, zaměstnavatelé, armáda a státní licenční výbory, které mají na starosti akreditaci profesí, poskytovatelů a dodavatelů ve zdravotnictví).

DEFINICE TERMÍNŮ

Credential (certifikát)

Formální doklad vydaný autorizovanou institucí potvrzující, že dotyčná osoba dosáhla určitých studijních výsledků nebo získala stanovenou úroveň znalostí či dovedností. Termín zastřešuje všechny druhy osvědčení o vzdělání (tituly, diplomy, licence, certifikáty, digitální vzdělávací certifikáty/odznaky, osvědčení o odbornosti atd.).

⁷¹ Caballero, A., Gallagher, S., Shapiro, H., Zanville, H. (2022, 5. července). [Microcredentials: A new category of education is rising](#). University World News.

⁷² Credentialasyougo.org. (n.d.). [The Current State of Credentialing](#).

Incremental Credentialing (postupná certifikace)	Proces, který sleduje a formálně zaznamenává dosažené studijní výsledky v průběhu celého vzdělávacího procesu a spojuje je do větších celků. Za studijní výsledky mohou, ale nemusí, být udělovány kredity, mohou se týkat bakalářských i magisterských studijních programů a mohou být jakéhokoliv rozsahu. Cílem je poskytnout účastníkům vzdělávání formální doklad o získaných kompetencích, znalostech a dovednostech v průběhu vzdělávacího procesu.
Alternative Credential (alternativní certifikát)	Doklad o získání kompetence, dovednosti a studijních výsledků po absolvování neakademické odborné vzdělávací aktivity, která reaguje na specifické stávající potřeby trhu práce.
Microcredential (mikrocertifikát)	Záznam o absolvování specificky zaměřené vzdělávací aktivity dokládající znalosti absolventa, který je vydán důvěryhodným poskytovatelem na základě jasně definovaných standardů. Může sloužit jako samostatné osvědčení nebo být součástí jiných „mikro“ nebo „makro“ certifikátů a zahrnuje i uznávání předchozího vzdělávání. <i>Microcredentials</i> musí splňovat relevantní požadavky na zajištění kvality.
Non-degree Certificates (neakademické certifikáty)	Certifikáty a osvědčení o odbornosti, výuční listy, profesní licence a digitální vzdělávací certifikáty/odznaky.
Stackable Certificates (kumulovatelné certifikáty)	Dílčí certifikáty, které lze postupně kumulovat do větších celků za účelem dosažení určité kvalifikace v rámci individuálního profesního růstu. Rozlišují se 4 druhy kumulovatelných (stohovatelných) certifikátů: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Tradiční nebo průběžné kumulovatelné certifikáty sledují lineární vzdělávací cestu, na které student postupně získává krátkodobé certifikáty a dosahuje certifikátů vyšší úrovně (titul diplomovaný specialista a bakalář). ▶ Vedlejší kumulovatelné certifikáty (s přidanou hodnotou) nesledují lineární vzdělávací cestu, ale stále umožňují studentovi dle potřeby zahájit či ukončit vysokoškolské studium. Například když se absolvent bakalářského studijního programu zúčastní intenzivního školicího programu, kterým si rozšíří již získané znalosti z ukončeného vysokoškolského studijního programu. ▶ Nezávislé kumulovatelné certifikáty lze libovolně kumulovat, avšak nevedou k získání vysokoškolského titulu. ▶ Profesní, odborná a zaměstnavatelem sponzorovaná školení kombinují pracovní školení s formálním vzděláváním. Kumulováním krátkodobých vzájemně souvisejících odborných vzdělávacích programů získá účastník vzdělávání určitou sadu dovedností.

Projekt je rozdělený do 3 fází:

1. **Plánování projektu (2018–2020)** pod záštitou systému veřejných vzdělávacích institucí ve státě New York, SUNY (State University of New York). Studie proveditelnosti zavedení národního certifikačního systému (90 institucí v 41 státech) ukázala, že některé státy i vysokoškolské instituce již pracují na vlastních programech certifikace průběžného vzdělávání.

2. **Testování využitelnosti (2021–2024)** jednotného rámce certifikace průběžného vzdělávání v bakalářských a magisterských studijních programech ve státech Colorado, New York a Severní Karolína.
3. **Zavedení systémové změny (2022–2023)** podporující rozvoj a udržitelnost certifikace postupného vzdělávání.

5.6.3.2 SUNY (The State University of New York)⁷³

SUNY je největším systémem univerzit a kolejí na světě, který dnes zahrnuje všechny instituce vyššího odborného a vysokoškolského vzdělávání ve státě New York. V rámci tohoto vzdělávacího systému jsou *microcredentials* chápány jako doklady o absolvování krátkodobé, specificky zaměřené vzdělávací aktivity, která účastníkům poskytne požadované dovednosti, know-how a zkušenosti.

- ▶ SUNY *microcredentials* mohou sloužit jako samostatný certifikát nebo je lze kumulovat za účelem dosažení formálního certifikátu nebo řádného univerzitního titulu dle časových možností studenta.
- ▶ Kurzy *microcredentials* mohou navštěvovat stávající studenti, absolventi, zájemci cílící na kariérní postup a zvýšení výdělku, zájemci o zvýšení kvalifikace nebo změnu zaměstnání, lidé vracející se na trh práce a zároveň i ti, kteří hledají zájmové vzdělávací programy.
- ▶ Kurzy zajišťuje univerzita, studenti mají k dispozici akademickou podporu a zdroje univerzitního kampusu. Výuka probíhá online, v učebnách, ale i na pracovišti za podpory zaměstnavatele.
- ▶ Kurzy *microcredentials* jsou často poskytovány v kombinaci s řádnými studijními programy, inovativní praktickou výukou, přípravnými kurzy na odborné certifikáty a/nebo kurzy bez udělení kreditů.
- ▶ Osvědčení *microcredentials* lze získat absolvováním samostatného kurzu (nejběžnější *mikrocertifikáty* v sobě zahrnují 3 kurzy), série workshopů nebo kombinací vzdělávacího kurzu a praktické výuky nebo přípravného kurzu na získání odborného certifikátu.

5.6.4 Kanada

Na rozdíl od Spojených států amerických nemá Kanada federální ministerstvo školství. Proto zde existují různé, na sobě nezávislé, programy nabízející *microcredentials*. Nejvýznamnějším krokem k vytvoření jednotného rámce pro poskytování *microcredentials* je projekt největší kanadské sítě pro postsekundární vzdělávání Colleges & Institutes Canada⁷⁴, která zahrnuje koleje a vysoké školy financované z veřejných zdrojů (CEGEP) a vysoké technické školy.

5.6.4.1 Colleges & Institutes Canada

Ve spolupráci se zapojenými vysokoškolskými institucemi pracuje na vytvoření národního rámce pro poskytování kurzů *microcredentials*.⁷⁵

⁷³ Suny.edu. (n.d.). [Gain New Skills, Knowledge, and Experience with Microcredentials at SUNY.](#)

⁷⁴ Collegesinstitutes.ca. (n.d.). [National framework for microcredentials.](#)

⁷⁵ Tamtéž.

KRITÉRIA PRO MICROCREDENTIALS

Definice

- ▶ *Microcredentials* je osvědčení o získání hodnocených kompetencí, které nahrazuje, zastupuje či doplňuje formální kvalifikaci nebo je součástí této kvalifikace.

Kritéria

- ▶ *Microcredentials* mohou doplňovat tradiční certifikáty (osvědčení, diplomy, vysokoškolské a postgraduální osvědčení) nebo mohou být udělovány jako samostatná osvědčení.
- ▶ Podléhají rozsáhlému a přísnému zajištění kvality.
- ▶ Poskytují kompetence, které reagují na poptávku ze strany zaměstnavatelů či hospodářského sektoru.
- ▶ Nabízí jednotné řešení napříč celým portfoliem různých certifikátů (s kredity i bez nich) a lze je kumulovat do větších vzdělávacích celků.
- ▶ Udělení osvědčení je podmíněno posouzením získané odborné kompetence, nikoliv absolvováním studijního programu.
- ▶ Osvědčení *microcredentials* jsou zabezpečeny proti zneužití, lze ověřit jejich původ, jsou přenositelné a získané odborné kompetence jsou zapsány do akademických záznamů účastníka vzdělávání.
- ▶ Veškerá agenda spojená s poskytováním kurzů, hodnocením studijních výstupů i vydáváním osvědčení *microcredentials* podléhá schvalovacím procesům dané instituce.

5.6.4.2 Provincie Ontario⁷⁶

Z deseti kanadských provincií věnuje nejvíce pozornosti kurzům *microcredentials* nejlidnatější a druhá největší provincie Ontario v čele s Torontskou univerzitou. Na podporu rozvoje kurzů *microcredentials* a rozšíření nabídky studijních programů dalšího vzdělávání vyčlenila vláda provincie Ontario 15 milionů CAD prostřednictvím státního fondu Ontario Micro-credentials Challenge Fund.

V roce 2020 oznámila vláda Ontaria investici ve výši 59,5 milionů CAD, která má podpořit rozvoj poskytování *microcredentials* v provincii během následujících tří let. V rámci tohoto podpůrného plánu byl spuštěn online portál s nabídkou kurzů Micro-credentials Portal.⁷⁷

KRITÉRIA PRO MICROCREDENTIALS.⁷⁸

Definice

- ▶ *Microcredentials* jsou krátké vzdělávací programy, které v rámci celé provincie poskytují instituce postsekundárního vzdělávání a které mají zajistit získání odborných kompetencí dle poptávky ze strany zaměstnavatelů.

⁷⁶ Ontario.ca. (2020, 9. prosinec). [Micro-credentials from Ontario's postsecondary school.](#)

⁷⁷ [Micro-credentials Portal](#)

⁷⁸ Ontario.ca. (2020, 9. prosinec). [Micro-credentials from Ontario's postsecondary school.](#)

Kritéria

- ▶ Kurzy *microcredentials* musí být schválené ministerstvem školství provincie Ontario.
- ▶ Mají délku maximálně 12 týdnů.
- ▶ Jsou určeny pro účastníky postsekundárního vzdělávání, absolventy vysokoškolského vzdělávání i pracující.
- ▶ Jsou flexibilní, lze je absolvovat online a mohou zahrnovat i školení na pracovišti.
- ▶ Vychází z poptávky hospodářských odvětví, a proto získané dovednosti odpovídají potřebám zaměstnavatelů.
- ▶ Po úspěšném absolvování obdrží účastník kurzu osvědčení *microcredentials*. U všech osvědčení lze ověřit jejich původ a lze je sdílet přes vlastní profesní profil, přes profesní sociální síť LinkedIn atd.

Ministerstvo školství provincie Ontario nabízí finanční podporu pro některé z kurzů *microcredentials*, které splňují kritéria pro poskytování těchto kurzů.

5.6.4.3 University of Toronto (UofT)

Největší kanadská univerzita organizuje vzdělávání dospělé populace prostřednictvím vlastní školy dalšího vzdělávání School of Continuing Studies.⁷⁹ Univerzita má v nabídce kurzy zakončené udělením *microcredentials*, které označuje jako mikrokurzy – microcourses.⁸⁰

MICROCREDENTIALS

Mikrokurzy

- ▶ Reagují na změny na pracovním trhu a požadavky na osobní rozvoj osob v produktivním věku.
- ▶ Představují krátkodobé, kompaktní vzdělávací aktivity, díky kterým může účastník vzdělávání dosáhnout rychlého rozvoje určitých kompetencí.
- ▶ Jsou zhuštěnou/zestručněnou adaptací osvědčených řádných studijních programů a jejich absolvováním lze směřovat k získání řádných certifikátů nezávislé mezinárodní certifikační autority SCS (System Certification Services).⁸¹
- ▶ Mnohé z nabízených mikrokurzů splňují kritéria pro poskytování kurzů *microcredentials* ministerstva školství provincie Ontario (OSAP).

Microcredentials

- ▶ Představují digitální záznam souboru kompetencí nebo dovedností, kterých účastník vzdělávání po absolvování mikrokurzu dosáhl.
- ▶ Jsou přenositelné, ověřitelné a zabezpečené proti neoprávněné manipulaci.
- ▶ Mají podobu digitálních odznaků, lze snadno ověřit jejich pravost a lze je sdílet přes různé platformy sociálních médií.
- ▶ Jsou vydávány pouze pro mikrokurzy poskytované Torontskou univerzitou.

⁷⁹ Learn.utoronto.ca. (n.d.). [Micro Courses and Micro-Credentials](#).

⁸⁰ Tamtéž.

⁸¹ [System Certification Services](#)

5.6.5 Nový Zéland

Nový Zéland patří spolu s Austrálií k průkopníkům v poskytování *microcredentials*. Nový Zéland má zavedený jednotný rámec poskytování *microcredentials* pod ministerstvem školství i jednotný registr kurzů *microcredentials*.⁸² Novela zákona o vzdělávání z roku 2020 zrušila dosavadní praxi v oblasti odborného vzdělávání a nahradila ji kurzy *microcredentials*, které se staly součástí vzdělávacího systému Nového Zélandu.

Veškeré kurzy *microcredentials*, které jsou uvedeny v registru kurzů, musí splňovat kritéria pro poskytování kurzů *microcredentials* novozélandského kvalifikačního úřadu New Zealand Qualification Authority NZQA.⁸³

KRITÉRIA PRO MICROCREDENTIALS

Základní kritéria pro kurzy *microcredentials*

- ▶ Jsou zahrnuty do rámce kvalifikací a certifikací Qualifications and Credentials Framework.⁸⁴
- ▶ Jsou organizovány registrovanými poskytovateli terciárního vzdělávání.
- ▶ Mají studijní zátěž do výše 40 kreditů pro kteroukoliv úroveň kvalifikačního rámce.
- ▶ Zahrnují hodnocené studijní výstupy.
- ▶ Mají prokázanou poptávku ze strany zaměstnavatelů, hospodářských sektorů, rad pro rozvoj pracovní síly WDC⁸⁵, maorských spolků IWI nebo komunit.

Pravidla pro zavádění kurzů *microcredentials*

- ▶ Poskytovatel vzdělávání vyplní formulář Microcredential application form⁸⁶ a požádá o registraci kurzu *microcredentials*, viz Příloha 6.
- ▶ Pokud NZQA kurz schválí, bude zařazen do rámce kvalifikací a certifikací a uveřejněn v registru kurzů *microcredentials* schválených kvalifikačním úřadem NZQA.⁸⁷
- ▶ Rozhodnutí o schválení/odmítnutí kurzu obdrží poskytovatel do 20 dnů od podání žádosti.
- ▶ Posouzení vhodnosti kurzu je zpoplatněno.⁸⁸

Registr kurzů *microcredentials*

Pro uveřejnění v registru kurzů *microcredentials* musí žadatel uvést následující údaje:

- ▶ Vhodný název (neměl by obsahovat termíny jako Nový Zéland, národní, diplom, titul, bakalář, magistr, doktor, vysokoškolský, postgraduální, jméno osoby, organizace nebo produktu).
- ▶ Počet kreditů – maximálně 40 kreditů.
- ▶ Kód novozélandské klasifikace vzdělávání NZSCED.⁸⁹

⁸² Nzqa.govt.nz. (n.d.). [Micro-credentials](#).

⁸³ [New Zealand Qualification Authority, NZQA](#)

⁸⁴ Nzqa.govt.nz. (n.d.). [Understanding the New Zealand Qualifications Framework \(NZQF\)](#).

⁸⁵ Tec.govt.nz. (2023, 25. leden). [Workforce Development Councils \(WDCs\)](#).

⁸⁶ Nzqa.govt.nz. (n.d.). [Micro-credential application form, Příloha 6](#):

⁸⁷ [Register of NZQA-approved Micro-credentials](#), NZQA

⁸⁸ V roce 2023 byl poplatek stanoven v přepočtu na 2500 Kč (bez DPH) za hodinu schvalovacího procesu.

⁸⁹ Educationcounts.govt.nz. (2014). [New Zealand Standard Classification of Education \(NZSCED\)](#).

- ▶ Specifikace účelu a výstupů kurzu.
- ▶ Jméno instituce, která kurz připravila.
- ▶ Použité standardy (pokud lze uvést odborné standardy z adresáře standardů hodnocení a dovedností).⁹⁰
- ▶ Lhůta pro aktualizaci kurzu (obvykle 1–3 roky).

Schválení kurzu microcredentials

Pro schválení kurzu *microcredentials* kvalifikačním úřadem NZQA musí žadatel uvést následující údaje:

- ▶ Název kurzu.
- ▶ Studijní výstupy.
- ▶ Zahrnuté standardy.
- ▶ Prokázání potřeby daného kurzu *microcredentials* a podpory příslušné rady pro rozvoj pracovní síly WDC a zúčastněných stran.
- ▶ Prerekvizity, uznání a přenos kreditů, uznání předchozího vzdělávání, délka a struktura kurzu, metoda hodnocení studijních výstupů a způsob ukončení kurzu.
- ▶ Proces aktualizace kurzu.

Akreditace kurzu

Pro udělení akreditace kurzu *microcredentials* musí žadatel uvést následující údaje:

- ▶ Název kurzu pro akreditaci.
- ▶ Prokázání vhodného způsobu výuky, který bude splňovat stanovené výsledky učení a potřeby studentů.
- ▶ Prokázání schopností a kapacity vzdělávací instituce pro zajištění účinného způsobu hodnocení studijních výstupů.
- ▶ Prokázání schopností vzdělávací instituce poskytovat daný kurz *microcredentials*, s uvedením kvalifikovaných lektorů, vhodného zařízení, vzdělávacích zdrojů a poskytovaných služeb na podporu studia.
- ▶ Interní procesy pro aktualizaci kurzu a posouzení schopnosti instituce poskytovat daný kurz *microcredentials*.
- ▶ Prokázání schopnosti instituce splnit požadavky stanovené odbornými standardy.

Aktualizace kurzu

- ▶ Kurz *microcredentials* musí být pravidelně aktualizován, aby odpovídal stávajícím požadavkům.
- ▶ V žádosti o schválení kurzu *microcredentials* uvádí žadatel lhůtu pro aktualizaci kurzu 1, 2 nebo 3 roky.⁹¹
- ▶ Poskytovatel kurzu provede aktualizaci ve spolupráci s odpovídající zúčastněnou stranou.
- ▶ Při aktualizaci se posuzuje aktuálnost a obsah kurzu a zda relevantní hospodářské odvětví, zaměstnavatelé nebo komunita daný kurz stále potřebuje.
- ▶ Kurz je aktualizován na základě podnětů zúčastněných stran.
- ▶ Poskytovatel kurzu také aktualizuje způsob výuky, při které posuzuje odpovídající studijní výstupy a schopnost instituce daný kurz poskytovat.

⁹⁰ Nzqa.govt.nz. (2023, 18. duben). [Directory of Assessment and Skill Standards Listing and Operational Rules 2022](#).

⁹¹ Kurzy *microcredentials* schválené před rokem 2023 mají standardní lhůtu pro aktualizaci 1 rok.

Registr studijních výsledků

- ▶ Po absolvování kurzu může registrovaný poskytovatel terciárního vzdělávání TEO⁹² zaslat informace o absolvování kurzu *microcredentials* a o dosažených studijních výsledcích kvalifikačnímu úřadu NZQA a údaje o účastníku vzdělávání budou zveřejněny v registru studijních výsledků NZRoA.⁹³

Uznávání předchozího vzdělávání

- ▶ Vzdělávací instituce na Novém Zélandě umožňují uznávání předchozího vzdělávání i u zahraničních studentů.
- ▶ Mezinárodní poskytovatelé vzdělávání nebo neregistrovaní poskytovatelé terciárního vzdělávání z Nového Zélandu mohou požádat novozélandský kvalifikační úřad NZQA o uznání svých kurzů *microcredentials*.
- ▶ NZQA vydá prohlášení, ve kterém uvede odpovídající počet kreditů a kvalifikační úroveň podle rámce kvalifikací a certifikací Nového Zélandu.

Vzhledem ke striktnímu kritériu prokazování poptávky po daném kurzu ze strany zaměstnavatelů, hospodářských sektorů a jiných zainteresovaných subjektů i povinnosti aktualizovat kurzy *microcredentials* po uplynutí nastavené lhůty, tak aby stále dokázaly reagovat na poptávku trhu práce, poskytovala k červnu 2022 většina kurzů *microcredentials* schválených novozélandským kvalifikačním úřadem NZQA (celkem 249 kurzů) vzdělání v nižších úrovních novozélandského kvalifikačního rámce NZQF – 29 % kurzů na úrovni Evropského rámce kvalifikací EQF⁹⁴ 2 a 3 (středoškolské vzdělání s výučním listem) a 55 % kurzů na úrovni EQF 4 (středoškolské vzdělání s maturitou). Pouze 8 % kurzů odpovídalo úrovni EQF 5 (vyšší odborné vzdělání) a nejméně kurzů odpovídalo úrovni vysokoškolského studia EQF 6 (bakalářské studium). Žádný z kurzů *microcredentials* schválených novozélandským kvalifikačním úřadem NQA nenabízel úroveň EQF 7 a 8 (magisterské a doktorské studium). Třetina všech kurzů *microcredentials* byla nabízena v rámci školení na pracovišti pod dohledem stávajících institucí odborného vzdělávání nebo nově vytvořených organizací pro průmyslové vzdělávání (ITO). K poskytovatelům kurzů *microcredentials* patřily i soukromé vzdělávací instituce (PTE). Nejvíce kurzů *microcredentials* nabízela novozélandská škola Food and Wine School (13 kurzů *microcredentials* v oblasti pohostinství) a Future Skills Academy Limited (11 kurzů *microcredentials* na rozvoj dovedností, jako je svařování a základy vývoje softwaru).⁹⁵

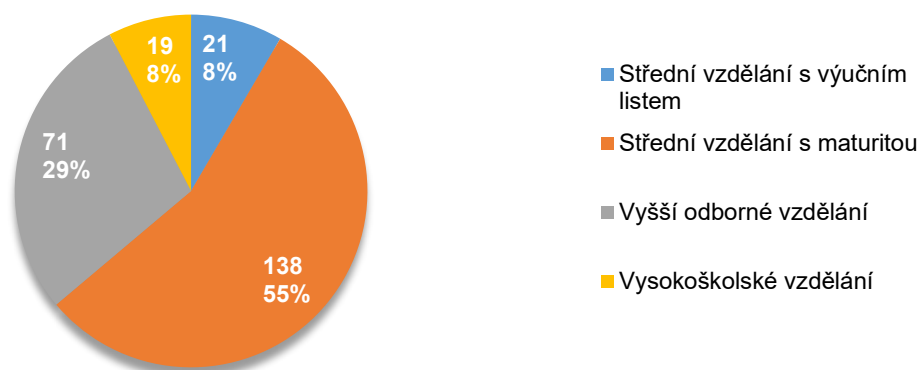
⁹² Tec.govt.nz. (2021, 9. listopad). [About tertiary education organisations.](#)

⁹³ Nzqa.govt.nz. (n.d.). [New Zealand Record of Achievement.](#)

⁹⁴ Nzqa.govt.nz. (2022, 1. srpen). [How European Union and NZ qualifications compare.](#)

⁹⁵ Neal, T., Klinkum, G., Reid, L., Miller, N. (2022). [Improving relevance and responsiveness: Aotearoa New Zealand's early micro-credentials journey.](#) Insights Paper.

Graf 19: Počet kurzů microcredentials podle úrovně vzdělání (2022)

Zdroj: *Aotearoa New Zealand's early microcredentials journey, NZQA*

5.6.6 Austrálie

Z výsledků šetření národní komise National Skills Commission vyplývá, že se Austrálie již delší dobu potýká s nedostatkem kvalifikovaných pracovníků. Pandemie Covid-19 tuto situaci ještě zhoršila a změnila poptávané dovednosti ze strany pracovního trhu. Podle seznamu prioritních dovedností pro rok 2022⁹⁶ má 31 % (286 z 914) z posuzovaných profesí nedostatek pracovníků. Nejvíce se nedostatek pracovníků projevoval u odborných profesí úrovně dovedností 1 (standardní klasifikace dovedností ANZSCO – bakalářské a vyšší vzdělání)⁹⁷ a úrovně dovedností 3 (ANZSCO – technické a řemeslné profese).

Australská vláda si uvědomuje, že pro pracující osoby může být rozšiřování kvalifikací tradičním vzdělávacím procesem náročné. Nejen finančně, ale i časově, bez ohledu na to, zda náklady nese zaměstnanec nebo zaměstnavatel. Australská vláda se při hledání řešení této situace soustředila na poskytování „superkrátkých“ cílených kurzů *microcredentials* a v březnu 2022 vydala národní rámec pro *microcredentials* National Microcredentials Framework⁹⁸, kterým zavedla jednotnou metodiku pro poskytování kurzů *microcredentials*. V rámci projektu zaměřeného na přípravu absolventů vysokých škol na budoucí povolání (2020–2021) byla vytvořena jednotná platforma pro online vyhledávání kurzů *microcredentials* poskytovanými registrovanými vysokoškolskými institucemi a vybranými institucemi odborného vzdělávání (VET) MicroCred Seeker.⁹⁹

⁹⁶ Nationalskillscommission.gov.au. (2022, 6. října). *2022 Skills: Priority List: Key Findings Report*.

⁹⁷ Abs.gov.au. (2009, 25. červen). *Australian and New Zealand Standard Classification of Occupations, First Edition, Revision 1*.

⁹⁸ Education.gov.au. (2022, 21. září). *National Microcredentials Framework*.

⁹⁹ *MicroCred Seeker*

KRITÉRIA PRO MICROCREDENTIALS

Definice

- ▶ *Microcredentials* je osvědčení o získání hodnoceného vzdělání nebo kompetence s minimální studijní zátěží ve výši jedné hodiny a maximální zátěží menší, než je studijní zátěž u řádných studijních programů v australském rámci kvalifikací Australian Qualification Framework AQF¹⁰⁰, které je dodatečnou, alternativní nebo doplňující kvalifikací k řádné kvalifikaci podle rámce kvalifikací AQF nebo její součástí.

Mezi kurzy microcredentials patří:

- ▶ Kurzy cílené k získání odborných dovedností nebo kompetencí.
- ▶ Modularizované hodnocené části vysokoškolských studijních programů.
- ▶ Hodnocená profesní školení.
- ▶ Jiné formy hodnoceného vzdělávání (odborné vzdělávání, vysokoškolské vzdělávání a neakreditované profesní kurzy).

Mezi kurzy microcredentials nepatří:

- ▶ Nehodnocené vzdělávací kurzy.
- ▶ Digitální vzdělávací osvědčení (digitální odznaky), jejichž získání je podmíněno pouze přítomností na kurzu (bez hodnocení).
- ▶ Formální kvalifikace v australském rámci kvalifikací AQF a macrocredentials jako jsou diplomy, certifikáty a vysokoškolské tituly).

Jednotná kritéria

- ▶ **Jsou založena na studijních výstupech.** Účastník vzdělávání prokáže splnění studijních výstupů předepsanou formou hodnocení. Poskytovatel kurzu ocení splnění hodnotícího kritéria udělením osvědčení *microcredentials*.
- ▶ **Reagují na poptávku hospodářských sektorů.** Kurzy jsou zaměřené na potřeby účastníka vzdělávání a plní standardy a potřeby hospodářského odvětví. Získané znalosti, dovednosti či kompetence jsou zaměřeny na potřeby hospodářského odvětví. Jejich součástí mohou být i obecnější dovednosti, jako jsou komunikace nebo management.
- ▶ **Podporují celoživotní vzdělávání.** Umožňují účastníkům vzdělávání výběr takových kurzů, které cílí na jejich potřeby nebo profesní ambice do budoucna.
- ▶ **Jsou transparentní a přístupná.** Poskytovatelé zveřejní předepsaný souhrn informací, které jsou přístupné účastníkům vzdělávání před výběrem vhodného kurzu.

Povinné zveřejňované informace o kurzech microcredentials

- ▶ **Název** – výstižný název kurzu.
- ▶ **Poskytovatel** – instituce poskytující kurz, případně i společnost, která kurz vytvořila.
- ▶ **Obsah/popis** – popis struktury/shrnutí obsahu vzdělávání (např. klíčová témata).
- ▶ **Studijní výstupy** – znalosti, dovednosti nebo kompetence, které účastník kurzu po jeho absolvování získá.
- ▶ **Jazyk** – jazyk vzdělávací aktivity (vzhledem ke globalizaci mohou být kurzy nabízeny ve více jazycích).
- ▶ **Forma studia** – způsob organizace výuky – onsite (prezenční výuka), online (distanční) nebo kombinovaná, synchronní nebo asynchronní.
- ▶ **Termín studia** – začátek a konec studia, časový rozvrh studia a informace, zda účastník studia může časový rozvrh přizpůsobit svým potřebám a splnit požadavky pro absolvování kurzu podle svých časových možností.
- ▶ **Studijní zátěž** – požadovaná studijní zátěž je uvedena v hodinách a zahrnuje:

¹⁰⁰ Aqf.edu.au. (2013). [The Australian Qualifications Framework](#).

- počet hodin prezenční výuky,
  - počet hodin synchronní online výuky,
  - počet hodin peer-to-peer výuky „student učí studenta“,
  - odhadovaný počet hodin asynchronní výuky (online obsah, individuální studium audiovizuálních materiálů),
  - odhadovaný počet hodin, které zabere hodnocení studijních výstupů.
- ▶ **Požadavky na studium** – nezbytné požadavky pro absolvování kurzu (např. notebook, software, učebnice atd.).
  - ▶ **Cena/finanční podpora** – cena kurzu včetně daně, slevy ze školného, státní podpory a způsobů úhrady školného. Finanční podpora, o kterou mohou uchazeči daného kurzu požádat.
  - ▶ **Hodnocení** – způsob hodnocení (kompetence vs odbornost). V případě prezenční zkoušky se uvede i místo hodnocení.
  - ▶ **Certifikace** – doklad o splnění studijních výstupů (např. osvědčení o absolvování) vydaný po absolvování kurzu.
  - ▶ **Kredity** – udělení kreditů za absolvování kurzu nebo jiná forma uznávání kurzu.
  - ▶ **Zajištění kvality** – informace o zajištění kvality ze strany poskytovatele, kód v registru institucí a kurzů pro zahraniční studenty Commonwealth Register of Institutions and Courses for Overseas Students, CRICOS¹⁰¹, atd.
  - ▶ **Prerekvizity** – jiná osvědčení *microcredentials* nebo znalosti, které musí uchazeč získat před přihlášením do daného kurzu.

Doporučené zveřejňované informace o kurzech *microcredentials*

- ▶ **Datum expirace** – termín přezkoušení nebo prodloužení daného certifikátu (pokud je osvědčení *microcredentials* uděleno na dobu určitou).
- ▶ **Hloubka studia** – dosažená odborná úroveň po splnění studijních výstupů.
- ▶ **Jurisdikce** – instituce či jurisdikce, které dané osvědčení *microcredentials* uznávají.
- ▶ **Podpora odvětví** – potvrzení, že daný kurz *microcredentials* reaguje na poptávku ze strany zaměstnavatelů či hospodářského sektoru.
- ▶ **Předchozí vzdělání** – doporučené předchozí vzdělání, jiné kurzy *microcredentials* nebo profesní odbornost, které by uchazeč měl získat před přihlášením daného kurzu.
- ▶ **Kumulování** – informace o dalších kurzech *microcredentials*, které lze kumulovat do „většího certifikátu“.
- ▶ **Odvětví/profese** – hospodářské odvětví, do kterého daný kurz *microcredentials* spadá, nebo profese, která je cílem vzdělávacího procesu.
- ▶ **Zařazení v odvětví** – rámec kompetencí daného hospodářského odvětví, do kterého lze daný kurz *microcredentials* zařadit.

5.7 Shrnutí

S ohledem na proměnu pracovního trhu v rámci čtvrté průmyslové revoluce predikuje Světové ekonomické fórum WEF, že do roku 2022 bude třeba rekvifikovat více než 1 miliardu lidí.¹⁰² Spolu s proměnou klíčových dovedností pro výkon stávajících povolání roste poptávka po specializovaných dovednostech v oblasti informačních technologií i interdisciplinárních dovednostech. Kurzy *microcredentials* mohou být nástrojem celoživotního vzdělávání, který pomůže tyto požadavky na průběžné profesní vzdělávání řešit.

Z pohledu celoživotního učení jsou pro vysokoškolské instituce stále prioritní bakalářské, magisterské a doktorské studijní programy zakončené univerzitním titulem, které většina

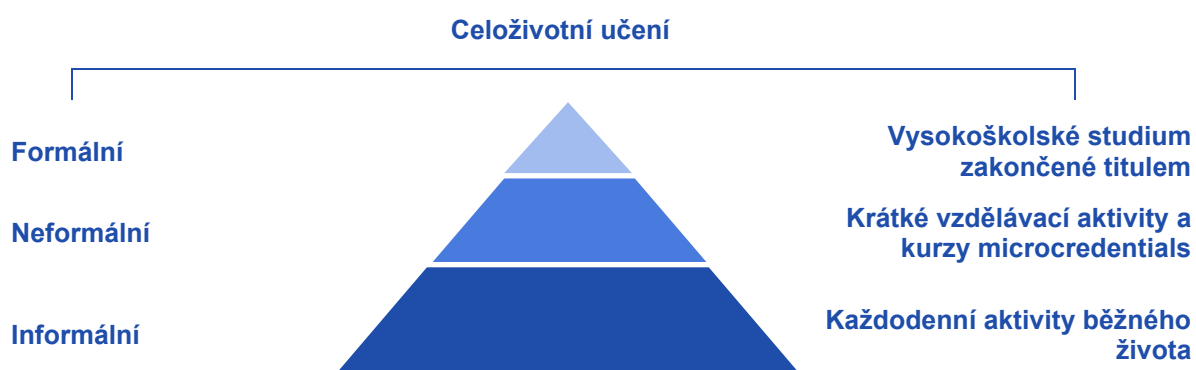
¹⁰¹ Commonwealth Register of Institutions and Courses for Overseas Students, CRICOS

¹⁰² Zahidi, S. (2020, 22. leden). [We need a global reskilling revolution – here's why](#). World economic forum

účastníků vzdělávání získá před prvním vstupem na pracovní trh. Pod nimi se nachází kurzy zakončené osvědčením *microcredentials*, krátkodobé kurzy a neformální vzdělávání. Největší část celoživotního učení zaujímá stále informální vzdělávání.

S rychle se měnícími požadavky na celoživotní a průběžné profesní vzdělávání se mění i role vysokoškolských institucí. Krátkodobé odborné kurzy, které nevedou k získání univerzitního titulu, již nejsou jen doménou neformálního vzdělávání. Roste počet vysokých škol, které nabízí krátké vzdělávací aktivity a kurzy *microcredentials*.

Obrázek 1: Rozdělení celoživotního učení s ohledem na microcredentials

Zdroj: [Micro-credentials in 2022: How Can They Benefit You as a Lifelong Learner?](#), Openlearning

Přestože je zavádění *microcredentials* důležitým tématem při plánování strategie vysokoškolského vzdělávání v mnoha zemích po celém světě a navzdory jejich rostoucímu využívání, neexistuje zatím pro *microcredentials* jednotná souhrnná definice ani společné normy. Tím je ve velké míře omezeno chápání *microcredentials* jako nástroje pro dokládání studijních zkušeností uzpůsobených na míru, na základě nových potřeb společnosti a na trhu práce.

Kurzy *microcredentials* lze najít v nabídkách vzdělávacích institucí po celém světě. Vysoké školy nabízí kurzy *microcredentials* samy nebo prostřednictvím nezávislých online platforem poskytovatelů MOOC kurzů. V otázce mezinárodních nebo národních rámců pro poskytování *microcredentials* jsme však teprve v přípravné fázi.

V Evropě pracuje na vytvoření jednotného rámce zejména evropské konsorcium poskytovatelů MOOC a z pohledu národních rámců nejdále pokročilo Nizozemí a Irsko se svými pilotními programy jednotného rámce pro *microcredentials* Acceleration Plan a MicroCreds.

Ani v Severní Americe neexistuje jednotný rámec pro používání *microcredentials*. Kanada nemá federální ministerský úřad pro školství a vzdělávání a také ve Spojených státech je celoživotní vzdělávání poskytováno především na státní nebo místní úrovni.

Jediné dvě země, které jednotný rámec poskytování *microcredentials* již zavedly jsou zatím Nový Zéland a Austrálie. Poskytování kurzů *microcredentials* na Novém Zélandu je však primárně zaměřeno na nižší kvalifikační úroveň.

6 Dotazníkové šetření

K získání podkladů pro analýzu zahraničních zkušeností a standardů v oblasti celoživotního vzdělávání ze strany zahraničních vysokých škol byla užitá kvantitativní výzkumná strategie, konkrétně dotazníkové šetření.

6.1 Příprava dotazníku

- ▶ Příprava návrhu dotazníku pracovní skupinou.
- ▶ Odborné posouzení dotazníku: Mgr. Svatava Kalná (*vedoucí Oddělení celoživotního vzdělávání, MU*), Mgr. Tomáš Chaloupka (*Specialista celoživotního vzdělávání, MU*)
- ▶ Sociologické posouzení dotazníku a zpracování připomínek.
- ▶ Připomínkování dotazníku členy pracovní skupiny a zpracování připomínek.
- ▶ Sestavení průvodního dopisu prof. Ing. Martina Kvizdy, Ph.D. (*prorektor pro vnější vztahy a celoživotní vzdělávání MU*).
- ▶ Překlad dotazníku i průvodního dopisu do anglického jazyka.
- ▶ Naprogramování online dotazníku podle požadavků zadavatele.
- ▶ Odzkoušení a připomínkování naprogramovaného dotazníku.

6.2 Cíle a metodologie

Šetření mezi vysokými školami, které poskytují programy celoživotního vzdělávání, probíhalo na vzorku 83 respondentů (viz *Příloha 2:*), kompetentních zástupců evropských vysokých škol. Vzorek respondentů byl vybrán záměrným výběrem. Hlavním kritériem pro výběr respondentů bylo, zda má daná škola oddělení celoživotního, dalšího nebo průběžného vzdělávání, zda nabízí studijní programy, obory či kurzy v oblasti celoživotního vzdělávání a zda nabízí nebo připravuje nabídku online vzdělávacích kurzů a kurzů zakončených osvědčením *microcredentials*.

Sběr dat proběhl v měsících březen–duben 2023 CAWI technikou sběru dat (Computer Assisted Web Interviewing). Zjišťovací nástroj, dotazník, byl v anglickém jazyce naprogramován do webového prostředí. Respondentům byl zaslán e-mail s informacemi o projektu, s průvodním dopisem a specifickým kódem, který umožnil vyplnění on-line dotazníku i jeho průběžné ukládání, případně sdílení s dalšími kompetentními osobami.

Cílem analýzy bylo identifikovat současnou praxi z hlediska podoby a obsahu dokumentů o absolvování tohoto typu vzdělávání.

Na dotazník zareagovalo 21 vysokých škol:

- ▶ Delft University of Technology (Nizozemí)
- ▶ Eindhoven University of Technology (Nizozemí)
- ▶ University of Groningen (Nizozemí)
- ▶ Wageningen University & Research (Nizozemí)
- ▶ Ghent University (Belgie)
- ▶ Universitat Jaume (Španělsko)
- ▶ Université de Rennes (Francie)
- ▶ University at Buffalo (USA)
- ▶ Northeastern University (USA)
- ▶ University of Edinburgh (Spojené království)
- ▶ University of Bern (Švýcarsko)
- ▶ University of Potsdam (Německo)
- ▶ University of Tallin (Estonsko)
- ▶ University of Tartu (Estonsko)
- ▶ York University (Kanada)
- ▶ University of Sydney (Austrálie)
- ▶ Universitetet i Sørøst-Norge (Norsko)
- ▶ Copenhagen Business School (Dánsko)
- ▶ University of Helsinki (Finsko)
- ▶ University of Antwerpen (Belgie)
- ▶ Kaunas University of technology (Litva)

Rešerše dostupných sekundárních dat – desk research

Cílová skupina:	kompetentní zástupce univerzity
Sběr dat:	březen–duben 2023
Způsob sběru dat:	dotazníkové šetření
Technika sběru dat:	CAWI (Computer Assisted Web Interviewing)
Počet respondentů:	21
Způsob výběru vzorku:	záměrný výběr

Analýza a syntéza všech poznatků – jejich interpretace a prezentace

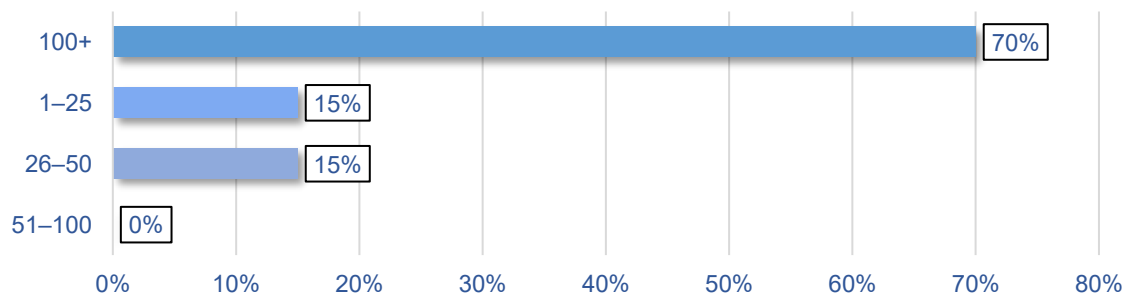
6.3 Empirická – analytická část

Dotazník byl rozdělen do dvou částí, celoživotní vzdělávání a *microcredentials*. Součástí dotazníku byly i otázky ohledně vydávaných dokladů (osvědčení, certifikátů, potvrzení atp.) o absolvování kurzů zaměřených na rozšiřování dovedností (upskilling), na rekvalifikace (reskilling), včetně toho, kde jde s ohledem na zjišťované skutečnosti o *microcredentials*, jak je s nimi pracováno a zda naplňují požadovaná kritéria EU (EQF, ECTS, ESG) atd.

6.4 Kurzy/programy celoživotního vzdělávání

První část dotazníku se zabývala celoživotním vzděláváním obecně. Vysoké školy byly dotazovány na druhy nabízených programů celoživotního vzdělávání, způsob výuky, používané kreditní systémy a vydávaná osvědčení o absolvování kurzů celoživotního nebo dalšího vzdělávání.

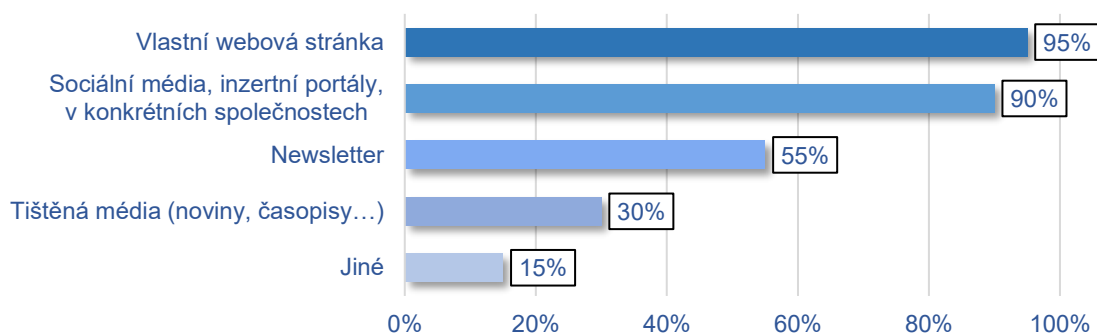
Otázka 1: Kolik kurzů/programů CŽV ročně realizujete v rámci vaší instituce?

N =20, graf: AUGUR Consulting

Nejvíce zahraničních vysokých škol poskytuje ročně 100 a více kurzů (70 % respondentů), 15 % respondentů 1–25 kurzů ročně a 26–50 kurzů ročně poskytuje 15 % respondentů.

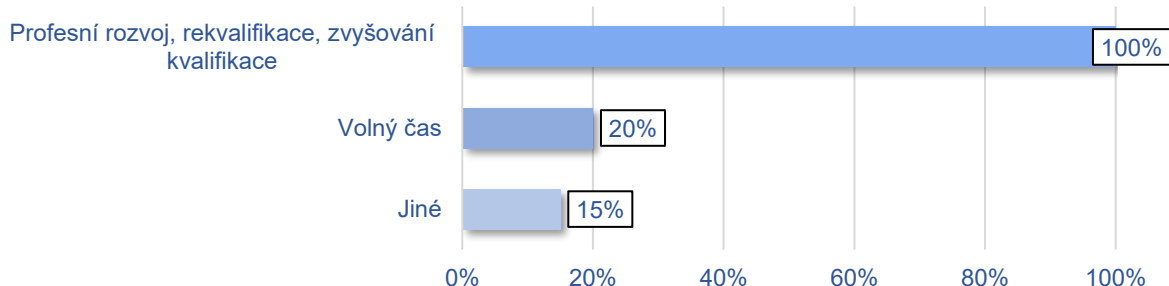
Otázka 2: Jakým způsobem kurzy/programy CŽV propagujete?

N =20 (respondenti mohli označit více odpovědí), graf: AUGUR Consulting

Nejčastěji vysoké školy kurzy a programy celoživotního vzdělávání propagují přes vlastní webové stránky (95 % respondentů označilo tuto odpověď). 90 % z dotázaných respondentů kurzy a programy propaguje přes sociální média, inzertní portály nebo přímo v konkrétních společnostech. Více než polovina vysokých škol kurzy a programy celoživotního vzdělávání propaguje přes vlastní newslettery. Menší část (30 %) tyto kurzy a programy propaguje přes tištěná média. Možnost „jiná propagace“ zahrnovala odpovědi „prostřednictvím mediálních kanálů poskytovatelů MOOC, jako je edX.“, „reklama v prostředcích hromadné dopravy“ a „propagace místních společností“.

Otázka 3: Jaké zaměření kurzy/programy CŽV mají?

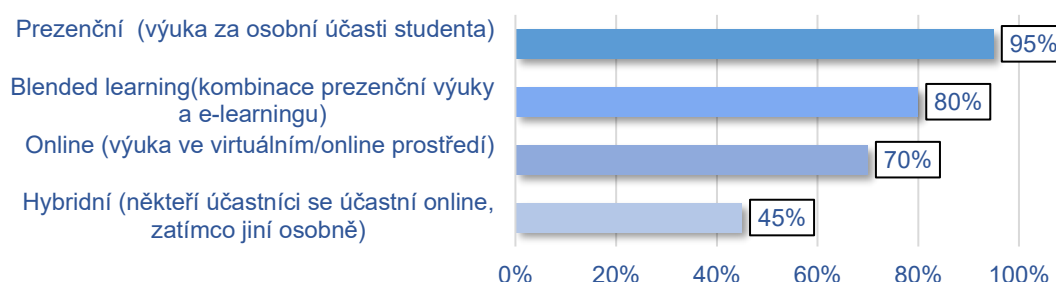

N =20 (respondenti mohli označit více odpovědí), graf: AUGUR Consulting

Kurzy a programy celoživotního vzdělávání se zaměřují primárně na profesní rozvoj, rekvalifikaci a zvyšování kvalifikace. Tuto možnost označili všichni respondenti. Současně pětina z nich uvedla, že se jejich kurzy zaměřují také na volný čas. Možnost „jiné“ zahrnovala odpovědi „osobní rozvoj“, *side-skilling*¹⁰³ a „vstup do vysokoškolského studia“.

¹⁰³ [Side-Skilling – ransitioning from the Tools to the Boardroom](#), Ottawa Construction Association

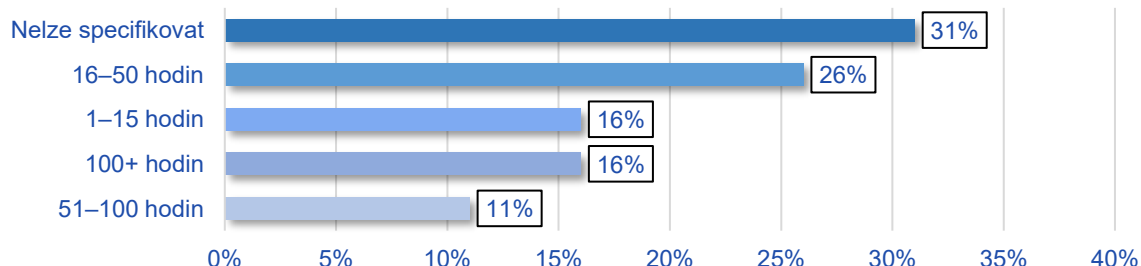
Otázka 4: Jakou formou kurzy/programy CŽV realizujete?

N =20 (respondenti mohli označit více odpovědí), Graf: AUGUR Consulting

Kurzy a programy celoživotního vzdělávání mají především prezenční formu, tuto možnost uvedlo 95 % respondentů. Dále čtyři pětiny vysokých škol nabízí tzv. blended learning, tedy kombinaci prezenční a on-line výuky. On-line kurzy a programy nabízí 70 % vysokých škol. Nejméně vysokých škol (45 %) nabízí tzv. hybridní kurzy, kdy část studentů může navštěvovat kurz prezenčně a část z nich se může vzdělávat on-line (v daném čase).

Otázka 5: Jaká je průměrná časová dotace kurzů/programů CŽV?

N =19, Graf: AUGUR Consulting

Téměř třetina respondentů uvedla, že průměrnou časovou dotaci kurzů a programů celoživotního vzdělávání nelze vzhledem k jejich různorodosti specifikovat. Čtvrtina respondentů uvedla, že kurzy a programy celoživotního vzdělávání na jejich vysoké škole trvají v průměru 16–50 hodin. Celkem 16 % respondentů uvedlo, že kurzy a programy na vysoké škole trvají zhruba 1–15 hodin, stejně početná skupina uvedla průměrnou časovou dotaci 100 a více hodin a 11 % respondentů uvedlo, že tyto kurzy a programy trvají 51–100 hodin.

Otázka 6: Jakým způsobem je zajištěna kvalita kurzů/programů CŽV?

Informace o zajištění kvality kurzů/programů celoživotního vzdělávání uvedlo 19 respondentů, zástupců vysokých škol. Specifické odpovědi nebylo možné kategorizovat, pro úplnost a nezkreslení informací uvádíme všechny komentáře v tabulce níže.

Univerzita	Informace o zajištění kvality kurzů/programů CŽV
Ghent University	Zajišťování kvality vzdělávání založené na čtyřech krocích metodiky "naplánuj-proved-ověř-jednej" PDCA. ¹⁰⁴
Delft University of Technology	Interní nařízení o kurzech a hodnocení; standardy na úrovni institucí, portfolií a kurzů; příručka pro zajišťování kvality; politika rozmanitosti a začleňování; a rada pro zajišťování kvality pro online další vzdělávání.
University of Antwerpen	Podle typu projektu využívá klasické postupy zajišťování kvality pro bakalářské a magisterské programy; průzkumy mezi účastníky; a výměna zkušeností z programů v rámci pracovní skupiny.
Copenhagen Business School	Stejný systém zajištění kvality jako u ostatních studijních programů.
Kaunas University of technology	Program, zpětné vazby od studentů a monitorování; posuzování kvality obsahu programu zvláštní komisí podle kritérií kvality; zajištění kvality obsahu, organizace, realizace a rozvoj programu ze strany poskytovatele; shromažďování zpětné vazby od účastníků vzdělávání; zajištění ochrany osobních údajů a dodržování zákonů Litevské republiky, přijatelných etických norem a zásad.
University of Edinburgh	Zpětná vazba mezi studenty a učiteli v polovině kurzu; průzkum na konci kurzu; zprávy o kurzu podle oborů a disciplín a výroční zpráva o zajištění kvality, která se předkládá univerzitě; studijní rady; zkušební komise a postupové komise se zastoupením externích zkoušejících; dodržování závazků pro zajištění kvality a elektronickou výměnu dat EDI.
Wageningen University & Research	"Rada pro kontinuální profesní rozvoj", která je zodpovědná za zajištění kvality v souladu s přístupem k microcredentials; hodnocení kurzů.
University of Tartu	Interní právní předpisy pro zajištění dalšího vzdělávání a kvality.
University of Potsdam	Primárně nabízí akreditované magisterské studijní programy.
York University	Interní pokyny pro záležitosti zajištění kvality a pokyny kanadského úřadu pro mezinárodní vzdělávání CBIE ¹⁰⁵ , oborové a fakulní poradní sbory; a studentské průzkumy.
University of Groningen	Vlastní systém zajištění kvality a poradců.
University of Tallin	Definované výukové cíle a certifikování vyučujících.
University of Bern	Standardy kvality CŽV jsou uvedeny ve Strategii kvality Bernské univerzity ¹⁰⁶ a dále podrobněji ve Směrnících a standardech pro CŽV ¹⁰⁷ . Další předpisy pro CŽV (např. komunikace a marketing, hodnocení, ECTS atd.). Dodržování směrnic a standardů ověřuje Centrum pro další vzdělávání ZUM spolu s Komisí pro další vzdělávání WBK. ¹⁰⁸
Eindhoven University of Technology	V závislosti na kurzu. U některých kurzů pravidelnou kontrolou kvality, u jiných zatím není zavedena zvláštní kontrola kvality.
Université de Rennes	Certifikace kurzů na základě národních profesních rámců kvality, které jsou propojeny s univerzitními standardy.
University of Helsinki	Zajištění kvality u otevřených kurzů CŽV (Open Courses) ¹⁰⁹ vychází z řádných studijních programů.
University of Sydney	Posouzení obsahu kurzu akademickým odborníkem na danou problematiku; průzkumy mezi účastníky.
Northeastern University	Interní procesy zajištění kvality a externí akreditace.
Universitetet i Sørøst-Norge	Všechny programy jsou ověřovány interní komisí pro kvalitu vzdělávání, kterou tvoří prorektorů pro vzdělávání a výzkum, proděkanů pro vzdělávání

¹⁰⁴ [Quality Assurance for Lifelong Learning](#), Ghent

¹⁰⁵ [Canadian Bureau for International Education](#)

¹⁰⁶ [Quality Strategy 2022](#), University of Bern, 2022

¹⁰⁷ [Guidelines and Standards for Degree Programs in Continuing Education at University](#), University of Bern, 2013

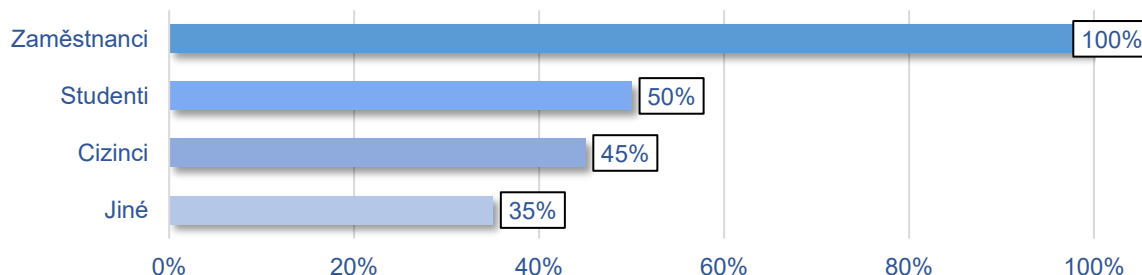
¹⁰⁸ [Centre for University Continuing Education ZUW a Continuing Education Commission WBK](#)

¹⁰⁹ [Open Courses/MOOC](#), DigiCampus, University of Helsinki

ze všech 4 fakult, ředitel pro studijní záležitosti a minimálně 1 profesor z každé fakulty.

Tabulka AUGUR Consulting

Otázka 7: Kdo se účastní kurzů/programů CŽV?

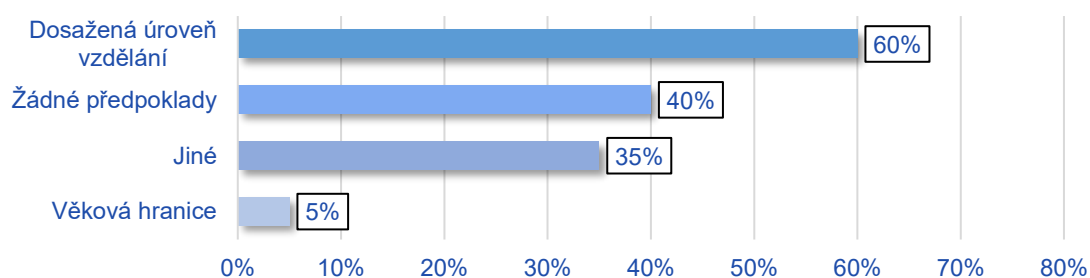

N = 20 (respondenti mohli označit více odpovědí), graf: AUGUR Consulting

Nejčastějšími účastníky kurzů a programů celoživotního vzdělávání jsou zaměstnanci, tuto možnost uvedli všichni respondenti. Polovina respondentů (50 %) uvedla jako účastníky kurzů studenty a téměř polovina respondentů (45 %) uvedla, že účastníky jejich kurzů celoživotního vzdělávání jsou cizinci.

Více než třetina respondentů (35 %) uvedla, že kurzy a programy celoživotního vzdělávání navštěvují také jiné osoby. Jednalo se zejména o manažery, vedoucí pracovníky a další profesionály z řad veřejnosti, kteří mají o nabízené kurzy zájem. Kurzy jsou veřejně přístupné.

Otázka 8: Jaké prerekvizity jsou pro přijetí do kurzů/programů CŽV nezbytné?

N = 20 (respondenti mohli označit více odpovědí), graf: AUGUR Consulting

Nejčastějšími předpoklady, které musí účastníci splňovat, aby se mohli registrovat do kurzů a programů celoživotního vzdělávání, je dosažená úroveň vzdělání. Tuto možnost uvedlo 60 % respondentů. Celkem 40 % respondentů uvedlo, že pro zápis do kurzu nemusí účastníci splňovat žádné předpoklady. Více než třetina respondentů uvedla jinou odpověď. Jednalo se především o předchozí znalosti a zkušenosti dle typu kurzu a různorodost předpokladů dle požadavků konkrétního studijního programu (v některých případech jsou předchozí znalosti požadovány, v jiných potřeba nejsou).

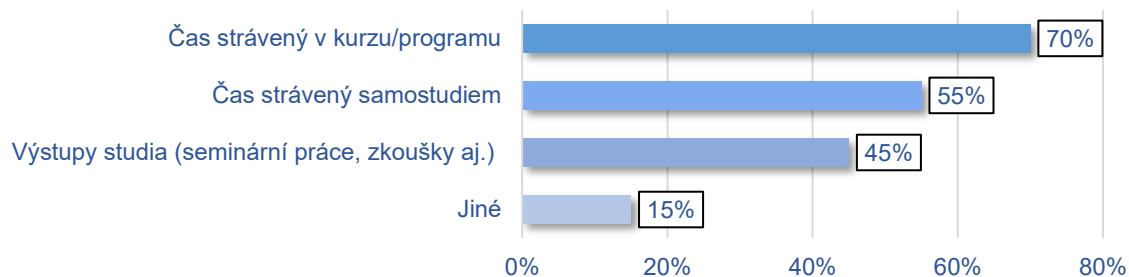
Otázka 9: Udělujete za absolvování kurzů/programů CŽV kredity?

Univerzita	Využívaný kreditový systém
University of Tartu	ECTS, 26 hodin 1 ECTS
University of Potsdam	ECTS
University of Tallin	ECTS
University of Bern	ECTS
University of Helsinki	ECTS
Universitat Jaume	ECTS
Copenhagen Business School	ECTS
Universitetet i Sørøst-Norge	ECTS
Ghent University	ECTS, ale záleží na programu, nabízí i programy bez kreditů.
Delft University of Technology	Udělování kreditů je zatím ve zkušební fázi. Např. Microcredentials a propojení programů MicroMasters s prezenčními magisterskými programy, jako je elektrotechnika a udržitelné energetické technologie. Pokud studenti nastoupí ke studiu v některém z těchto dvou prezenčních programů, může být certifikát MicroMasters převeden na ECTS (u ostatních programů se kredity neudělují).
University of Antwerpen	Certifikáty a osvědčení o účasti na kurzu.
University of Edinburgh	Skotský rámec přenosu kreditů SCQF. ¹¹⁰
Wageningen University & Research	ECTS se udělují u kurzů microcredentials; jiné kurzy jsou akreditovány v určitých profesních oblastech; a u dalších kurzů se vydávají pouze osvědčení bez hodnocení studijních výstupů.
Eindhoven University of Technology	Kredity se udělují u kurzů microcredentials.
Northeastern University	-

Tabulka AUGUR Consulting

Kredity za své kurzy a programy celoživotního vzdělávání uděluje tři čtvrtě respondentů. Tyto vysoké školy současně uvedly, jaký kreditový systém používají. Nejčastěji se jedná o ECTS. Kredity za kurzy/programy celoživotního vzdělávání neuděluje Kaunas University of technology, York University, University of Groningen, Université de Rennes ani University of Sydney.

Otázka 10: Podle jakých parametrů stanovujete počet kreditů za absolvování kurzů/programů CŽV?

N = 20 (respondenti mohli označit více odpovědí), graf: AUGUR Consulting

¹¹⁰ [Scottish Credit and Qualification Framework](#)

Počet kreditů, které mají být uděleny za kurzy/programy celoživotního vzdělávání, je určován především časem stráveným na kurzu (přímá výuka). Tuto možnost uvedlo 70 % respondentů. Dále se jedná o čas strávený samostudiem, tuto možnost uvedlo 55 % respondentů. Celkem 45 % respondentů uvedlo, že počet kreditů je určován výstupy studia.

Možnost „jiné“ zahrnovala odpovědi „studijní zátěž (1 ECTS = 25-30 h)“, „100 hodin (minimálně 10 hodin prezenčního studia a 90 hodin samostudia) za 10 kreditů SCQF pro úroveň 7 a 8“ a „1 ECTS = 27 hodin studia“.

Otázka 11: Pokud používáte jiný než ECTS systém, jsou kredity udělované za absolvování kurzů/programů ČŽV převoditelné do systémů ECTS?

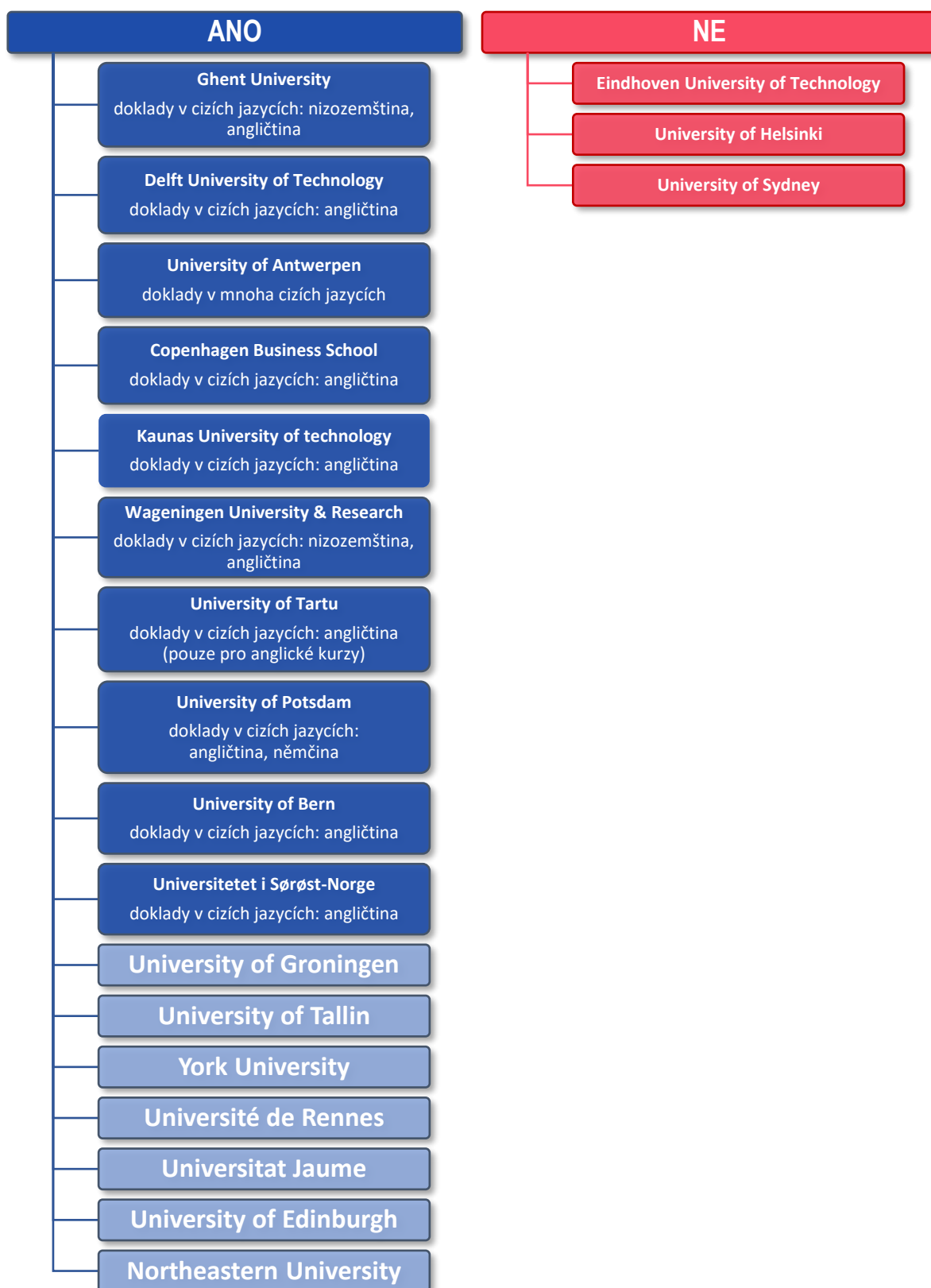
Univerzita	Konverzní poměr na ECTS
Ghent University	Studijní zátěž (1 ECTS = 25–30 h).
University of Antwerpen	Převoditelnost na ECTS je uvedena v popisu kurzu.
Copenhagen Business School	Uděluje ECTS.
University of Edinburgh	Převod kreditů ve výjimečných případech, obvykle v poměru 2 SCQF: 1 SCQF (např. 10 SCQF= 5 ECTS).
Wageningen University & Research	1 ECTS = 28 vyučovacích hodin.
University of Tartu	1 ECTS = 26 vyučovacích hodin.
University of Tallin	Podle standardů národní agentury.
University of Bern	ECTS. V současné době pracují na integraci microcredentials do kreditního systému ECTS. Asociace pro další univerzitní vzdělávání ¹¹¹ připravuje jednotný přístup k udělování kreditů za kurzy microcredentials.
Eindhoven University of Technology	V případě kurzů microcredentials.
University of Helsinki	Uděluje ECTS.
Universitat Jaume	Stejným poměrem.
University of Potsdam	V závislosti na domovské univerzitě.
Universitetet i Sørøst-Norge	-

Tabulka AUGUR Consulting

Na otázku, zda jsou kredity udělené za kurzy/programy celoživotního vzdělávání přenositelné do ECTS, odpovědělo 65 % respondentů kladně. Tito respondenti dále specifikovali konverzní poměr do ECTS. Kredity udělené za kurzy/programy celoživotního vzdělávání nejsou přenositelné do ECTS na Northeastern University a Delft University of Technology. Ostatní univerzity otázku ponechaly nezodpovězenou.

¹¹¹ [Swiss University Continuing Education](#)

Otázka 12: Vydáváte doklad o absolvování kurzů/programů CŽV?

Celkem 85 % zástupců vysokých škol uvedlo, že pro své kurzy a programy celoživotního vzdělávání vydávají doklad o absolvování. Z těchto vysokých škol jich 59 % vydává tyto doklady také v cizích jazycích. Doklady o absolvování kurzů/programů celoživotního vzdělávání nevydává Eindhoven University of Technology, University of Helsinki a University of Sydney.

Otázka 13: Jaký typ dokladu vydáváte absolventům kurzů/programů CŽV?

Informace o typu dokladů pro kurzy a programy celoživotního vzdělávání uvedlo 14 respondentů. Specifické odpovědi nebylo možné kategorizovat, pro úplnost a nezkreslení informací uvádíme všechny komentáře.

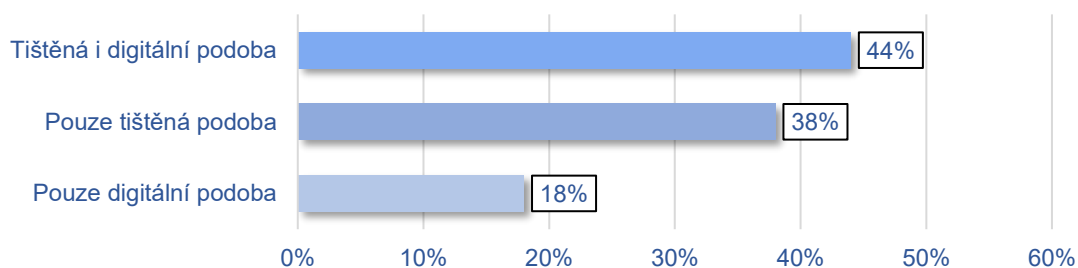
Univerzita	Typ dokladů pro kurzy/programy celoživotního vzdělávání
Ghent University	Osvědčení o postgraduálním studiu, certifikáty microcredentials, osvědčení o účasti na kurzu.
Delft University of Technology	Program profesních certifikátů, ProfEds. ¹¹²
Copenhagen Business School	Osvědčení o absolvování kurzu nebo celého studijního programu.
Kaunas University of technology	Osvědčení.
University of Edinburgh	Cert HE (Certificate of Higher Education), osvědčení o účasti na kurzu, Program Access pro dospělé studenty (minimálně tři roky od posledního formálního vzdělávání). ¹¹³
Wageningen University & Research	Papírová osvědčení (kurzy bez udělení kreditů), vzdělávací digitální certifikáty/digitální odznaky Edubadge (u microcredentials).
University of Tartu	Osvědčení o absolvování kurzu a osvědčení o účasti na kurzu.
York University	Osvědčení a osvědčení o postgraduálním studiu.
University of Groningen	-
University of Tallin	Osvědčení o účasti na kurzu a osvědčení s uvedením kreditů.
University of Bern	Osvědčení CAS, DAS, MAS, plánují vydávání osvědčení Microcredentials pro kurzy se studijní zátěží <10 ECTS.
Université de Rennes	Podle univerzitních nebo národních standardů v závislosti na kurzu a schvalovacím procesu.
Universitat Jaume	Standardní formáty osvědčení.
Universitetet i Sørøst-Norge	Výpis předmětů (Transcript of Records + Diplomas), pokud celkový počet kreditů a studijní požadavky splňují podmínky pro získání vysokoškolského titulu.

Tabulka AUGUR Consulting

¹¹² [ProfEd Courses](#), Delft University of Technology

¹¹³ [Access Programme for Adult Returners](#), University of Edinburgh

Otázka 14: V jakém formátu vydáváte doklad o absolvování kurzů/programů CŽV?

N = 16, AUGUR Consulting

Doklady o absolvování kurzů/programů celoživotního vzdělávání jsou vydávány převážně v obou variantách, v tištěné i digitální podobě. Tuto možnost uvedly více než dvě pětiny respondentů (44 %). Pouze tištěnou podobu dokladů vydává 38 % vysokých škol, doklady pouze v digitální podobě jsou vydávány 18 % vysokých škol.

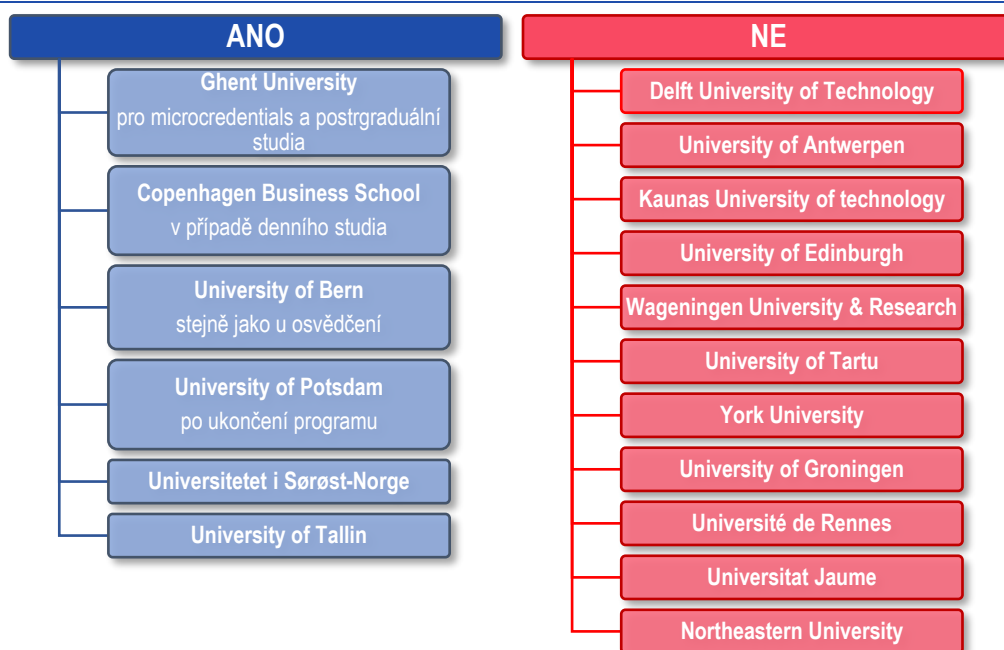
Otázka 15: Evidujete vydané doklady o absolvování kurzů/programů CŽV?

Univerzita	Způsob vedení evidence o vydaných dokladech
Ghent University	Ve vlastním informačním systému.
Delft University of Technology	Prostřednictvím online platformy.
University of Antwerpen	V interní i národní databázi.
Copenhagen Business School	Ve formě digitálního záznamu v interním informačním systému.
Kaunas University of technology	V univerzitní databázi.
University of Edinburgh	Ve vlastních záznamech studijních výsledků pod studijním oddělením.
Wageningen University & Research	Digitální certifikáty/odznaky Edubadge jsou uloženy v centrálním registru SURF, záznamy se paralelně uchovávají v interním informačním systému.
University of Tartu	Kopie certifikátu v interním systému.
York University	Záznamy se uchovávají navždy.
University of Groningen	-
University of Tallin	Národní digitální systém.
University of Bern	Interní systém.
Université de Rennes	Interní databáze.
Universitat Jaume	Univerzitní databáze.
Northeastern University	Záznamy má na starost proděkan pro studijní záležitosti.
Universitetet i Sørøst-Norge	Národní databáze.

Tabulka: AUGUR Consulting

Otázka 16: Vydáváte, je-li to relevantní, dodatek k dokladu o absolvování kurzů/programů CŽV dodatek (obdobu diploma supplement)?

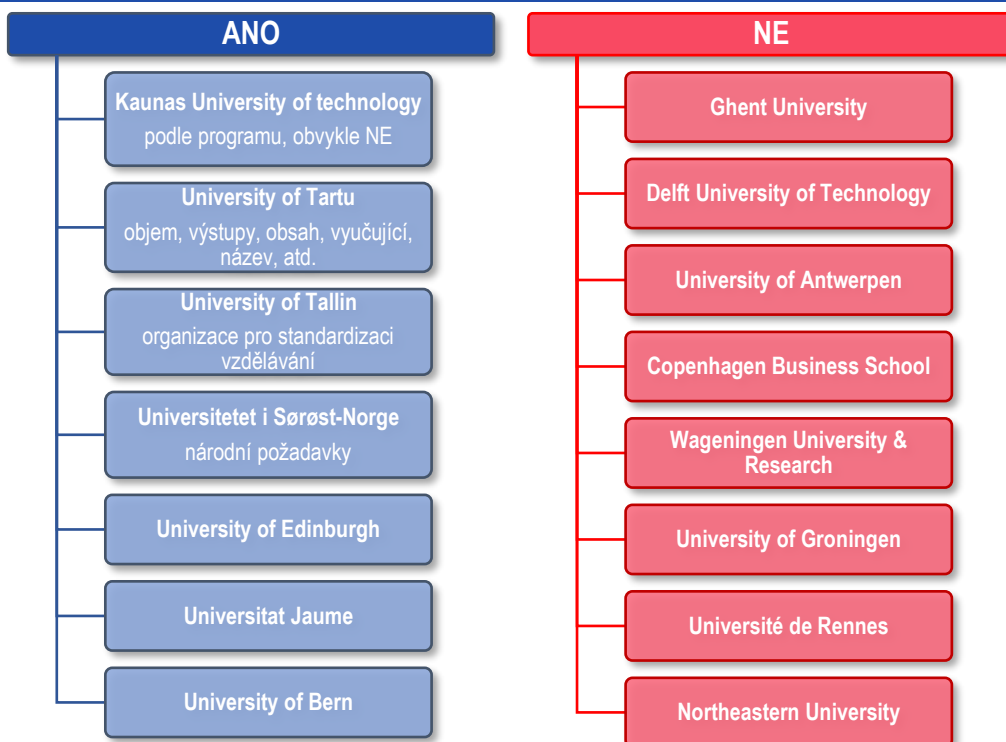
Na otázku, zda si vysoké školy vedou evidenci vydaných certifikátů udělených za kurzy a programy celoživotního vzdělávání, odpověděli všichni respondenti z vysokých škol, které doklady vydávají, kladně. Otázku ponechala nezodpovězenou pouze University of Potsdam. Tito respondenti dále specifikovali také způsob vedení evidence o vydaných certifikátech.

Obrázek: AUGUR Consulting

Na otázku, zda vysoké školy vydávají dodatek k dokladu o absolvování kurzů/programů celoživotního vzdělávání, odpovědělo 35 % zástupců vysokých škol, které doklady vydávají, kladně. Někteří z respondentů dále specifikovali podmínky vydání dodatku. Více než dvě třetiny vysokých škol, které doklady vydávají, dodatky nevydávají.

Otázka 17: Jsou na dokladu o absolvování kurzů/programů CŽV stanoveny povinné položky?

Obrázek: AUGUR Consulting

Na otázku, zda jsou pro vydávání dokladů předepsány nějaké povinné náležitosti, odpovědělo 41 % zástupců vysokých škol, které doklady vydávají, kladně. Někteří z těchto respondentů dále specifikovali, která kompetentní osoba (orgán) rozhoduje o těchto povinných náležitostech. University of Potsdam a York University ponechaly otázku nezodpovězenou.

Otázka 18: Vyberte prosím, jaké položky uvádíte na dokladu o absolvování kurzů/programů CŽV?

Respondenti, kteří vydávají doklady o absolvování kurzů/programů celoživotního vzdělávání, uváděli konkrétní údaje, které jejich doklady obsahují. U jednotlivých údajů také uvedli, zda se jedná o povinný údaj. Nejčastěji doklady obsahují název instituce, název studijního programu, datum a vydání dokladu, podpis oprávněné osoby, jméno a příjmení studenta (100 % respondentů uvedlo, že doklady obsahují tento údaj). Z toho 21 % uvedlo, že se jedná o povinný údaj. Nejméně často certifikáty obsahují jméno lektora a místo konání kurzu/programu celoživotního vzdělávání.

Možnost „jiné“ zahrnovala odpovědi „akademický rok, studijní výstupy, zajištění kvality“, „datum vydání diplomu/výpisu předmětů, počet ECTS, ID číslo studenta/účastníka“ a „v některých případech studijní výsledky nebo rozvoj klíčových dovedností“.

Položka	Uvádíme	Povinná
Name of the institution (Název instituce)	100 %	21 %
Name of the study program (Název studijního programu)	100 %	21 %
Certificate issue date (Datum vydání certifikátu)	100 %	21 %
Signature of the authorized person (Podpis oprávněné osoby)	100 %	21 %
Name and surname of the learner (Jméno a příjmení studenta)	100 %	21 %
Stamp of the institution (Razítko instituce)	79 %	14 %
Programme workload (hours) (Počet hodin programu)	64 %	14 %
Date of birth of the learner (Datum narození studenta)	64 %	21 %
Programme start date and end date (Datum zahájení a ukončení programu)	57 %	7 %
Address of the institution (Adresa instituce)	43 %	7 %
Institution identification number (Identifikační číslo instituce)	43 %	14 %
Certificate serial number (Sériové číslo certifikátu)	29 %	7 %
Place of birth of the learner (Místo narození studenta)	29 %	0 %
Type of assessment (Typ hodnocení)	21 %	0 %
Other, please specify (Jiné, prosím upřesněte)	21 %	-
Programme venue (Místo konání programu)	14 %	7 %
Name of the lecturer (Jméno lektora)	14 %	7 %

N = 14, tabulka: AUGUR Consulting

Otázka 19: Kdo za vaši instituci podepisuje doklady o absolvování kurzů/programů CŽV?

Informace vztahující se k podpisu dokladů o absolvování kurzů/programů celoživotního vzdělávání uvedlo 13 respondentů, zástupců vysokých škol. Specifické odpovědi nebylo možné kategorizovat, pro úplnost a nezkrácení informací uvádíme všechny komentáře.

Univerzita	Osoba, která podepisuje doklady jménem instituce
Ghent University	Rektor.
Delft University of Technology	Ředitel rozšiřujícího školního vzdělávání (Director of Extension School Education).
Copenhagen Business School	Prezident univerzity.
Kaunas University of technology	Vedoucí oddělení, které kurz poskytuje.
University of Edinburgh	Vedoucí oddělení (vedoucí akademický pracovník).
Wageningen University & Research	Děkan pro vzdělávání (hodnocené MOOC kurzy), vyučující.
University of Tartu	Vedoucí oddělení/institutu a vedoucí programu.
York University	Děkan.
University of Groningen	Výkonná rada.
University of Tallin	Určená osoba.
Université de Rennes	Vedoucí celoživotního vzdělávání.
Universitat Jaume	Prorektor.
Universitetet i Sørøst-Norge	Diplomy podepisují děkani. Výpisy předmětů (Transcripts of Records) mohou podepisovat administrativní pracovníci i akademičtí pracovníci.

Tabulka: AUGUR Consulting

6.5 Kurzy/programy microcredentials

Druhá část dotazníku byla zaměřena na problematiku *microcredentials*. Respondenti byli dotazováni, zda takovou formu vzdělávacích aktivit v rámci celoživotního vzdělávání nabízejí, na způsob jejich výuky, používané kreditní systémy a vydávané doklady, včetně uvedení standardních prvků, které osvědčení musí nebo mohou obsahovat.

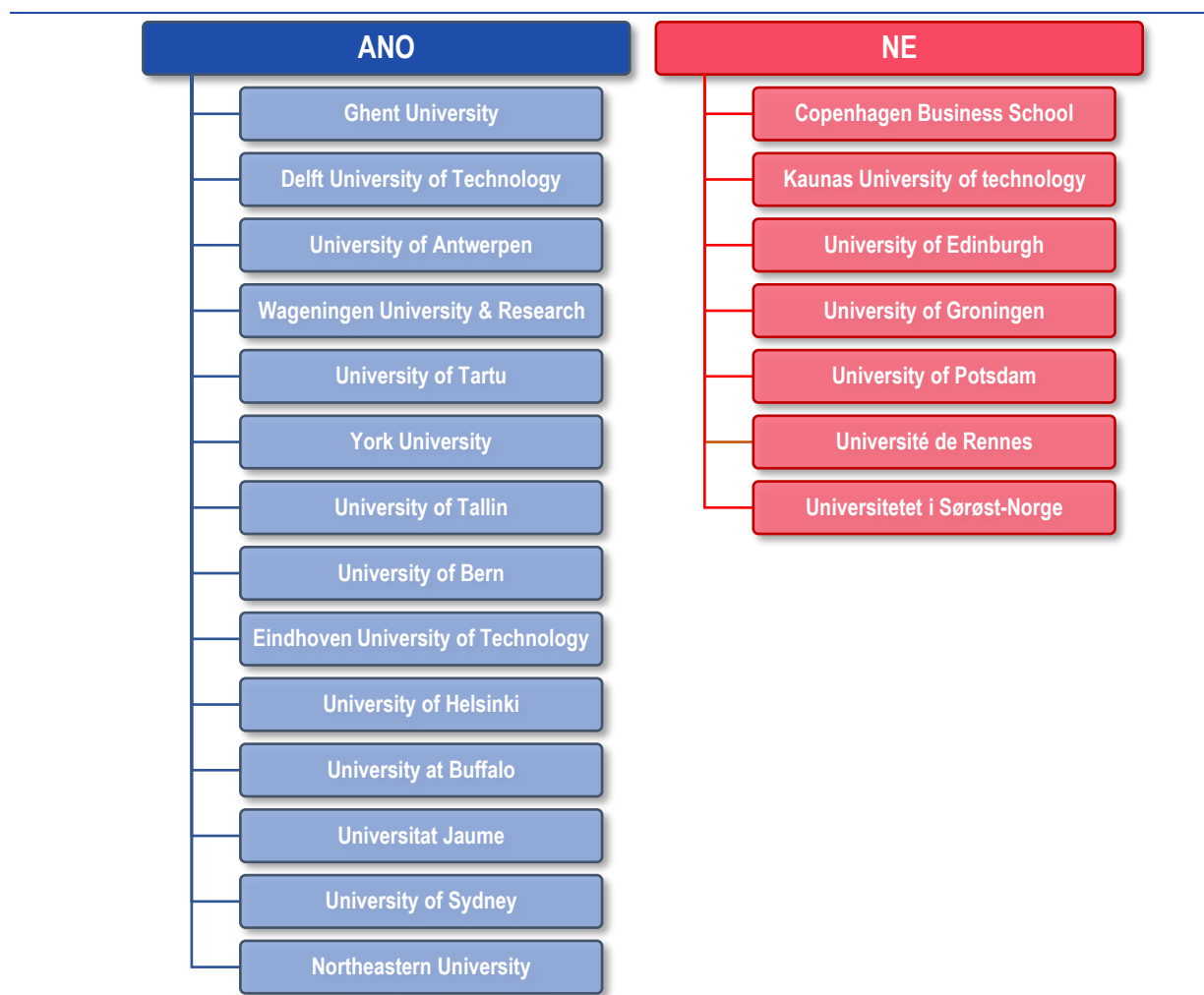
Otázka 20: Má vaše instituce v nabídce CŽV kurzy/programy microcredentials?

Čtrnáct vysokých škol uvedlo, že alespoň jeden takový kurz nebo program nabízí, případně s touto formou vzdělávání začínají. Celkem sedm vysokých škol ve své nabídce tuto formu vzdělávání nemá. Kaunas University of technology a Universitetet i Sørøst-Norge však v dodatečných komentářích uvedly, že na zavedení kurzů a programů *microcredentials* právě pracují.¹¹⁴

Vysoké školy, které *microcredentials* nabízí, dále odpovídali na sadu navazujících otázek podrobně specifikujících jimi poskytované kurzy/programy *microcredentials*.

¹¹⁴ Kompletní komentář těchto univerzit najdete v tabulce u otázky 32.

Obrázek: AUGUR Consulting

Otázka 21: Kolik kurzů/programů microcredentials má vaše instituce aktuálně v nabídce?

Na otázku, kolik takových kurzů momentálně nabízí odpovědělo jedenáct respondentů. Nejvíce poskytovaných programů *microcredentials* uvedla University at Buffalo¹¹⁵ (nabízí 70 kurzů), Ghent University (nabízí 44 kurzů) a Wageningen University & Research (nabízí 35 kurzů). Dvě vysoké školy uvedly, že takové kurzy nebo programy teprve připravují.

¹¹⁵ University at Buffalo v dotazníku doplnila pouze dvě otázky, a to že poskytují kurzy/programy *microcredentials* a následně uvedla, že jich mají v nabídce 70. V závěru dotazníku jejich zástupce popsal, že nenabízí programy, které by byly jasně vymezeny jako celoživotní vzdělávání. Univerzita nabízí kurzy *microcredentials*, které jsou každý jiný, proto nebyli schopni odpovědět na další otázky. Konkrétní a kompletní odpověď najdete v tabulce u otázky 32.

70 kurzů	• University at Buffalo
44 kurzů	• Ghent University
35 kurzů	• Wageningen University & Research
25 kurzů	• University of Antwerpen
20 kurzů	• University of Tartu
5 kurzů	• York University
5 kurzů	• Universitat Jaume
5 kurzů	• University of Sydney
3 kurzy	• University of Tallin
3 kurzy	• University of Bern
1 kurz	• University of Helsinki
Teprve začínají	• Eindhoven University of Technology
Neuveдено	• Delft University of Technology
Neuveдено	• Northeastern University

Obrázek: AUGUR Consulting

Otázka 22: S jakými problémy jste se setkali či setkáváte při implementaci kurzů/programů microcredentials a jaké jste zvolili řešení?

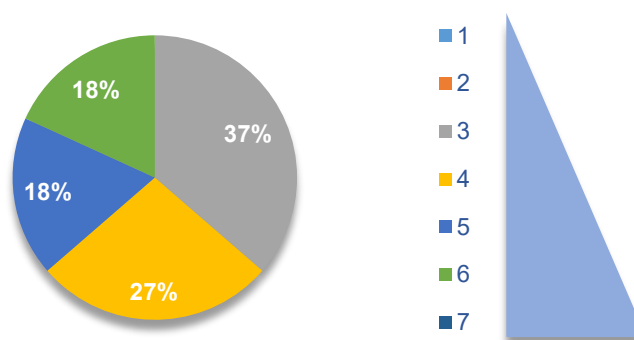
Respondenti dále uváděli případné výzvy, které se pojí se zaváděním kurzů nebo programů *microcredentials*. Devět vysokých škol uvedlo, s jakými problémy se v začátcích potýkaly nebo stále potýkají. Několik vysokých škol mělo problémy s administrací, některé popisují problém s nedostatkem studujících nebo neochotou uhradit kurzovné, případně se jednalo o problémy se skloubením požadavků trhu s očekáváním studujících nebo problém s nejasnou definicí *microcredentials* v legislativním zakotvení.

Univerzita	Problémy, se kterými se při zavádění microcredentials setkali
Ghent University	Obsah: jak splnit potřeby profesních oborů / společnosti / očekávání studentů. Praktické: je důležité mít na paměti cílovou skupinu CŽV a usnadnit propojení vzdělávání s jejich profesním a osobním životem.
University of Antwerpen	Účastníci potřebují mnohem větší podporu, protože nejsou zvyklí být v akademickém prostředí. Je pro ně obtížné získat přístup k informačním technologiím.
Wageningen University & Research	Administrativní výzvy, budujeme řádnou administrativu a organizaci pro CŽV. I nadále jsou jádrem tradiční univerzity bakalářské a magisterské studijní programy, naše kultura se musí rozšířit na CŽV.
University of Tartu	Problémy s naplněním programů microcredentials.
York University	Nejasná definice microcredentials v kanadské jurisdikci.
University of Tallin	Kurzy microcredentials se těžko prodávají učitelům, účastníci si kurzy nechtějí hradit sami.
Eindhoven University of Technology	Je příliš brzy na hodnocení, teprve začínáme microcredentials zavádět.

University of Helsinki	Nedostatečně definován konkrétní rámec pro microcredentials. Administrativní překážky při společné nabídce kurzů microcredentials s několika univerzitami (zápis studentů, registrace kreditů atd.).
University of Sydney	Podcenění práce spojené s vývojem a realizací, podcenění problémů při získávání účastníků (marketing atd.). Akademická pracovní zátěž.

Tabulka: AUGUR Consulting

Otázka 23: Mají podle vás účastníci kurzů/programů microcredentials vyšší uplatnění na trhu práce?

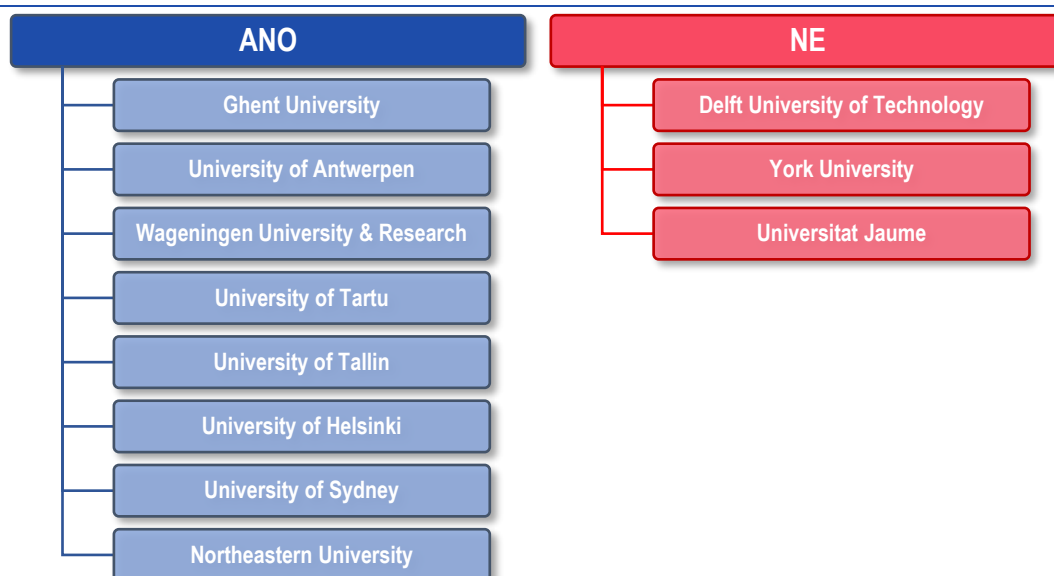

Graf: Augur Consulting

Zástupci vysokých škol, které poskytují programy *microcredentials*, volili na škále od 1 do 7, nakolik si myslí, že se účastníkům po absolvování takového kurzu nebo programu zvýší šance na zaměstnání. Možnost 1 na škále odpovídala odpovědi „určitě ne“ a možnost 7 odpovídala odpovědi „určitě ano“.

Na otázku odpovědělo jedenáct vysokých škol. Dvě vysoké školy zvolily možnost 6, dvě možnost 5, tři možnost 4, čtyři vysoké školy zvolily možnost 3. Průměrná hodnota odpovědi byla 4, tedy spíše středová hodnota.

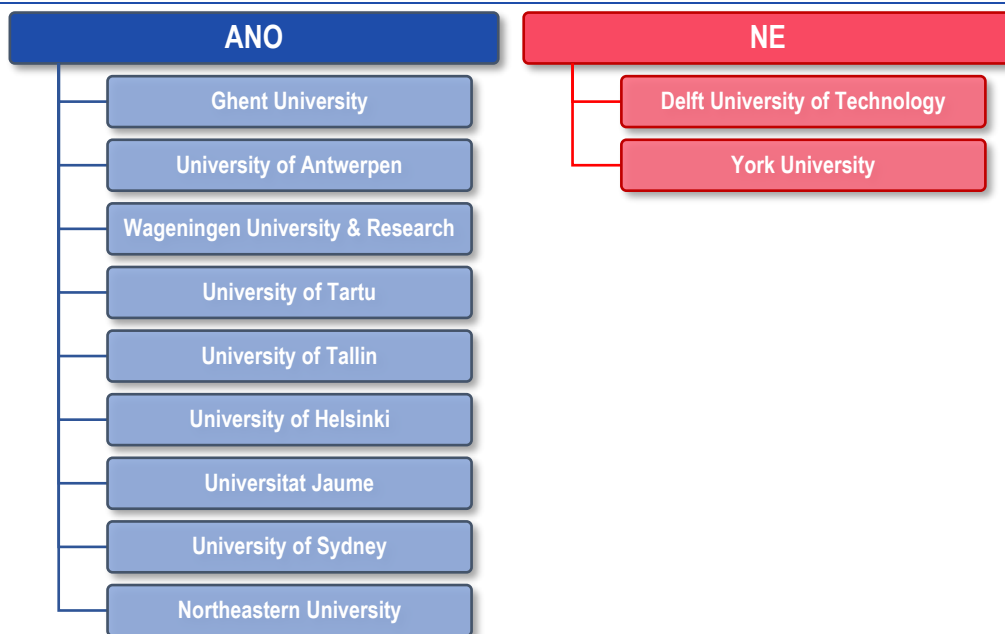
Otázka 24: Uznáváte microcredentials v rámci vysokoškolského studia?

Obrázek: AUGUR Consulting

Na otázku, zda vysoké školy uznávají výsledky kurzů *microcredentials* do úplných studijních programů, odpovědělo jedenáct zástupců vysokých škol, z nichž osm výsledky do úplných programů započítává, pouze tři výsledky neuznávají.

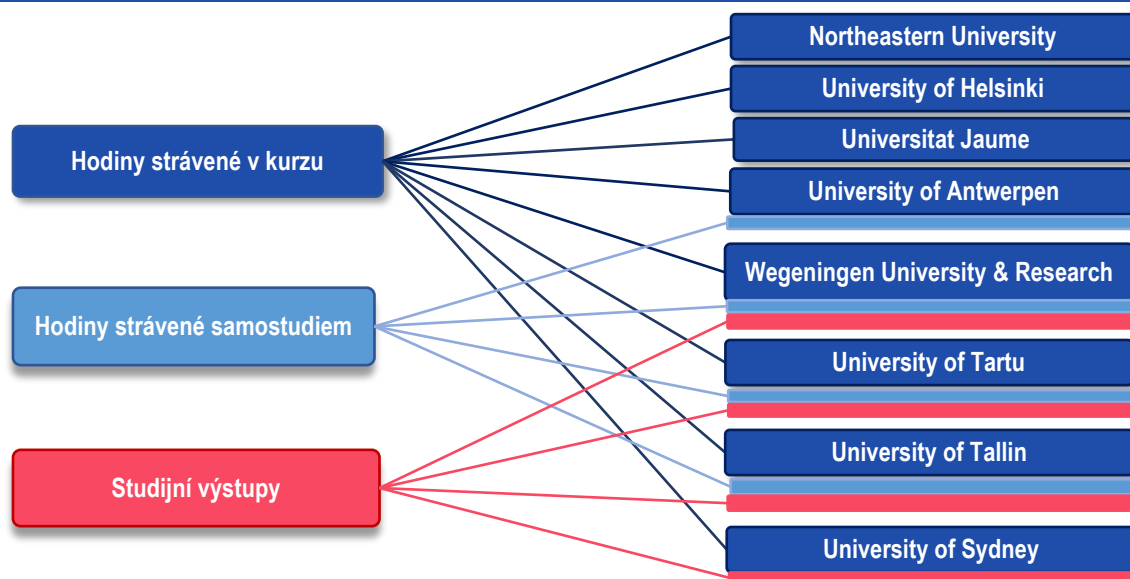
Otázka 25: Udělujete kredity u kurzů/programů *microcredentials*?

Obrázek: AUGUR Consulting

Za poskytované kurzy/programy *microcredentials* uděluje kredity devět vysokých škol. Dvě z nich uvedly, že kredity za toto studium neudělují.

Otázka 26: Podle jakých parametrů stanovujete počet kreditů u kurzů/programů *microcredentials*?

Obrázek: AUGUR Consulting

První otázkou bylo, jak univerzity určují počet kreditů, které jsou za tyto kurzy/programy udělovány. Zástupci univerzit měli možnost uvést jednu nebo více z následujících možností – hodiny strávené v programu (přímá výuka), hodiny strávené samostudiem, studijní výstupy (odevzdané práce, zkoušky atd.), jiné. Nejčastěji vysoké školy volily kombinaci prvních tří možností – hodiny strávené v programu, hodiny strávené samostudiem a studijní výstupy (konkrétně tři z osmi, které na otázku odpověděly).

Počet kreditů pouze na základě hodin strávených v programu stanovují tři vysoké školy, jedna volí kombinaci hodin strávených v programu a hodin strávených samostudiem a jedna stanovuje počet kreditů na základě hodin strávených v programu a studijních výstupů.

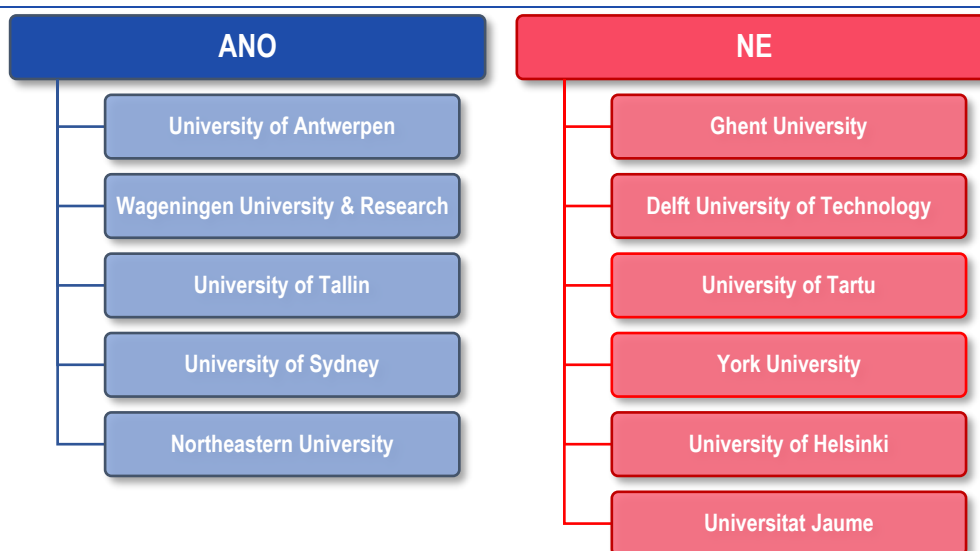
Otázka 27: Pokud používáte jiný než ECTS systém, jsou kredity udělované u kurzů/programů microcredentials převoditelné do systémů ECTS?

Vysoká škola	Přepočítání 1 ECTS na počet akademických hodin
Ghent University	1 ECTS = 25–30 hodin
University of Tartu	1 ECTS = 26 hodin
Wageningen University & Research	1 ECTS = 28 hodin

Tabulka: AUGUR Consulting

Šest vysokých škol uvedlo, že jsou udělené kredity za jejich kurzy *microcredentials* přenositelné do ECTS (European Credit Transfer System). Tři z nich konkrétně uvedly svůj přepočítání, který zobrazuje tabulka výše. Pouze dvě (Northeastern University a University of Sydney) nemají uzpůsobený kreditový systém na převod do ECTS.

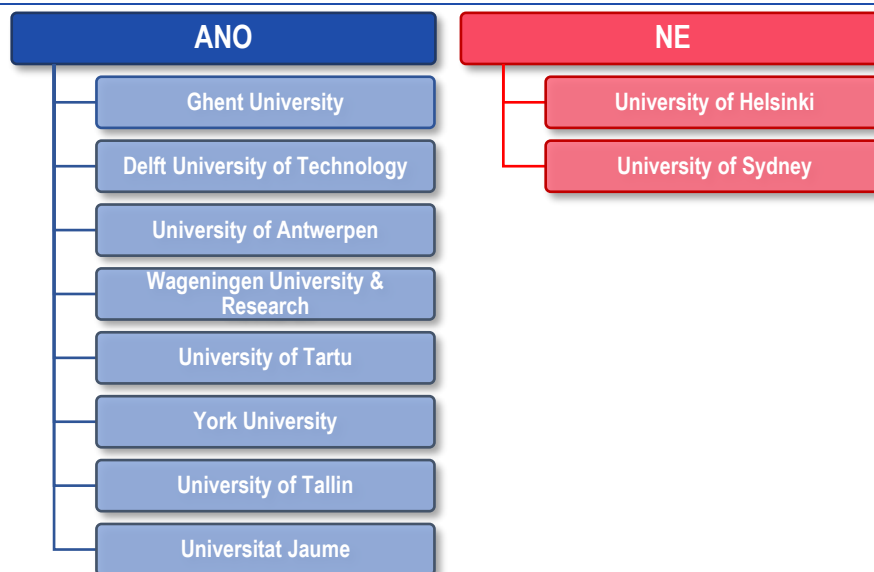
Otázka 28: Umožňujete stohovat/kombinovat jednotlivé microcredentials za účelem získání „většího certifikátu“?

Obrázek: AUGUR Consulting

Pět vysokých škol umožňuje skládání *microcredentials* ve „větší celky“, a to University of Antwerpen, Wageningen University & Research, University of Tallin, University of Sydney a Northeastern University.

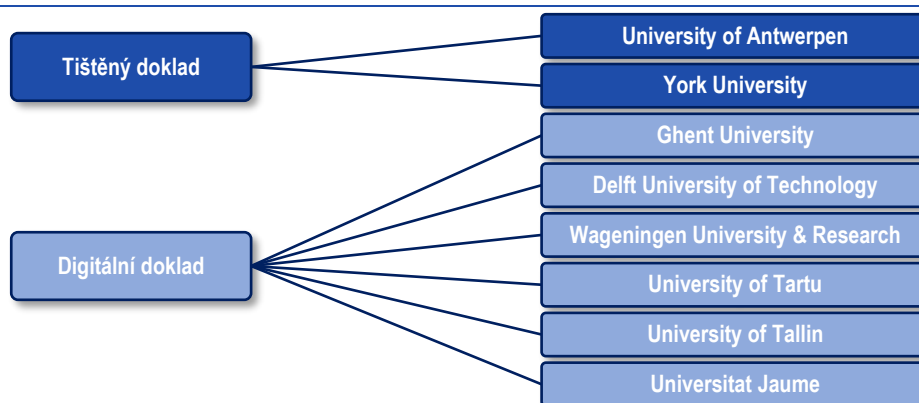
Otázka 29: Vydáváte doklad o absolvování u kurzů/programů microcredentials?

Obrázek: AUGUR Consulting

Osm vysokých škol poskytujících kurzy *microcredentials* za jejich absolvování studujícím vydává doklady o absolvování. Pouze University of Helsinki a University of Sydney uvedly, že doklady nevydávají. Zástupce univerzity v Sydney v následném komentáři uvedl, že místo certifikátů vydávají takzvané digitální odznaky. Jejich programy *microcredentials* se však teprve rozvíjí.¹¹⁶ Univerzity v Bernu, Eindhovenu, Buffalu a univerzita Northeastern na otázku neodpověděly.

Otázka 30: V jakém formátu vydáváte doklad o absolvování kurzů/programů microcredentials?

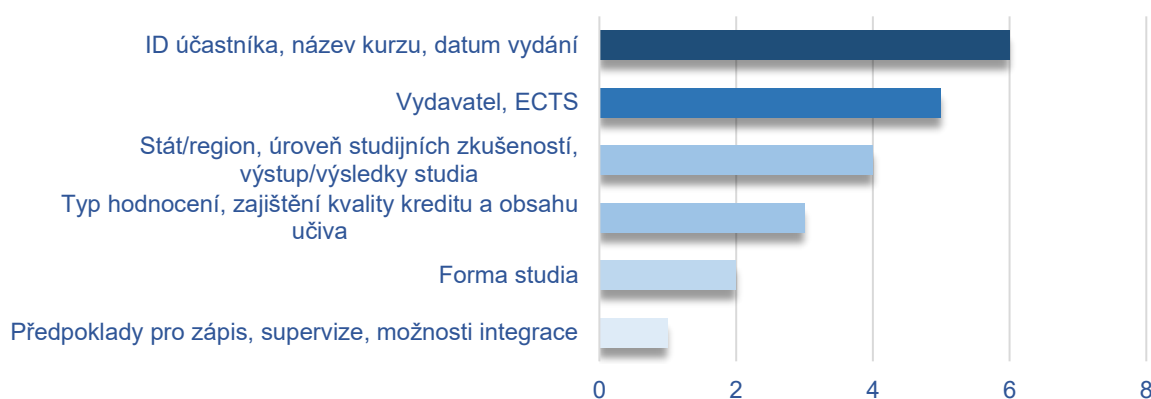

Obrázek: AUGUR Consulting

Většina vysokých škol, které vydávají doklady za kurzy nebo programy *microcredentials*, vydává doklady pouze v digitální podobě (tuto možnost uvedlo šest vysokých škol). Dvě z nich uvedly, že vydávají doklady pouze v tištěné podobě.

¹¹⁶ Kompletní komentář univerzity naleznete v tabulce u otázky 32.

Otázka 31: Jaké informace obsahuje doklad vydaný pro kurzy/programy microcredentials?

Obrázek: AUGUR Consulting

Zástupci vysokých škol byli dotázáni na informace, které obsahují jimi vydávané certifikáty za kurzy nebo programy *microcredentials*. V otázce bylo možné vybrat až 14 položek, které doklady obsahují. Na otázku odpovědělo šest vysokých škol, z nichž všechny označily, že jejich doklady obsahují identifikační údaje studujícího, název kurzu nebo programu *microcredentials* a datum vydání dokladu. Pět z nich doplňuje rovněž vydávající autoritu a získané ECTS, čtyři uvádí stát/region, kde byl certifikát vydán, úroveň studijní zkušenosti a výstupy nebo výsledky studia. Četnost typů informací uváděných na dokladech univerzit, které otázku vyplnily, znázorňuje grafický resultát výše.

Otázka 32: Chcete uvést další informace nebo poznámky k dotazníku?

Na konci zjišťovacího nástroje měli zástupci vysokých škol možnost uvést komentář k celoživotnímu vzdělávání nebo k otázkám, na které se zjišťovací nástroj soustředil. Těto možnosti využilo sedm z nich, jejich komentáře jsou uvedeny v následující tabulce.

Univerzita	Komentář
University of Sydney	U <i>microcredentials</i> vydáváme digitální odznaky namísto certifikátů. Zatím jsme v počáteční fázi zavádění <i>microcredentials</i> .
Kaunas University of technology	Pracujeme na přípravě kurzů <i>microcredentials</i> .
Wageningen University & Research	<i>Microcredentials</i> uznáváme v případě zápisu do studijního programu, pokud výsledky učení a úroveň <i>microcredentials</i> odpovídají výsledkům učení požadovaného programu.
Universitetet i Sørøst-Norge	V současné době vyvíjíme kurzy <i>microcredentials</i> pro programy celoživotního vzdělávání v oblasti managementu.
York University	Vláda kanadské provincie Ontario definuje <i>microcredentials</i> jako jakékoli profesní vzdělávání, které lze dokončit za 11 týdnů nebo kratší dobu.
University of Bern	Další univerzitní vzdělávání na univerzitě v Bernu se týká následujících studijních programů, které jsou určeny pro dospělé studenty s vysokoškolským vzděláním: Certificate of Advanced Studies, CAS (10 ECTS), Diploma of Advanced Studies (30 ECTS), Master of Advanced Studies (60 ECTS) (poznámka: nejedná se o vzdělávací programy pro veřejnost).

University at Buffalo	Nenabízíme žádné programy, které by byly výslovně považovány za "celoživotní vzdělávání". Po absolvování kurzů microcredentials neudělujeme certifikáty, ale digitální odznaky. Za některé kurzy microcredentials udělujeme kredity.
------------------------------	--

Tabulka: AUGUR Consulting

6.6 Shrnutí

Nejvíce zúčastněných zahraničních vysokých škol poskytuje ročně 100 a více kurzů (70 % respondentů). Nejčastěji kurzy/programy celoživotního vzdělávání propagují přes vlastní webové stránky (95 % respondentů označilo tuto odpověď). Devět z deseti vysokých škol (90 %) tyto vzdělávací aktivity propaguje přes sociální média, inzertní portály nebo přímo v konkrétních společnostech.

Kurzy/programy celoživotního vzdělávání realizovány vysokými školami se zaměřují primárně na profesní rozvoj, rekvalifikaci a zvyšování kvalifikace, mají především prezenční formu, tuto možnost uvedlo 95 % zástupců vysokých škol. Dále čtyři pětiny nabízí tzv. blended learning, tedy kombinaci prezenční a on-line výuky. On-line kurzy a programy nabízí 70 % z nich. Nejméně vysokých škol (45 %) nabízí tzv. hybridní kurzy, kdy část studentů může navštěvovat kurz prezenčně a část z nich může kurz studovat on-line (v daném čase).

Téměř třetina respondentů uvedla, že průměrnou časovou dotaci kurzů a programů celoživotního vzdělávání nelze specifikovat. Čtvrtina respondentů uvedla, že kurzy a programy celoživotního vzdělávání trvají v průměru 16–50 hodin.

Nejčastějšími účastníky kurzů a programů celoživotního vzdělávání jsou zaměstnanci a nejčastějšími předpoklady, které musí účastníci splňovat, aby se mohli registrovat do kurzů/programů celoživotního vzdělávání, je dosažená úroveň vzdělání. Tuto možnost uvedlo 60 % respondentů.

Kredity za své kurzy a programy celoživotního vzdělávání uděluje tři čtvrtě vysokých škol, které na dotazník zareagovaly. Tyto školy současně uvedly, jaký kreditový systém používají. Nejčastěji se jedná o ECTS. Počet kreditů, které mají být uděleny za kurzy/programy celoživotního vzdělávání, je určován především časem stráveným přímo na kurzu. Tuto možnost uvedlo 70 % respondentů. Dále se jedná o čas strávený samostudiem, tuto možnost uvedlo 55 % respondentů.

Na otázku, zda jsou kredity udělené za kurzy/programy celoživotního vzdělávání přenositelné do ECTS, odpovědělo 65 % respondentů kladně. Tito respondenti dále specifikovali konverzní poměr do ECTS.

Celkem 85 % zástupců vysokých škol uvedlo, že za kurzy a programy celoživotního vzdělávání vydávají doklady. Z těchto vysokých škol jich 59 % vydává doklady také v cizích jazycích. Doklady pro kurzy a programy celoživotního vzdělávání jsou vydávány převážně v tištěné i digitální podobě. Tuto možnost uvedly více než dvě pětiny respondentů (44 %). Pouze tištěnou podobu dokladů vydává 38 % z nich, doklady pouze v digitální podobě vydává 18 % vysokých škol. Všichni respondenti vysokých škol, které vydávají doklady za kurzy a programy celoživotního vzdělávání, odpověděli, že vedou evidenci vydaných udělených dokladů. 35 % respondentů těch vysokých škol, které doklady vydávají, odpovědělo, že vydávají v případě potřeby dodatek k dokladu o celoživotním vzdělávání.

41 % respondentů těch vysokých škol, které doklady vydávají, odpovědělo, že pro vydávání dokladů jsou předepsány povinné náležitosti. Doklady nejčastěji obsahují název instituce, název studijního programu, datum a vydání dokladu, podpis oprávněné osoby a jméno

a příjmení studenta (100 % respondentů uvedlo, že doklady tento údaj obsahují). Nejméně často doklady obsahují jméno lektora a místo konání kurzu/programu celoživotního vzdělávání.

Celkem 67 % respondentů ze vzorku nabízí alespoň jeden kurz nebo program *microcredentials*, případně s touto formou vzdělávání začínají. Nejvíce programů *microcredentials* poskytuje University at Buffalo (70 kurzů), Ghent University (44 kurzů) a Wageningen University & Research (35 kurzů).

Výzvy, které se pojí se zaváděním kurzů nebo programů *microcredentials*, se týkají především problémů s administrací, s nedostatkem studujících nebo neochotou hradit kurzovné, případně se jednalo o problémy se skloubením požadavků trhu s očekáváním studujících nebo problém s nejasnou definicí *microcredentials* v právním zakotvení. Ze škály od 1 do 7 nakolik si respondenti myslí, že se účastníkům po absolvování kurzu nebo programu *microcredentials* zlepšila šance na zaměstnání (možnost 1 odpovídala odpovědi „určitě ne“ a možnost 7 odpovídala odpovědi „určitě ano“), byla průměrná hodnota odpovědí 4, jedná se tedy spíše o středovou hodnotu.

Celkem 72 % vysokých škol, které poskytují programy *microcredentials*, uznává výsledky ze studia kurzů *microcredentials* do studijních programů.

Za nabízené programy *microcredentials* uděluje kredity 82 % z nich. Vysoké školy, které za své programy *microcredentials* udělují kredity, určují počet kreditů, které jsou za tyto kurzy udělovány nejčastěji kombinací tří eventualit – počet hodin strávených na výuce, počet hodin samostudia a studijní výstupy. Celkem 67 % zástupců vysokých škol, které za poskytované programy *microcredentials* udělují kredity, uvedlo, že kredity udělené za jejich kurzy *microcredentials* lze převést na ECTS.

Skládání jednotlivých *microcredentials* do větších celků umožňuje University of Antwerpen, Wageningen University & Research, University of Tallin a University of Sydney a Northeastern University.

Tři čtvrtiny vysokých škol, které kurzy *microcredentials* poskytují, vydávají za jejich absolvování doklady o absolvování. Většina z nich (75 %) vydává certifikáty pouze v digitální podobě. Vydávané doklady nejčastěji obsahují identifikační údaje studujícího, název kurzu nebo programu *microcredentials* a datum vydání dokladu, dále vydávající autoritu a získané ECTS.

7 Závěry analýzy zahraničních zkušeností

Bez ohledu na různorodost systémů celoživotního nebo dalšího vzdělávání v jednotlivých zemích je poskytování kurzů označených termínem *microcredentials* chápáno v globálním rámci jako příležitost pro vzdělávací instituce, jak pružně reagovat na rychle se měnící poptávku po vzdělávání ze strany trhu práce i společnosti.

Zahraniční vzdělávací instituce specifikují základní faktory nezbytné pro vytvoření jednotného rámce pro poskytování kurzů *microcredentials*.

- ▶ Z pohledu zaměstnavatele či vzdělávací instituce je důležité, aby vzdělávací programy byly relevantní a aktuální, aby záznamy studijních výsledků důvěryhodné, ověřitelné a vypovídající, aby zaměstnavatel či vzdělávací instituce mohla snadno posoudit jejich relevantnost.
- ▶ Z pohledu zaměstnance či studenta je důležité, aby vzdělávací programy byly flexibilní, modulární, menšího rozsahu, cílené na poptávané dovednosti a uplatnitelné na trhu práce, aby dosažené studijní výsledky byly uznávány zaměstnavateli i jinými vzdělávacími institucemi.
- ▶ Z pohledu vzdělávací instituce je důležité, aby se vzdělávací programy řídily jasně definovanými kritérii, které umožní snadné posouzení dosažených studijních výsledků a jejich následné uznání.
- ▶ Z pohledu společnosti je důležité, aby vzdělávací programy otevřely cestu k dalšímu vzdělávání dospělé populaci, která se zatím do dalšího vzdělávání nezapojila, aby podpořily mobilitu na trhu práce a umožnily osobám s nově získanou kvalifikací uplatnit na stále se měnícím na trhu práce aktuálně poptávané dovednosti.

7.1 Role vysokých škol

Z výsledků průzkumů trhu práce i predikcí ohledně poptávaných dovedností do budoucna se může zdát, že díky rozdělení terciárního vzdělávání v České republice na vyšší odborné a vysokoškolské vzdělávání bude poskytování dalšího profesního vzdělávání primárně doménou vyšších odborných škol. Srovnání obchodních modelů vzdělávacích online platform a poskytovatelů MOOC kurzů však ukazuje, že by to měly být právě vysoké školy, které se na poskytování těchto vzdělávacích programů budou podílet. Zatímco v roce 2012 byl obchodní model poskytování MOOC kurzů založen na bezplatných, volně dostupných online kurzech, v současnosti je převážná část kurzů *microcredentials* placených, je nabízena vysokými školami z celého světa, a kromě dokladů o absolvování *microcredentials* umožňuje získání kreditů uznatelných pro další vysokoškolské studium nebo dokonce získání online vysokoškolského titulu. Přestože se jedná o relativně nový model vzdělávání, je již nyní zřejmé, že osvědčení *microcredentials* může být alternativou k vysokoškolským titulům a díky své podstatě vytvářet flexibilní cesty k dalšímu vzdělávání a nabízet atraktivní řešení pro zvyšování kvalifikace odpovídající potřebám trhu práce.

7.2 Definice *microcredentials*

Termín „*micro-credential*“ se poprvé objevil ve výsledcích vyhledávání pomocí služby Google již v roce 2013 a příchodem pandemie Covid-19 se čísla výsledků vyhledávání tohoto pojmu rapidně zvýšila. Neznamená to však, že by se zájem o krátké, cílené online kurzy objevil teprve v posledním desetiletí. Již před rokem 2004 se ve výsledcích vyhledávání objevují podobné termíny jako „Digital Badge“ (digitální odznak), „Short Online Course“ (krátký online kurz),

„Alternative Credential“ (alternativní osvědčení), „Digital Credential“ (digitální osvědčení) nebo „Micromasters“ (online kurzy vzdělávací platformy edX) a poprvé v roce 2006 a zejména v roce 2014 „Nanodegree“ (online kurzy vzdělávací platformy Udacity).¹¹⁷ Termín „*micro-credential*“ nebo „*microcredential*“ se rozšířil až s rapidním nárůstem nabídky online vzdělávacích kurzů. Jeho popularita vedla řadu veřejných i soukromých subjektů k tomu, že je začali používat jako „obchodní značku“ pro své vlastní koncepty krátkých vzdělávacích aktivit zakončených získáním nějakého druhu digitálního osvědčení.

Vzhledem k různorodosti využití termínu *microcredentials* proto není podstatné, jak se tento nový model vzdělávání bude označovat, ale co si pod tímto pojmem představíme.

Pro účely projektu, především z důvodu potřeby jednoznačného sjednocení používané terminologie bylo zapojenými školami vymezena definice, která vychází z Doporučení o evropském přístupu k mikrocertifikátům pro celoživotní učení a zaměstnanost, které přijala Rada Evropské unie dne 16. června 2022: *Micro-credential (~s pl.) neboli mikrocertifikát je elektronický záznam – osvědčení – o absolvování jednotky učení malého rozsahu vyjádřeného ECTS kredity a dosažení jasně definovaných a ucelených výsledků učení, tedy souboru znalostí, dovedností a postojů, které tvoří způsobilosti (kompetence).*

Tyto jednotky učení jsou zařazeny do Evropského rámce kvalifikací (EQF), podléhají systému standardizovaných procesů zajištění kvality a jsou posuzovány podle transparentních a jasně vymezených kritérií. Jednotkou učení může být například program CŽV ve smyslu § 60 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., zákona o vysokých školách, případně jejich soubor (několik souběžných nebo návazných programů CŽV).

7.3 Kritéria pro kurzy microcredentials

Definice pojmu

- ▶ Všechny přístupy se v podstatě shodují na definici termínu „*microcredentials*“ jako krátké vzdělávací příležitosti. Slovo „krátká“ nejlépe vystihuje definice projektu MICROBOL, která místo „krátkodobé“ vzdělávací příležitosti popisuje *microcredentials* jako vzdělávací příležitosti malého rozsahu.
- ▶ Termínem „*microcredentials*“ se však označuje nejen vlastní vzdělávací příležitost, ale i doklad, který účastník vzdělávání po úspěšném ukončení získá.

K zamyšlení

V češtině se nabízí několik různých možností překladu termínu *microcredentials*:

- ▶ **Mikrokredit** – nelze doporučit, protože termín „kredit“ označuje i půjčky a například v Německu či Polsku nabízí banky malé mikropůjčky s názvem mikrokredity.
- ▶ **Mikrocertifikát** – nelze doporučit, protože termín „certifikát“ označuje pouze osvědčení udělované po úspěšném ukončení vzdělávací příležitosti, nikoliv vzdělávací příležitost samotnou.
- ▶ **Mikrokvalifikace** – lze doporučit, protože termínem „kvalifikace“ lze označit nejen osvědčení, ale i vlastní vzdělávací příležitost.

Relevantnost a aktuálnost

¹¹⁷ Beirne, E., Nic Giolla Mhichíl, M., Brown, M. (2020). *Micro-credentials: An Evolving Ecosystem*. Dublin City University.

- ▶ Všechny rámce definují *microcredentials* jako cílené vzdělávací příležitosti, které pružně reagují na aktuální poptávku ze strany zaměstnavatelů a trhu práce.
- ▶ Nejlepším způsobem, jak zajistit relevantnost a aktuálnost nabízených vzdělávacích příležitostí, je podle doporučení Rady EU o evropském přístupu k mikrocertifikátům spolupráce se zaměstnavateli nebo jinými partnery z příslušných hospodářských nebo sociálních oblastí. V případě novozélandského rámce je prokázání relevantnosti a aktuálnosti daného kurzu dokonce povinnou součástí schvalovacího procesu pro uznání kurzu *microcredentials*. Aktuálnost daného kurzu je pak řešena omezením platnosti „akreditace“ daného kurzu a jeho opětovným posouzením po uplynutí stanovené lhůty (1, 2 nebo 3 roky).

K zamyšlení

- ▶ V České republice se v tomto ohledu nabízí spolupráce např. s příslušnými profesními komorami.

Studijní zátěž

- ▶ Stanovení studijní zátěže je jedním z klíčových kritérií pro transparentnost a uznávání *microcredentials* napříč vzdělávacími institucemi, a to v rámci České republiky i v zahraničí.
- ▶ Pro posouzení studijní zátěže se jeví jako nejvýhodnější využití mezinárodně uznávaného evropského kreditního systému ECTS.
- ▶ Neexistuje jednotný přístup k rozsahu udělovaných kreditů. Obecně však platí, že minimální počet kreditů je více než 1 ECTS (EuroTeQ – 2 ECTS, Acceleration Plan – 3 ECTS) a maximální 30 ECTS (Acceleration Plan) až 40 ECTS (NZQA).

K zamyšlení

- ▶ Vzhledem k různému obsahu i rozsahu kurzů *microcredentials* nelze doporučit jednotný rozsah udělovaných ECTS kreditů. Neměl by však klesnout pod 1 ECTS, protože pak by hrozilo riziko, že vzdělávací příležitost nesplní kritéria pro „samostatný“ kurz zakončený udělením osvědčení.

Zajištění kvality

- ▶ Všechny přístupy se shodují na využití rámců kvalifikací – národních rámců kvalifikací NQF či mezinárodně uznávaných rámců jako je Evropský rámec kvalifikací EQF.
- ▶ Kvalita poskytovaných kurzů je u všech přístupů zajištěna primárně interními procesy zajištění kvality jednotlivých institucí (akreditace, garanti studijních programů atd.)

K zamyšlení

- ▶ Vysoké školy v České republice již ze své podstaty zajišťují kvalitu poskytovaných vzdělávacích příležitostí.
- ▶ Nabízí se možnost pořádat kurzy v podobě „otisků“ kurzů řádného studia, které jsou akreditované nebo mají přiděleného garanta, nicméně je zde možnost využití externích akreditátorů, jakým jsou například ministerstva.

Přenositelnost a uznávání

- ▶ Ani jednotná a transparentní kritéria pro poskytování kurzů *microcredentials* a hodnocení studijních výstupů nezajistí uznávání studijních výsledků kurzů jiných poskytovatelů.
- ▶ Důležitou roli hraje také důvěra mezi jednotlivými institucemi a dohoda zúčastněných subjektů na vzájemném uznávání kurzů *microcredentials* (Acceleration Plan, aliance evropských univerzit nebo Evropské konsorcium poskytovatelů MOOC kurzů).

K zamyšlení

- ▶ Vytvoření jednotného národního rámce a metodiky a stanovení jasných kritérií je minimum, které je nutné provést k zajištění přenositelnosti a uznávání *microcredentials*.

Online nabídka kurzů

- ▶ Všechny projekty národních rámců pro *microcredentials* počítají se zavedením jednotné online platformy s nabídkou kurzů *microcredentials* (Micro-credentials Suite, Micro-credentials Portal, MicroCred Seeker).
- ▶ Jednotná online nabídka kurzů *microcredentials* je dalším způsobem zaručení kvality poskytovaného kurzu, protože v nabídce jsou pouze kurzy, které splňují kritéria příslušného národního rámce.

K zamyšlení

- ▶ Při vytváření jednotné online platformy se lze inspirovat podobnými vzdělávacími online platformami poskytovatelů MOOC kurzů, kteří mají s provozováním online platformou dlouholeté zkušenosti.

Osvědčení *microcredentials*

- ▶ Všechny kurzy *microcredentials* mají hodnocené studijní výstupy, na základě kterých je úspěšným účastníkům vzdělávání uděleno osvědčení *microcredentials*.
- ▶ Osvědčení má u všech poskytovatelů kurzů *microcredentials* podobu digitálního záznamu/digitální stopy. Většina poskytovatelů umožňuje vlastní tisk fyzického osvědčení, které je opatřeno logem poskytovatele (případně logem zastřešující instituce) a obsahuje standardní prvky definované jednotným rámcem.
- ▶ Definování standardních prvků osvědčení je dalším způsobem zaručení přenositelnosti a uznávání osvědčení zaměstnavateli nebo jinými vzdělávacími institucemi.

K zamyšlení

- ▶ Většina jednotných rámců pro kurzy *microcredentials* obsahuje podobné povinné standardní prvky.
- ▶ V rámci Evropy je vhodné vycházet při definování povinných standardních prvků z Doporučení o evropském přístupu k *mikrocertifikátům* pro celoživotní učení a zaměstnanost Rady Evropy.
- ▶ Možnost stažení a vlastního tisku fyzického osvědčení se jeví jako preferovaná forma osobního uchování osvědčení.

Registr osvědčení *microcredentials*

- ▶ Jednotný způsob uchování digitálních záznamů o absolvování kurzů *microcredentials* zaručuje jejich důvěryhodnost u zaměstnavatelů i jiných poskytovatelů vzdělávání a zaručuje snadný způsob sdílení studijních výsledků a posouzení, zda jsou pro danou profesi či studijní program dostatečně relevantní.
- ▶ Různí poskytovatelé kurzů *microcredentials* využívají různé způsoby uchování a sdílení digitálních záznamů.
- ▶ Uchování záznamů v jednotném registru je dalším způsobem zaručení přenositelnosti a uznávání osvědčení.
- ▶ Digitální záznamy lze sdílet prostřednictvím digitální ID platformy Europass, digitálních peněženek, digitálních odznaků či profesních sociálních sítí jako LinkedIn.

K zamyšlení

- ▶ Vytvoření jednotného národního registru posílí důvěryhodnost uděleného osvědčení.
- ▶ Jako adekvátní způsob ke sdílení digitálních studijních záznamů se jeví platforma Europass.

Řádné vysokoškolské studium

- ▶ Některé zahraniční univerzity umožňují účastníkům vzdělání online účast na řádném vysokoškolském studiu na úrovni Evropského rámce kvalifikací EQF 6 (bakalářské studium) a EQF 7 (magisterské studium).
- ▶ Jiné zahraniční univerzity umožňují uznání přechozího vzdělávání v rámci kurzů *microcredentials* a další pokračování v řádném studiu, které vede až k získání vysokoškolského titulu.
- ▶ Využití strukturovaného modulárního vzdělávání se jeví jako nejlepší možnost, jak zatraktivnit celoživotní vzdělávání a zpřístupnit ho širší veřejnosti.

K zamyšlení

- ▶ Zavedení modulární organizace výuky neznámá automaticky nahrazování tradičních studijních programů kurzy *microcredentials*.
- ▶ Jako nejlepší možnost se jeví rozlišování kurzů *microcredentials* v rámci řádného studia a v rámci celoživotního nebo dalšího vzdělávání.
- ▶ Kurzy zakončené osvědčením *microcredentials* lze nabízet v rámci řádného studia jako praktický „bonus“ – získání uznatelné formální kvalifikace již během studia, které není podmíněno dokončením celého studijního programu a získáním vysokoškolského titulu.

Příloha 1: Tabulková část

Tabulka 1 Účast dospělé populace 25–64 let ve formálním vzdělávání za posledních 12 měsíců (2016)

Procento dospělé populace ve věku 25–64 let, která se v posledních 12 měsících k datu šetření v roce 2016 účastnila dalšího formálního vzdělávání, a průměrný počet hodin strávených vzděláváním.

Země	Účast ve formálním vzdělávání (%)	Průměrný počet hodin (12 měsíců)
Finsko	14,2 %	342
Švédsko	13,8 %	462
Dánsko	13,5 %	370
Norsko	12,1 %	224
Spojené království	11,9 %	169
Španělsko	9,8 %	284
Nizozemí	9,0 %	328
Irsko	8,6 %	329
Lucembursko	8,6 %	298
Švýcarsko	8,5 %	532
Maďarsko	7,3 %	322
Malta	7,2 %	245
Belgie	6,8 %	325
Estonsko	6,2 %	507
Rakousko	6,2 %	457
Slovinsko	6,0 %	375
EU průměr	5,8 %	398
Turecko	5,0 %	229
Lotyšsko	4,4 %	375
Polsko	4,4 %	464
Chorvatsko	4,0 %	442
Portugalsko	4,0 %	653
Makedonie	4,0 %	25
Řecko	3,7 %	468
Německo	3,5 %	872
Francie	3,4 %	519
Itálie	3,0 %	394
Kypr	3,0 %	247
Srbsko	3,0 %	381
Bulharsko	2,9 %	449
Česká republika	2,5 %	338

Litva	2,4 %	414
Bosna a Hercegovina	2,2 %	357
Rumunsko	1,7 %	457
Albánie	1,7 %	507
Slovensko	1,5 %	499

Tabulka 2 Rozdělení obyvatelstva 25–64 let podle dosaženého vzdělání (2021)

Procento dospělé populace ve věku 25–64 let, která se v posledních 12 měsících k datu šetření v roce 2016 účastnila dalšího neformálního vzdělávání, a průměrný počet hodin strávených vzděláváním.

Země	Základní	Střední	Vyšší odborné a vysokoškolské
Česká republika	5,6	68	26,4
Slovensko	6,7	65,4	27,9
Chorvatsko	12,8	62,3	24,9
Rumunsko	19	62,2	18,8
Polsko	6,8	60	33,2
Srbsko	17,1	58	24,9
Maďarsko	13,7	57	29,3
Bulharsko	16,6	53,8	29,6
Německo	15,2	53,8	30,9
Lotyšsko	7,8	53,2	39
Rakousko	14,1	51,3	34,6
Slovinsko	8,7	51	40,3
Litva	5,1	49,5	45,4
Estonsko	10,5	48,3	41,2
Finsko	11,1	46,6	42,3
EU průměr	20,7	45,9	33,4
Řecko	20,2	45,2	34,6
Itálie	37,3	42,7	20
Švýcarsko	12,6	42,4	45
Francie	17,8	41,5	40,7
Švédsko	12,5	40,9	46,7
Dánsko	17,6	40,3	42
Island	18	39,4	42,6
Kypr	15,4	37,6	47
Nizozemí	19,4	37,5	43,1
Belgie	18,5	36,7	44,9
Norsko	17,6	35,2	47,2
Irsko	12,5	34,8	52,7
Malta	37,1	31,1	31,7
Lucembursko	19,7	29,8	50,5
Portugalsko	40,5	28,4	31,1
Španělsko	36,1	23,2	40,7

Tabulka 3 Účast dospělé populace 25–64 let v neformálním vzdělávání za posledních 12 měsíců (2016)

Procento dospělé populace ve věku 25–64 let, která se v posledních 12 měsících k datu šetření v roce 2016 účastnila dalšího neformálního vzdělávání, a průměrný počet hodin, který tito lidé vzděláváním strávili.

Země	Účast v neformálním vzdělávání (%)	Průměrný počet hodin (12 měsíců)
Švýcarsko	67,5 %	71
Nizozemí	61,5 %	62
Rakousko	58,4 %	87
Švédsko	56,5 %	56
Norsko	54,9 %	50
Maďarsko	52,5 %	54
Německo	50,2 %	68
Francie	50,0 %	75
Irsko	49,7 %	36
Finsko	47,7 %	78
Spojené království	47,5 %	91
Kypr	47,2 %	48
Lotyšsko	45,7 %	76
Lucembursko	45,3 %	78
Slovensko	45,0 %	36
Česká republika	44,6 %	35
Portugalsko	44,4 %	80
Dánsko	43,8 %	82
Slovinsko	43,6 %	142
EU průměr	42,0 %	77
Belgie	41,4 %	85
Estonsko	41,2 %	52
Itálie	40,6 %	89
Španělsko	39,1 %	106
Malta	33,8 %	82
Chorvatsko	29,8 %	72
Litva	26,5 %	42
Polsko	22,9 %	78
Bulharsko	22,5 %	59
Srbsko	18,2 %	36
Turecko	17,8 %	116
Řecko	14,0 %	63
Makedonie	10,4 %	54

Albánie	8,2 %	95
Bosna a Hercegovina	6,9 %	110
Rumunsko	5,6 %	37

Tabulka 4 Účast dospělé populace 25–64 let v dalším vzdělávání a vůle k zapojení se do vzdělávání (2016)

Procento dospělé populace ve věku 25–64 let, která se v posledních 12 měsících k datu šetření v roce 2016 účastnila dalšího vzdělávání, a vůle těchto účastníků vzdělávání k (dalšímu) zapojení se do vzdělávání.

Země	Celková účast v dalším vzdělávání (%)	Účastnil se a chce se účastnit více (%)	Účastnil se a nechce se účastnit více (%)	Neúčastnil se, ale chce se účastnit (%)	Neúčastnil se ani se nechce účastnit (%)	Bez odpovědi (%)
Švýcarsko	69	24	45	9	21	0
Nizozemí	64	15	49	7	27	2
Švédsko	64	20	43	10	25	3
Rakousko	64	22	38	10	30	0
Finsko	54	15	39	13	32	2
Spojené království	52	26	26	17	31	1
Německo	52	9	42	6	42	1
Kypr	48	33	15	27	24	0
Lucembursko	48	27	21	14	34	3
Lotyšsko	48	25	23	17	35	1
Česká republika	46	7	39	6	48	0
Portugalsko	46	27	20	21	33	0
Slovinsko	46	22	23	6	48	2
Slovensko	46	12	35	8	46	0
Španělsko	43	9	33	10	45	3
EU průměr	41	15	26	13	46	1
Malta	36	13	19	17	47	5
Chorvatsko	32	10	22	14	54	0
Litva	28	5	23	5	67	0
Polsko	25	12	12	13	62	0
Bulharsko	20	5	20	5	69	2
Srbsko	20	10	10	25	56	0
Řecko	17	6	10	13	70	2
Makedonie	13	6	5	15	72	2
Rumunsko	7	3	4	18	75	0

Tabulka 5 Účast dospělé populace 25–64 let v dalším vzdělávání podle dosaženého vzdělání

Procento dospělé populace ve věku 25–64 let, která se v posledních 12 měsících k datu šetření v roce 2016 účastnila dalšího vzdělávání, podle dosaženého vzdělání.

Země	Celková účast (%)	Základní (%)	Střední (%)	Vyšší odborné a vysokoškolské (%)
Švýcarsko	69,1	34,7	64,1	85,9
Nizozemí	64,1	38,3	63,3	81,2
Švédsko	63,8	45,1	59,4	79,5
Norsko	60,0	42,7	58,1	74,1
Rakousko	59,9	31,3	57,1	77,6
Maďarsko	55,7	41,6	53,9	67,3
Finsko	54,1	36,3	50,3	66,0
Irsko	53,9	28,0	46,4	69,6
Spojené království	52,1	28,1	46,5	68,1
Německo	52,0	27,4	48,7	68,6
Francie	51,3	25,1	47,4	72,1
Dánsko	50,4	31,6	43,8	66,9
Kypr	48,1	24,4	41,9	64,2
Lucembursko	48,1	21,1	41,2	69,8
Lotyšsko	47,5	26,7	39,2	65,9
Česká republika	46,1	16,2	42,5	66,5
Portugalsko	46,1	31,5	56,7	71,0
Slovinsko	46,1	14,7	40,6	71,0
Slovensko	46,1	-	43,4	61,7
Belgie	45,2	20,3	40,2	65,2
EU průměr	44,6	23,4	40,8	65,1
Estonsko	44,0	23,5	35,4	60,6
Španělsko	43,4	23,8	42,7	63,8
Itálie	41,5	21,2	46,6	72,0
Malta	36,3	24,3	40,3	65,6
Chorvatsko	31,8	7,4	25,7	61,3
Litva	27,9	-	15,8	46,4
Polsko	25,5	5,4	16,9	48,1
Bulharsko	24,6	7,6	22,3	38,2
Turecko	20,9	11,4	28,7	48,9
Srbsko	19,8	-	14,2	39,9
Řecko	16,7	3,0	16,0	30,8
Makedonie	12,7	1,0	10,3	36,3
Albánie	9,2	2,0	7,0	32,3
Bosna a Hercegovina	8,7	0,9	7,2	31,2
Rumunsko	7,0	1,0	6,3	15,8

Tabulka 6 Účast dospělé populace 25–64 let ve vzdělávání zaměstnanců (2020)

Procento dospělé populace ve věku 25–64 let, která se v roce 2020 účastnila vzdělávání zaměstnanců v podnicích, a průměrný počet hodin strávených vzděláváním.

Země	Celková účast (%)	Průměrný počet hodin vzdělávání (na 1000 odpracovaných hodin)
Česká republika	82,8	5,3
Španělsko	65,0	2,5
Lucembursko	56,9	9,2
Norsko	51,9	8,7
Belgie	50,7	6,8
Švédsko	50,5	7,4
Slovensko	48,7	5,3
Slovinsko	47,2	6,3
Francie	46,6	7,3
Itálie	44,6	8,5
Německo	43,7	8,4
Portugalsko	42,6	6,0
EU průměr	42,4	6,1
Nizozemí	39,2	10,1
Irsko	37,1	7,8
Rakousko	34,9	4,4
Estonsko	31,3	4,6
Lotyšsko	30,7	2,4
Kypr	30,3	3,7
Finsko	29,1	3,5
Polsko	28,8	3,1
Malta	27,8	4,0
Litva	26,4	3,6
Dánsko	25,5	2,2
Srbsko	24,8	2,5
Chorvatsko	24,2	3,3
Bulharsko	23,0	3,0
Maďarsko	18,1	3,6
Rumunsko	17,4	3,3
Severní Makedonie	17,0	2,2
Řecko	11,8	1,6

Tabulka 7 Účast dospělé populace 25–64 let v dalším vzdělávání za poslední 4 měsíce roku v letech 2012–2021

Procento dospělé populace ve věku 25–64 let, která se v posledních 4 měsících k datu šetření daného roku účastnila dalšího vzdělávání.

(%)

Země	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Švédsko	27,0	28,4	29,2	29,4	29,6	30,4	31,4	34,3	28,6	34,7
Finsko	25,5	24,9	25,1	25,4	26,4	27,4	28,5	29,0	27,3	30,5
Nizozemí	16,9	17,9	18,3	18,9	18,8	19,1	19,1	19,5	18,8	26,6
Island	28,1	26,3	26,3	28,1	24,7	23,6	21,5	22,2	20,3	23,9
Švýcarsko	29,1	29,3	30,5	30,8	31,4	31,2	31,6	32,3	27,6	22,8
Dánsko	31,6	31,5	31,9	31,5	28,0	26,9	23,5	25,3	20,0	22,3
Norsko	20,4	20,8	20,1	20,1	19,6	19,9	19,7	19,3	16,4	19,5
Slovinsko	13,8	12,5	12,1	11,9	11,6	12,0	11,4	11,2	8,4	18,9
Estonsko	12,8	12,6	11,6	11,9	15,3	16,8	19,3	19,6	16,6	18,4
Lucembursko	14,2	14,6	14,5	18,0	16,8	17,2	18,0	19,1	16,3	17,9
Spojené království	16,3	16,6	16,3	15,7	14,4	14,3	14,6	14,8	-	-
Rakousko	14,2	14,1	14,3	14,4	14,9	15,8	15,1	14,7	11,7	14,6
Španělsko	11,2	11,4	10,1	9,9	9,4	9,9	10,5	10,6	11,0	14,4
Malta	7,2	7,7	7,7	7,4	7,8	10,6	10,9	11,9	11,0	13,9
Irsko	7,5	7,6	7,0	6,5	6,5	9,0	12,5	12,6	11,0	13,6
Portugalsko	10,5	9,7	9,6	9,7	9,6	9,8	10,3	10,5	10,0	12,9
Francie	5,7	17,8	18,4	18,6	18,8	18,7	18,6	19,5	13,0	11,0
EU průměr	8,2	9,9	10,1	10,1	10,3	10,4	10,6	10,8	9,1	10,8
Belgie	6,9	6,9	7,4	6,9	7,0	8,5	8,5	8,2	7,4	10,2
Itálie	6,6	6,2	8,1	7,3	8,3	7,9	8,1	8,1	7,2	9,9
Kypr	7,7	7,2	7,1	7,5	6,9	6,9	6,7	5,9	4,7	9,7
Lotyšsko	7,2	6,8	5,6	5,7	7,3	7,5	6,7	7,4	6,6	8,6
Litva	5,4	5,9	5,1	5,8	6,0	5,9	6,6	7,0	7,2	8,5
Německo	7,9	7,9	8,0	8,1	8,5	8,4	8,2	8,2	7,7	7,7
Maďarsko	2,9	3,2	3,3	7,1	6,3	6,2	6,0	5,8	5,1	5,9
Česká republika	11,1	10,0	9,6	8,5	8,8	9,8	8,5	8,1	5,5	5,8
Polsko	4,5	4,3	4,0	3,5	3,7	4,0	5,7	4,8	3,7	5,4
Chorvatsko	3,3	3,1	2,8	3,1	3,0	2,3	2,9	3,5	3,2	5,1
Rumunsko	1,4	2,0	1,5	1,3	1,2	1,1	0,9	1,3	1,0	4,9
Slovensko	3,2	3,1	3,1	3,1	2,9	3,4	4,0	3,6	2,8	4,8
Srbsko	3,6	3,9	4,4	4,8	5,1	4,4	4,1	4,3	3,7	4,8
Řecko	3,3	3,2	3,2	3,3	4,0	4,5	4,5	3,9	4,1	3,5
Bulharsko	1,7	2,0	2,1	2,0	2,2	2,3	2,5	2,0	1,6	1,8

Tabulka 8 Počet účastníků a kurzů MOOC a zapojených univerzit v letech 2015–2021

Počet kurzů MOOC ve stovkách, počet účastníků kurzů MOOC v milionech a počet vysokých škol zapojených do poskytování online kurzů prostřednictvím největších poskytovatelů MOOC kurzů. Sběr dat provedla vzdělávací platforma Class Central na základě nabídek poskytovatelů MOOC kurzů (Coursera, edX, FutureLearn, Swayam, Udacity, XuetangX, Canvas Network a dalších).

Rok	Počet kurzů (ve stovkách)	Počet účastníků (v milionech)	Počet univerzit
2015	42	35	500
2016	68,5	58	700
2017	94	81	800
2018	114	101	900
2019	135	120	900
2020	163	180	950
2021	194	220	950

Tabulka 9 Počet online MOOC kurzů zakončených univerzitním titulem 2017–2021

Počet kurzů MOOC zakončených bakalářským nebo magisterským titulem nabízených univerzitami prostřednictvím tří největších poskytovatelů Coursera, edX, FutureLearn.

Rok	edX	FutureLearn	Coursera
2017	1	4	4
2018	9	18	11
2019	10	23	16
2020	13	28	25
2021	13	22	34

Tabulka 10 Podíl MOOC kurzů podle oborů 2015–2021

Procentuální podíl MOOC kurzů podle oborů nabízených největšími poskytovateli MOOC kurzů v letech 2015–2021. (%)

Obor	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Obchod a management	16,80 %	19,30 %	18,50 %	18,20 %	19,70 %	20,40 %	20,90 %
Informační technologie	17,18 %	17,40 %	19,90 %	20,40 %	19,80 %	19,30 %	20,20 %
Sociální vědy	10,80 %	9,82 %	10,60 %	11,50 %	11,00 %	11,40 %	11,20 %
Přírodní vědy	11,30 %	10,40 %	10,00 %	9,40 %	9,20 %	9,50 %	9,50 %
Humanitní vědy	9,41 %	9,82 %	9,50 %	9,40 %	8,90 %	9,10 %	9,00 %
Vzdělávání a učitelství	9,36 %	9,26 %	8,50 %	8,60 %	8,00 %	7,90 %	7,40 %
Zdravotnictví a medicína	8,27 %	7,68 %	7,20 %	7,20 %	7,80 %	7,70 %	7,30 %
Strojírenství	6,11 %	6,32 %	7,10 %	7,00 %	7,40 %	7,60 %	7,30 %
Umění a design	6,73 %	6,47 %	5,50 %	5,00 %	5,20 %	4,40 %	4,30 %
Matematika	4,09 %	3,64 %	3,30 %	3,10 %	2,90 %	2,90 %	2,90 %

Tabulka 11 Využití internetu k absolvování online kurzů v Evropě

Procentuální podíl účastníků vzdělávání, kteří využili internet k absolvování online kurzu v letech 2011–2022.

Rok	Počet účastníků online kurzů (%)
2011	4,67
2013	5,34
2015	5,1
2016	5,52
2017	6,53
2019	8,44
2020	13,17
2021	18,6
2022	16,42

Srovnání evropských zemí podle procentuálního podílu účastníků vzdělávání, kteří využili internet k absolvování online kurzu v roce 2022.

Země	Počet účastníků online kurzů (%)
Nizozemí	35,33
Finsko	30,66
Irsko	29,86
Španělsko	27,26
Norsko	26,39
Slovinsko	26,08
Estonsko	25,58
Švédsko	23,86
Malta	22,62
Řecko	21,74
Belgie	21,07
Rakousko	19,98
Itálie	18,89
Lucembursko	18,77
Česká republika	16,94
EU průměr	16,42
Portugalsko	16,16
Kypr	15,88
Litva	14,83
Slovensko	14,79
Francie	14,75
Dánsko	14,67
Lotyšsko	13,32
Maďarsko	11,83
Chorvatsko	10,71
Černá Hora	9,64
Německo	9,6
Polsko	8,39
Srbsko	8,16
Bulharsko	7,61
Turecko	6,61
Rumunsko	3,27

Tabulka 12 Počty studentů zapsaných do terciárního vzdělávání v letech 2011–2021

Počty studentů zapsaných do terciárního vzdělávání v letech 2011–2021 v USA v milionech, v Evropské unii v milionech a v České republice v desetitisících.

Rok	USA (v milionech)	EU průměr 27 zemí (v milionech)	Česká republika (v desetitisících)
2013	19,467	9,818	26,773
2014	19,175	9,88	25,633
2015	19,101	10,466	23,689
2016	19,196	10,441	22,12
2017	18,398	10,474	20,607
2018	18,908	10,488	19,361
2019	18,289	10,658	18,783
2020	17,674	10,75	19,067

Tabulka 13 Pracovní příležitosti v rámci evropských zemí (27 zemí) v letech 2018–2030

Pracovní příležitosti představují součet nově vytvořených pracovních míst a pracovních míst, která vznikají v důsledku odchodu lidí z pracovních míst z různých důvodů (odchod do důchodu, migrace apod.) V praxi je podíl nahrazení odcházejícího zaměstnance mnohem vyšší než podíl nových pracovních míst. Protože je obtížné odhadnout počet osob odcházejících z pracovních pozic na roční bázi, nahrazení odcházejících zaměstnanců je uvedeno pro období 2018–2030.

Kvalifikace	Nová pracovní místa (v milionech)	Nahrazení odcházejícího zaměstnance (v milionech)	Celkový počet pracovních příležitostí (v milionech)
Nízká	-7,325	16,723	9,398
Střední	-3,29	46,876	43,586
Vysoká	19,684	37,276	56,96

Tabulka 14 Počty kurzů microcredentials 2017–2021

Počty kurzů zakončených udělením osvědčení *microcredentials*, které nabízely tři největší poskytovatelé MOOC kurzů – Coursera, edX a FutureLearn, a počet online MOOC kurzů, které umožňují získání vysokoškolského titulu.

Rok	FutureLearn	edX	Coursera	Počet online titulů
2017	22	174	257	9
2018	37	231	313	38
2019	49	292	420	49
2020	86	385	610	66
2021	180	480	910	69

Příloha 2: Seznam oslovených univerzit

	Stát	Univerzita	Oddělení
1	Velká Británie	University of Glasgow	SFC Upskilling Project
2		University of Kent	Global and Lifelong Learning
3		University of Birmingham	University Executive Board
4		University of Edinburgh	Centre for Open Learning
5		University of Manchester	Flexible Learning
6	Irsko	University College Cork	Adult Continuing Education
7		University of Dublin	Access & Lifelong Learning
8		University of Galway	Centre for Adult Learning and Professional Development
9		Maynooth University	Postgraduate Academic Programmes
10		Trinity College Dublin	Trinity Teaching and Learning
11	Nizozemí	Utrecht University	Lifelong Learning UU
12		Delft University of Technology	Extension School
13		Wageningen University & Research	Education for professionals
14		University of Groningen	Strategy Department of Education & Research
15		Eindhoven University of Technology	Professional Education
16	Německo	Technical University of Munich	TUM Institute for LifeLong Learning
17		Technical University of Hamburg	Department of Professional Education and Life-Long Learning
18		University Leipzig	Department of Distance Learning
19		University of Potsdam	Continuing Education
20		University of Heidelberg	Lifelong Learning
21	Dánsko	Technical University of Denmark	DTU Learn for Life
22		Aalborg University	Continuing Education
23		University of Copenhagen	Continuing and Professional Education
24		University of Southern Denmark	Lifelong Learning
25		Copenhagen Business School	Lifelong Learning
26	Finsko	University of Helsinki	Continuous Learning
27		Tampere University	Continuing Education
28		University of Turku	Open University
29		University of Jyväskylä	Open University
30		Lappeenranta University of Technology	Open University
31	Švédsko	Linköping University	ECIU Collaboration
32		Karolinska Institute	Executive and Professional Education
33	Norsko	University of Stavange	ECIU Project
34		Universitetet i Sørøst-Norge	Educ Project
35	Belgie	University of Antwerpen	Nova Academy
36		Ghent University	Academies for Lifelong Learning
37		Vrije Universiteit Brussel	Lifelong Learning

38	Švýcarsko	École Polytechnique Fédérale de Lausanne	Digital Vocation, Education and Training
39		University of Zurich	Continuing education
40		University of Bern	Continuing Education
41		ETH Zurich	School for Continuing Education
42	Estonsko	University of Tallin	School of Educational Sciences
43		University of Tartu	Lifelong Learning Centre
44		Tallinn University of Technology	EuroTeQ Project
45	Litva	Kaunas University of technology	ECIU
46	Lotyšsko	University of Latvia	Department of Lifelong Education of the Academic Department of LU
47	Francie	PSL Université Paris	Lifelong Learning
48		Université Grenoble Alpes	Direction de la formation continue et de l'apprentissage
49		University of Orléans	Continuing Education Service SEFCO
50		École Polytechnique (I'X)	EuroTeQ
51		Groupe INSA	ECIU
52		University Paris Nanterre	Educ Project
53		Université de Rennes 1	Educ Project
54	Itálie	University of Trento	ECIU
55		University of Milano-Bicocca	Lifelong learning
56		University of Cagliari	Educ Project
57	Španělsko	Autonomous University of Barcelona	ECIU
58		Universitat Oberta de Catalunya	eLearning Innovation Center
59		Universitat Jaume	Educ Project
60	Portugalsko	University of Lisbon	Lifelong learning
61		University of Porto	Multidisciplinary Training Programme
62	Polsko	Lodz University of Technology	ECIU
63	Nový Zéland	University of Otago	Distance learning
64		University of Auckland	Lifelong learning
65		University of Canterbury	Lifelong learning
66		Victoria University of Wellington	Lifelong learning
67		The University of Waikato	Adult Learning
68	Austrálie	University of Melbourne	Professional Development
69		University of Queensland	Lifelong learning
70		University of Sydney	Lifelong learning
71		University of Adelaide	Professional and Continuing Education
72		Curtin University	School of Pre-U and Continuing Education
73	USA	University at Buffalo	Office of Microcredentials
74		Harvard University	Professional and Lifelong Learning
75		University of California, Irvine	Division of Continuing Education
76		Northeastern University	Center for the Future of Higher Education and Talent Strategy
77		Georgia Institute of Technology	Georgia Tech Online

78	Kanada	University of Toronto	School of Continuing Studies
79		University of Waterloo	Centre of Extended Learning
80		York University	School of Continuing Studies
81		Athabasca University	PowerED
82		McGill University	School of Continuing Studies
83	Mad'arsko	University of Pécs	Educ Project

Příloha 3: Dotazník

První část: Informace o kurzech/ programech celoživotního vzdělání	
1. Kolik kurzů/programů CŽV ročně realizujete v rámci vaší instituce?	<ul style="list-style-type: none"> ▶ 1–25 ▶ 26–50 ▶ 51–100 ▶ 100 +
2. Jakým způsobem kurzy/programy CŽV propagujete?	<ul style="list-style-type: none"> ▶ webové stránky naší instituce ▶ newsletter ▶ sociální média, pracovní portály, konkrétní firma ▶ tiskoviny (noviny, časopisy...) ▶ jiné, uveďte:
3. Jaké zaměření kurzy/programy CŽV mají?	<ul style="list-style-type: none"> ▶ zaměřené na výkon povolání ▶ zájmové ▶ Jiné, uveďte.
4. Jakou formou kurzy/programy CŽV realizujete?	<ul style="list-style-type: none"> ▶ in person (výuka probíhá za osobní účasti účastníků i lektora) ▶ online (výuka probíhá v on-line, virtuálním prostředí) ▶ hybridní (výuka je založena na kombinaci osobní a virtuální, on-line účasti účastníků) ▶ blended (kombinovaná výuka, kdy část probíhá v on-line prostředí, část probíhá za osobní účasti účastníků i lektora)
5. Jaká je průměrná časová dotace kurzů/programů CŽV?	<ul style="list-style-type: none"> ▶ 1–15 vyučovacích hodin ▶ 16–50 vyučovacích hodin ▶ 51–100 vyučovacích hodin ▶ 100 + vyučovacích hodin ▶ Nelze jednoznačně určit.
6. Jakým způsobem je zajištěna kvalita kurzů/programů CŽV?	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Otevřená odpověď:
7. Kdo se účastní kurzů/programů CŽV?	<ul style="list-style-type: none"> ▶ studenti ▶ zaměstnanci a pracující osoby ▶ zahraniční účastníci ▶ jiné, uveďte:
8. Jaké prerekvizity jsou pro přijetí do kurzů/programů CŽV nezbytné?	<ul style="list-style-type: none"> ▶ nejnižší dosažené vzdělání ▶ věk ▶ žádné ▶ jiné, uveďte:
9. Udělujete za absolvování kurzů/programů CŽV kredity?	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ano ▶ Ne
10. Podle jakého kreditního systému?	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Otevřená odpověď
11. Podle jakých parametrů stanovujete počet kreditů za absolvování kurzů/programů CŽV?	<ul style="list-style-type: none"> ▶ zohlednění hodinové délky trvání programu CŽV ▶ zohlednění hodinové délky přípravy účastníků na vzdělávání a zakončení ▶ zohlednění formy zakončení (odevzdání práce, zkouška, ...) ▶ jiné, uveďte:
12. Jsou kredity udělované za absolvování kurzů/programů CŽV převoditelné do systémů ECTS?	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ano ▶ Ne

13. Jaký je poměr pro převod kreditů do ECTS?
▶ Otevřená odpověď:
14. Vydáváte doklad o absolvování kurzů/programů CŽV?
▶ Ano
▶ Ne
15. Vydáváte doklad o absolvování kurzů/programů CŽV v cizím jazyce?
▶ Ano
▶ Ne
16. V jakých jazycích doklad o absolvování kurzů/programů CŽV vydáváte?
▶ Otevřená odpověď:
17. Jaký typ dokladu vydáváte absolventům kurzů/programů CŽV?
▶ Otevřená odpověď:
18. V jakém formátu vydáváte doklad o absolvování kurzů/programů CŽV?
▶ pouze v tištěné podobě
▶ pouze v elektronické podobě
▶ jak v tištěné, tak v elektronické podobě
19. Evidujete vydané doklady o absolvování kurzů/programů CŽV?
▶ Ano
▶ Ne
20. Jakým způsobem doklady o absolvování kurzů/programů CŽV evidujete?
▶ Otevřená odpověď:
21. Vydáváte, je-li to relevantní, k dokladu o absolvování kurzů/programů CŽV dodatek výpis předmětů (obdobu diploma supplement)?
▶ Ano
▶ Ne
22. V jakém případě dodatek vydáváte?
▶ Otevřená odpověď:
23. Jsou na dokladu o absolvování kurzů/programů CŽV stanoveny povinné položky?
▶ Ano
▶ Ne
24. Která autorita tyto povinné položky stanovuje?
▶ Otevřená odpověď:
25. Vyberte prosím, jaké položky uvádíte na dokladu o absolvování kurzů/programů CŽV. (vyberte 1 nebo více položek a uveďte, zda jsou povinné)
▶ Název vzdělávací instituce
▶ Sídlo vzdělávací instituce
▶ Identifikační číslo instituce
▶ Pořadové číslo vydávaného osvědčení
▶ Jméno a příjmení absolventa
▶ Datum a narození absolventa
▶ Místo narození absolventa
▶ Název vzdělávacího programu
▶ Datum vydání dokladu
▶ Razítko vzdělávací instituce
▶ Popis oprávněného pracovníka
▶ Datum zahájení a datum ukončení vzdělávání
▶ Počet hodin
▶ Místo konání
▶ Jméno lektora
▶ Způsob ukončení akce
▶ Jiné, uveďte jaké:
26. Kdo za vaši instituci podepisuje doklady o absolvování kurzů/programů CŽV?
▶ Otevřená odpověď:

Druhá část: Informace o kurzech/ programech microcredentials (v rámci CŽV)

27. Má vaše instituce v nabídce CŽV kurzy/programy microcredentials? <ul style="list-style-type: none">
▶ Ano
▶ Ne
28. Kolik kurzů/programů microcredentials má vaše instituce aktuálně v nabídce? <ul style="list-style-type: none">
▶ Otevřená odpověď:
29. S jakými problémy jste se setkali či setkáváte při implementaci kurzů/programů microcredentials a jaké jste zvolili řešení? <ul style="list-style-type: none">
▶ Otevřená odpověď:
30. Mají podle vás účastníci kurzů/programů microcredentials vyšší uplatnění na trhu práce? (1 = určitě ne, 7 = určitě ano) <ul style="list-style-type: none">
▶ 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7
31. Uznáváte kurzy/programy microcredentials v rámci vysokoškolského studia? <ul style="list-style-type: none">
▶ Ano
▶ Ne
32. Udělujete kredity u kurzů/programů microcredentials? <ul style="list-style-type: none">
▶ Ano
▶ Ne
33. Podle jakých parametrů stanovujete počet kreditů u kurzů/programů microcredentials? <ul style="list-style-type: none">
▶ zohlednění hodinové délky trvání programu CŽV
▶ zohlednění hodinové délky přípravy účastníků na vzdělávání a zakončení
▶ zohlednění formy zakončení (odevzdání práce, zkouška, ...)
▶ jiné, uveďte:
34. Jsou kredity udělované u kurzů/programů microcredentials převoditelné do systémů ECTS? <ul style="list-style-type: none">
▶ Ano
▶ Ne
35. Jaký je poměr pro převod kreditů do ECTS? <ul style="list-style-type: none">
▶ Otevřená odpověď
36. Umožňujete stohovat/kombinovat jednotlivé microcredentials za účelem získání „většího certifikátu“? <ul style="list-style-type: none">
▶ Ano
▶ Ne
37. Vydáváte doklad o absolvování kurzů/programů microcredentials? <ul style="list-style-type: none">
▶ Ano
▶ Ne
38. V jakém formátu vydáváte doklad o absolvování kurzů/programů microcredentials? <ul style="list-style-type: none">
▶ pouze v tištěné podobě
▶ pouze v elektronické podobě
▶ jak v tištěné, tak v elektronické podobě

39. Jaké informace obsahuje doklad vydaný pro kurzy/programy microcredentials?

- ▶ identifikace účastníka vzdělávání
- ▶ titul mikrocertifikace
- ▶ země/region vydavatele
- ▶ udělující orgán
- ▶ datum vydání
- ▶ ECTS (European Credit Transfer System)
- ▶ úroveň vzdělávací aktivity (EQF, NQF)
- ▶ výstupy z učení
- ▶ forma výuky
- ▶ prerekvizity pro přihlášení se do daného kurzu
- ▶ způsob zakončení kurzu
- ▶ supervize
- ▶ způsob zajišťování kvality a obsahu výuky
- ▶ získané ohodnocení
- ▶ možnost kumulace mikrocertifikátu
- ▶ jiné, uveďte:

40. Nahrajte prosím vzor anonymizovaného dokladu kurzu/programu CŽV, jehož absolvování je doloženo mikrocertifikáty, případně jiného dokladu o absolvování kurzu celoživotního vzdělávání.

- ▶ Vložit dokument:

41. Chcete uvést další informace nebo poznámky k dotazníku?

- ▶ Otevřená odpověď

Příloha 4: Seznam použitých zkratk

Zkratka	Anglický název	Český název / popis
AES	Adult Education Survey	Šetření o vzdělávání dospělých
ANZSCO	Australian and New Zealand Standard Classification of Occupations	Standardní klasifikace povolání Austrálie a Nového Zélandu
AQF	Australian Qualification Framework	Australský rámec kvalifikací
BNVU	Bond van Nederlandse Volksuniversiteiten	Asociace holandských lidových univerzit.
CAS	Certificate of Advanced Studies	První stupeň švýcarského systému dalšího vysokoškolského vzdělávání.
CDP	Continuing Professional Development	Další profesní rozvoj
CEDEFOP	European Centre for the Development of Vocational Training	Evropské středisko pro rozvoj odborné přípravy
CEGEP	General and professional teaching college	Kanadská kolej nebo vysoká škola financovaná z veřejných zdrojů.
CRICOS	Commonwealth Register of Institutions and Courses for Overseas Students	Australský registr institucí a kurzů britského Commonwealthu.
CVTS ČSU	Continuing Vocational Training Survey Český statistický úřad	Šetření o vzdělávání zaměstnanců Eurostatu.
DAS	Diploma of Advanced Studies	Druhý stupeň švýcarského systému dalšího vysokoškolského vzdělávání.
DEQAR	Database of External Quality Assurance Results	Databáze výsledků externího zajišťování kvality.
DipHE	Diploma of Higher Education	Dvoutelé studium ve Velké Británii, ekvivalent prvních dvou let vysokoškolského studia.
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs n.d.	Holandská organizace odpovědná za legislativu v oblasti vzdělávání.
EBSI	European Blockchain Services Infrastructure	Evropská infrastruktura blockchainových služeb.
ECIU	European Consortium of Innovative Universities	Evropské konsorcium inovativních univerzit
ECTS	European Credit Transfer and Accumulation System	Evropský systém přenosu a akumulace kreditů
EHEA	European Higher Education Area	Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání
ENQA	European Association for Quality Assurance	Evropská asociace pro zajištění kvality (dříve European Network for Quality Assurance)
EQF	European Qualifications Framework	Evropský rámec kvalifikací.
ESG	European Standards and Guidelines	Evropský referenční rámec pro zajištění kvality evropské asociace pro zajištění kvality ENQA.
HESA	Higher Education Strategy Associates	Kanadská agentura pro sběr a analýzu dat o terciárním vzdělávání.
HNC	Higher National Certificate	Studijní program ve Velké Británii se zaměřením na určitou profesní oblast.
HND	Higher National Diploma	Studijní program ve Velké Británii se zaměřením na určitou profesní oblast.

ISCED	International Standard Classification of Education	Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání
ITO	Industry Training Organisation	Novozélandské organizace pro profesní vzdělávání.
IUA	Irish Universities Association	Irská asociace vysokých škol
LFS	Labour Force Survey	Výběrové šetření pracovních sil Eurostatu.
LOI	Leidse Onderwijsinstellingen	Holandské komerční vzdělávací instituce.
LRC	Lisbon Recognition Convention	Lisabonská úmluva o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání.
MAS	Master of Advanced Studies	Studijní program ve Velké Británii primárně určený studentům s vysokoškolským vzděláním zakončeným magisterským titulem.
MOOC	Massive Open Online Course	Masové otevřené online kurzy
NHA	Nationale Handelsacademie	Holandská národní obchodní akademie.
NQA	National Quality Framework	Národní rámec kvalifikací
NTI	Nederlands Talen Instituut	Nizozemský jazykový vzdělávací institut.
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie	Holandská akreditační organizace.
NZQA	New Zealand Qualification Authority	Kvalifikační úřad Nového Zélandu
NZQF	New Zealand Qualifications Framework	Národní rámec kvalifikací Nového Zélandu
NZROA	New Zealand Record of Achievement	Národní registr studijních výsledů Nového Zélandu
NZSCED	New Zealand Standard Classification of Education	Národní klasifikace vzdělávání Nového Zélandu
OSAP	Ontario Student Assistance Program	Program finanční studentské podpory provincie Ontario.
PTE	Private Training Establishment	Soukromé vzdělávací instituce Nového Zélandu.
QF-EHEA	Qualifications Frameworks in the European Higher Education Area	Rámec kvalifikací v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání
RIO	Register Instellingen en Opleidingen	Národní registr vzdělávacích institucí a programů Nizozemska.
SCS	System Certification Services	Mezinárodní certifikační autorita.
SCQF	Scottish Credit and Qualifications Framework	Skotský systém přenosu a akumulace kreditů.
SQF	Sectoral Qualifications Framework	Evropský sektorový rámec kvalifikací.
SURF	Samenwerkende Universitaire RekenFaciliteiten	Holandská organizace pro spolupráci vzdělávacích a výzkumných institucí v IT.
TEO	Tertiary Education Organisation	Registrovaný poskytovatel terciárního vzdělávání Nového Zélandu.
UofT	University of Toronto	Torontská univerzita
UP	University Professional	Švýcarský studijní program při zaměstnání.
VET	Vocational Education and Training	Odborné vzdělávání a příprava
WDC	Workforce Development Council	Rada pro rozvoj pracovní síly Nového Zélandu
WEF	World Economic Forum	Světové ekonomické fórum

Příloha 5: Seznam použité literatury a online zdrojů

1. Eurostat. Glossary: Adult education survey (AES). [online]. 13. 3. 2023 [cit. 23.3.2023]. Dostupné z: [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Adult_education_survey_\(AES\)](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Adult_education_survey_(AES))
2. Eurostat. Adult education survey: Microdata. [online]. [cit. 4.3.2023]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/microdata/adult-education-survey>
3. Český statistický úřad. Vzdělávání dospělých v České republice - 2016 (šetření AES). [online]. 28.2.2018 [cit. 5.3.2023]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/vzdelavani-dospelych-v-ceske-republice-2016>
4. Eurostat. Continuing Vocational Training Survey (CVTS) methodology. [online]. 21.2.2023 [cit. 5.3.2023]. Dostupné z: [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Continuing_Vocational_Training_Survey_\(CVTS\)_methodology](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Continuing_Vocational_Training_Survey_(CVTS)_methodology)
5. Eurostat. EU labour force survey – data and publication. [online]. 17.11.2022 [cit. 1.3.2023]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=EU_labour_force_survey_%E2%80%93_data_and_publication
6. Český statistický úřad. Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS). [online]. 17.4.2023 [cit. 20.4.2023]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/vykazy/vyberove_setreni_pracovnich_sil
7. Eurostat. Participation rate in education and training (last 4 weeks) by sex and age. [online]. 15.2.2023 [cit. 5.3.2023]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/TRNG_LFSE_01/default/bar?lang=en&category=educ.educ_part.trng.trng_lfs_4w0
8. Eurydice. Sweden: Adult education and training. European Commission [online]. 5.9.2022 [cit. 6.3.2023]. Dostupné z: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/sweden/adult-education-and-training>
9. LINDGREN, Joacim. Sweden: New program offers government-supported study leave. In: Wtw.co.com. [online]. Global news briefs. 19.12.2022 [cit. 6.3.2023]. Dostupné z: <https://www.wtwco.com/en-MU/Insights/2022/12/sweden-new-program-offers-government-supported-study-leave>
10. STRALSJÖ, Lena. Livslångt lärande vid Uppsala universitet. In: Mp.uu.se. [online]. Uppsala university. 7.12.2022 [cit. 6.3.2023]. Dostupné z: https://mp.uu.se/en/web/info/vart-uu/verksamhetsutveckling/projekt/avslutade-projekt/livslangt-larande?p_auth=RHnuG3Zp&p_p_id=pageheaderportlet_WAR_LRALportlet&p_p_lifecycle=1&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=toolbar&p_p_col_pos=1&p_p_col_count=2&pageheaderportlet_WAR_LRALportlet_javax.portlet.action=unpublishPage
11. Eurydice. Finland: Adult education and training. [online]. European Commission. 16.6.2022 [cit. 6.3.2023]. Dostupné z: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/sweden/adult-education-and-training>
12. Eurydice. Netherlands: Adult education and training. [online]. European Commission. 21.6.2022. [cit. 7.3.2023]. Dostupné z: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/netherlands/adult-education-and-training>
13. Dienst Uitvoering Onderwijs. Lifelong learning credit. In: Duo.nl. [online]. [cit. 7.3.2023]. Dostupné z: <https://duo.nl/particulier/lifelong-learning-credit/>
14. Eurydice. Switzerland: Adult education and training: Main Programmes and Provision in Adult Education and Training. [online]. European Commission. 14.11.2022 [cit. 7.3.2023]. Dostupné z:

-
- <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/switzerland/main-programmes-and-provision-adult-education-and-training>
15. Eurydice. Denmark: Adult education and training: Main Types of Provision. [online]. European Commission. 22.8.2022 [cit. 8.3.2023]. Dostupné z: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/denmark/developments-and-current-policy-priorities>
  16. BJERKAKER, Sturla. Adult and Continuing Education in Norway. 1. Bielefeld: W. Bertelsmann Verlag GmbH & Co., 2016. ISBN 978-3-7639-5592-3. Dostupné z: https://www.ssoar.info/ssoar/bitstream/handle/document/51730/ssoar-2016-bjerkaker-Adult_and_continuing_education_in.pdf?sequence=1&isAllowed=y&lnkname=ssoar-2016-bjerkaker-Adult_and_continuing_education_in.pdf
  17. DE BOER, Harry, Elisabeth EPPING, Marike FABER, Frans KAISER a Elke WEYER. Continuing higher education, Part two: Five countries. [online]. Center for Higher Education Policy Studies, 2013 [cit. 8.3.2023]. Dostupné z: <http://www.ihem.nl/themereports/Continuing%20Higher%20Education%20Five%20Country%20Study%20CHEPS.pdf>
  18. REICH, Justin a José RUIPEREZ-VALIENTE. The MOOC pivot. In: Science. [online]. 2019 363, 130-131 [cit. 9.3.2023]. Dostupné z: <https://www.science.org/doi/10.1126/science.aav7958>
  19. Global E-Learning Market Analysis 2019. Market research reports and industry analysis. [online]. 1999, [cit. 9.3.2023]. Dostupné z: <https://www.marketresearch.com/Syngene-Research-LLP-v4190/Global-Learning-12607516/>
  20. SHAH, Dhawal. By The Numbers: MOOCs in 2020. In: The Report. [online]. 30.11.2019 [cit. 9.3.2023]. Dostupné z: <https://www.classcentral.com/report/mooc-stats-2020/>
  21. RATCLIFFE, Rebecca. Top UK universities launch free online courses. In: The Guardian [online]. 14.12.2012 [cit. 9.3.2023]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/education/2012/dec/14/top-uk-universities-launch-free-online-courses>
  22. Classcentral.com. Online Master of Science in Computer Science (OMSCS). [online]. Georgia Institute of Technology via Independent. [cit. 9.3.2023]. Dostupné z: <https://www.classcentral.com/course/georgia-tech-master-computer-science-20929>
  23. EMC. European MOOC Consortium. [online]. [cit. 9.3.2023]. Dostupné z: <https://emc.eadtu.eu/>
  24. Eurostat. Individuals using the internet for doing an online course. [online]. 7.3.2023 [cit. 23.3.2023]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/TRNG_LFSE_01/default/bar?lang=en&category=educ.educ_part.trng.trng_lfs_4w0
  25. Higher education. World Higher Education: Institutions, Students and Funding. [online]. 2022 [cit. 23.3.2023]. Dostupné z: <https://higheredstrategy.com/world-higher-education-institutions-students-and-funding/>
  26. Český statistický úřad. Studenti a absolventi vysokých škol v České republice (2001-2021). [online]. 2022 [cit. 23.3.2023]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/164606724/23006122.pdf/04e4d994-6a77-40cb-b0ea-ff171209be2e?version=1.3>
  27. Luminafoundation.org. Today's student. [online]. [cit. 23.3.2023]. Dostupné z: <https://www.luminafoundation.org/campaign/todays-student/>
  28. Cedefop. Poptávané dovednosti a pracovní místa. [online]. [cit. 23.3.2023]. Dostupné z: <https://www.cedefop.europa.eu/cs/themes/skills-and-jobs-demand>

-
29. MORITZ, Robert a Kevin FREY. How to address the widening youth skills gap. In: World economic forum. [online]. 31.3.2022 [cit. 23.3.2023]. Dostupné z: <https://www.weforum.org/agenda/2022/03/how-to-address-the-widening-youth-skills-gap/>
  30. HANSON, Melanie. College Dropout Rates. In: Education data initiative. [online]. 17.7.2022 [cit. 23.3.2023]. Dostupné z: <https://educationdata.org/college-dropout-rates>
  31. OECD, 2021. Micro-credential innovations in higher education: Who, What and Why? OECD Education Policy Perspectives. [online]. 39, 1-43 [cit. 8.3.2023]. Dostupné z: https://www.oecd-ilibrary.org/education/micro-credential-innovations-in-higher-education_f14ef041-en;jsessionid=ShzZ96SBVEfc4o5lvrPIMoRgphw1tX7dZo-6kmXN.ip-10-240-5-151
  32. PICKARD, Laurie. Analysis of 450 MOOC-Based Microcredentials Reveals Many Options But Little Consistency. In: The Report. [online]. 18.7.2018 [cit. 8.3.2023]. Dostupné z: <https://www.classcentral.com/report/moocs-microcredentials-analysis-2018/>
  33. EMC. EMC Common Microcredential Framework. [online]. [cit. 9.3.2023]. Dostupné z: https://emc.eadtu.eu/images/EMC_Common_Microcredential_Framework.pdf
  34. ESG. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG). In: The European Association for Quality Assurance in Higher Education. [online]. [cit. 11.3.2023]. Dostupné z: https://www.enqa.eu/wp-content/uploads/2015/11/ESG_2015.pdf
  35. Nuffic. Oops a MOOC! Dealing with eclectic learning in credential evaluation. [online]. 2018 [cit. 11.3.2023]. Dostupné z: <https://www.nuffic.nl/sites/default/files/2020-08/oops-a-mooc.pdf>
  36. Carina. (2021, 29. červenec). STEM-Education für Innovation. In: Siemens Stiftung. [online]. 29.7.2021 [cit. 11.3.2023]. Dostupné z: <https://siemens-caring-hands.org/en/post-mint-bildung/>
  37. Rada Evropské unie. Doporučení rady o evropském přístupu k mikrocertifikátům pro celoživotní učení a zaměstnatelnost. [online]. 25.5.2021 [cit. 12.3.2023]. Dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9237-2022-INIT/cs/pdf>
  38. Microbol. Micro-credentials linked to the Bologna KeyCommitments: Common Framework for Micro-credentials in the EHEA. [online]. 2022 [cit. 12.3.2023]. Dostupné z: https://microcredentials.eu/wp-content/uploads/sites/20/2022/03/Micro-credentials_Framework_final-1.pdf
  39. MAC LOCHLAINN, Conchúr, Olga WESSELS, Padmasheela KIISKILÄ a Mikka Palvalin (ed.), ... ECIU University Micro-Credentials: A vision for European learners, values, and priorities. [online]. ECIU University. 2022 [cit. 12.3.2023]. Dostupné z: https://assets-global.website-files.com/551e54eb6a58b73c12c54a18/62ab225477535859cb10972f_Paper%203%20ECIU_corrections.pdf
  40. EuroTeQ. EuroTeQ micro-credentials. [online]. 16.11.2022 [cit. 13.3.2023]. Dostupné z: <https://euroteq.eurotech-universities.eu/initiatives/lifelong-learning/euroteq-micro-credentials/>
  41. Government.nl. The Ministry of Education, Culture and Science. [online]. [cit. 13.3.2023]. Dostupné z: <https://www.government.nl/ministries/ministry-of-education-culture-and-science>
  42. The Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders. Confidence in quality. [online]. [cit. 13.3.2023]. Dostupné z: <https://www.nvao.net/en>
  43. Irish universities association. MicroCreds Project Overview. [online]. [cit. 14.3.2023]. Dostupné z: <https://www.iua.ie/ourwork/learning-teaching/microcreds/microcreds-project-overview/>
  44. CABALLERO, Alejandro, Sean GALLAGHER, Hanne SHAPIRO a Holly ZANVILLE. Microcredentials: A new category of education is rising. In: University World News. [online].

-
- 5.7.2022 [cit. 20.3.2023]. Dostupné z:
<https://www.universityworldnews.com/post.php?story=20220705223949571>
45. Credentialasyougo.org. The Current State of Credentialing. [online]. [cit. 20.3.2023]. Dostupné z:
<https://credentialasyougo.org/>
46. Suny.edu. Gain New Skills, Knowledge, and Experience with Microcredentials at SUNY. [online]. [cit. 20.3.2023]. Dostupné z: <https://www.suny.edu/microcredentials/>
47. Collegesinstitutes.ca. National framework for microcredentials. [online]. [cit. 22.3.2023]. Dostupné z: <https://www.collegesinstitutes.ca/colleges-and-institutes-in-your-community/benefit-college-institute-credential/national-framework-for-microcredentials/>
48. Ontario.ca. Micro-credentials from Ontario's postsecondary school. [online]. 9.12.2022 [cit. 22.3.2023]. Dostupné z: <https://www.ontario.ca/page/micro-credentials-ontarios-postsecondary-schools>
49. Learn.utoronto.ca. Micro Courses and Micro-Credentials. [online]. [cit. 27.3.2023]. Dostupné z: https://learn.utoronto.ca/programs-courses/unique/micro-courses-and-micro-credentials?qclid=EAlaIQobChMlxOeTs9aF_QIVpJBoCR3LtQa6EAAYAAEgKY1fD_BwE
50. Nzqa.govt.nz. Micro-credentials. [online]. [cit. 27.3.2023]. Dostupné z: <https://www.nzqa.govt.nz/providers-partners/approval-accreditation-and-registration/micro-credentials/>
51. Nzqa.govt.nz. Understanding the New Zealand Qualifications Framework (NZQF). [online]. [cit. 27.3.2023]. Dostupné z: <https://www.nzqa.govt.nz/qualifications-standards/understanding-nzqf/>
52. Tec.govt.nz. (2023, 25. leden). Workforce Development Councils (WDCs). [online]. 25.1.2023 [cit. 28.3.2023]. Dostupné z: <https://www.tec.govt.nz/vocational-education/vocational-education/strengthening-vocational-education/workforce-development-councils-wdcs/>
53. Nzqa.govt.nz. Micro-credential application form. [online]. [cit. 28.3.2023]. Dostupné z: <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.nzqa.govt.nz%2Fassets%2FProviders-and-partners%2FMicro-credentials%2Fmicro-credential-application-feb-2023.docx&wdOrigin=BROWSELINK>
54. Educationcounts.govt.nz. New Zealand Standard Classification of Education (NZSCED). [online]. 2014 [cit. 28.3.2023]. Dostupné z: <https://www.educationcounts.govt.nz/data-services/code-sets-and-classifications/new-zealand-standard-classification-of-education-nzsced>
55. Nzqa.govt.nz. (2023, 18. duben). Directory of Assessment and Skill Standards Listing and Operational Rules 2022. [online]. 18.4.2023 [cit. 20.4.2023]. Dostupné z: <https://www2.nzqa.govt.nz/about-us/rules-fees-policies/nzqa-rules/directory-of-assessment-and-skill-standards-listing-and-operational-rules-2022/>
56. Tec.govt.nz. About tertiary education organisations. [online]. 9.11.2021 [cit. 18.4.2023]. Dostupné z: <https://www.tec.govt.nz/teo/working-with-teos/about-teos/>
57. Nzqa.govt.nz. New Zealand Record of Achievement. [online]. [cit. 18.4.2023]. Dostupné z: <https://www.nzqa.govt.nz/qualifications-standards/results-2/record-of-achievement/>
58. Nzqa.govt.nz. How European Union and NZ qualifications compare. [online]. 1.8.2022 [cit. 19.4.2023]. Dostupné z: <https://www2.nzqa.govt.nz/international/recognition-arrangements/countries/european-union-nz/>
59. NEAL, Terry, Grant KLINIKUM, Lily REID a Neil Miller. Improving relevance and responsiveness: Aotearoa New Zealand's early micro-credentials journey. [online]. Insights paper 2022 [cit.

-
- 20.4.2023]. Dostupné z: <https://www2.nzqa.govt.nz/assets/About-us/Publications/Insights-papers/Micro-credentials/Aotearoa-New-Zealands-early-micro-credentials-journey.pdf>
60. Abs.gov.au. Australian and New Zealand Standard Classification of Occupations, First Edition, Revision 1. [online]. 25.6.2009 [cit. 20.4.2023]. Dostupné z: <https://www.abs.gov.au/ausstats/abs@.nsf/0/598C2E23628BB8FDCA2575DF002DA6B8?opendocument>
61. Nationalskillscommission.gov.au. 2022 Skills: Priority List: Key Findings Report. [online]. 6.10.2022 [cit. 20.4.2023]. Dostupné z: https://www.nationalskillscommission.gov.au/sites/default/files/2022-10/2022%20SPL%20Key%20Findings%20Report%20-%206%20October%202022_0.pdf
62. Education.gov.au. National Microcredentials Framework. [online]. 21.9.2022 [cit. 20.4.2023]. Dostupné z: <https://www.education.gov.au/national-microcredentials-framework>
63. Aqf.edu.au. The Australian Qualifications Framework. [online]. 2013 [cit. 20.4.2023]. Dostupné z: <https://www.aqf.edu.au/>
64. ZAHIDI, Saadia. We need a global reskilling revolution – here's why. In: World economic forum. [online]. 22.1.2020 [cit. 20.4.2023]. Dostupné z: <https://www.weforum.org/agenda/2020/01/reskilling-revolution-jobs-future-skills/>
65. BEIRNE, Elaine, Mhichíl NIC GIOLLA, Mark BROWN a Conchúr MAC LOCHLAINN. Micro-credentials: An Evolving Ecosystem. [online]. Dublin City University. 2020 [cit. 21.4.2023]. Dostupné z: https://icbe.ie/wp-content/uploads/2020/12/Micro-Credentials-Insight-Paper_Aug2020-compressed.pdf

Příloha 6: Formulář NZQA pro schválení kurzu microcredentials

Micro-credential application form

Use this form for applying for new micro-credentials or making changes to micro-credentials.

It sets out the data to meet the requirements of the Qualification and Micro-credential Listing and Operational Rules 2022 and the Micro-credential Approval and Accreditation Rules 2022.

Use this form to apply for

- Listing and approval
- Listing, approval, and accreditation (education providers only)
- Accreditation only (education providers including schools and kura)
- Change to Micro-credential

Applicants may request that Te Hono o Te Kahurangi quality assurance is used for assessment of the application. In addition to meeting the requirements of this form, the application should relate to ngā kaupapa o Te Hono o Te Kahurangi. For more information see [Te Hono o Te Kahurangi quality assurance](#) or email tehono@nzqa.govt.nz.

Providers that do not hold consent to assess for standards in the micro-credential should apply for micro-credential support from the relevant Workforce Development Council (WDC) at the same time as requesting a letter of support for consent to assess. See each WDC's website for more information on consent to assess.

Apply online

Applications must be made as an 'Other' application through the NZQA online [application portal](#). The name of the application must include the term '**micro-credential**' and specify which type of application is being applied for.

Using this form

Please refer to the [Micro-credential Guidelines](#) when filling in this form.

Please include this form and all supporting documents with the online application.

Type of micro-credential application

(Tick all that apply)

Listing and approval	
Accreditation	
Accreditation with consent to assess	
Micro-credential change *	

* **For changes**, please include a tracked changes version of the micro-credential or training scheme and also complete the relevant sections of this form.

In sections of the form where changes do not apply, state n/a.

Name and contact details

Name of institution:		MoE number:	
Contact name and details:			

For changes

Micro-credential ID:		NZQCF (reporting) code:	
-----------------------------	--	--------------------------------	--

NZQCF Listing

Refer to Micro-credentials Guidelines Section 3.

Title

--

Level and credits

--	--

Classification (NZSCED)

--

Purpose

Use, relevance
Target learner group

Outcome

Knowledge, skills, and attributes
Pathways
On successful completion of this micro-credential, learners/ākonga will be able to:

Skill standards / Assessment standards:

ID	Title	Level	Credit

Review period

Month Year

Approval

Refer to Micro-credentials Guidelines Section 4.

Learning outcomes

Component learning outcomes

Need and acceptability

The content reflects /meet the needs of stakeholders

Requirements

Admission

Entry requirements

--

Credit recognition and transfer, recognition of prior learning

--

Length

--

Structure

--

Assessment methods

--

Completion

--

Review process

Planned procedures for review

--

Accreditation

Refer to Micro-credentials Guidelines Section 5.

Consent to assess

Indicate the standards' CMRs if consent to assess is required:

ID/domain	CMR

Delivery

Approach, mode, and methods

Evidence to meet the CMR for the standards (if applicable) eg Off-site Practical/Work-Based Components

Assessment

Assessment materials and decisions

Evidence to meet the CMR for the standards (if applicable)

Moderation

Internal and external moderation systems

Pre-assessment moderation of materials

Post-assessment moderation

Evidence to meet the CMR for the standards (if applicable)

Resources

Staffing

Qualifications and experience

Evidence to meet the CMR for the standards (if applicable)

Facilities

Delivery site/s

Evidence to meet the CMR for the standards (if applicable)

Educational and physical resources

LMS, online and physical resources; materials, equipment, clothing etc

Evidence to meet the CMR for the standards (if applicable)

Student support services

Information for students
Learning support/Workplace support etc
Evidence to meet the CMR for the standards (if applicable)

Review

How organisational capability will be reviewed and developed
Evidence to meet the CMR for the standards (if applicable)

Change to micro-credential

Refer to Micro-credentials Guidelines Section 6.

Summary of change and rationale

Please summarise the changes and confirm the need for the proposed change.

Impact of change

Please describe the consultation with affected stakeholders.

Quality assurance

Please provide evidence of the education organisation's internal review and approval of the proposed changes to the micro-credential.

Sub-contracting

Sub-contracting of micro-credential delivery can be notified to NZQA (where both parties hold accreditation) or applied for by the accreditation holder (where the sub-contractor does not hold accreditation). See Section 7 of the Micro-credential Guidelines for more information.

Kontakt

Koordinátorka pracovní skupiny č. 2

- **Mgr. Svatava Kalná**
- Oddělení celoživotního vzdělávání Masarykova univerzita
- email: kalna@rect.muni.cz

Poděkování:

"Koordinátorka pracovní skupiny č. 2 děkuje členům pracovní skupiny, koordinátorům dílčích skupin i koordinátorům celého projektu, stejně jako zástupcům zapojených vysokých škol, za spolupráci."

Řešitel dílčí části projektu MUNI 3.2.1, reg. č.: NPO_MUNI_MSMT-16606/2022 - SC C1 – micro-credentials za Masarykovu univerzitu

- **prof. Ing. Martin Kvizda, Ph.D.,**
- Prorektor pro celoživotní vzdělávání a komerční spolupráci Masarykovy univerzity
- email: kvizda@rect.muni.cz

Poděkování:

„Řešitel dílčí části projektu za Masarykovu univerzitu děkuje všem zapojeným za spolupráci.“

Hlavní koordinátorka projektu NPO Transformace VŠ – SC C1 – micro-credentials za Univerzitu Karlovu

- **Doc. RNDr. Markéta Martínková, Ph.D.**
- Prorektorka pro studijní záležitosti Univerzity Karlovy
- email: studijni@prorektor.cuni.cz

Poděkování:

„Hlavní koordinátoři projektu za Univerzitu Karlovu tímto děkují všem zapojeným – jen na základě jejich ochotné a efektivní spolupráce mohl tento výstup vzniknout.“